

СТАТИСТИКИЙН БЮЛЛЕТЕНЬ

Аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал

2012 оны жилийн эцсийн байдлаар

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ
2012 ОНД
 (Товч танилцуулга)

Нэг. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

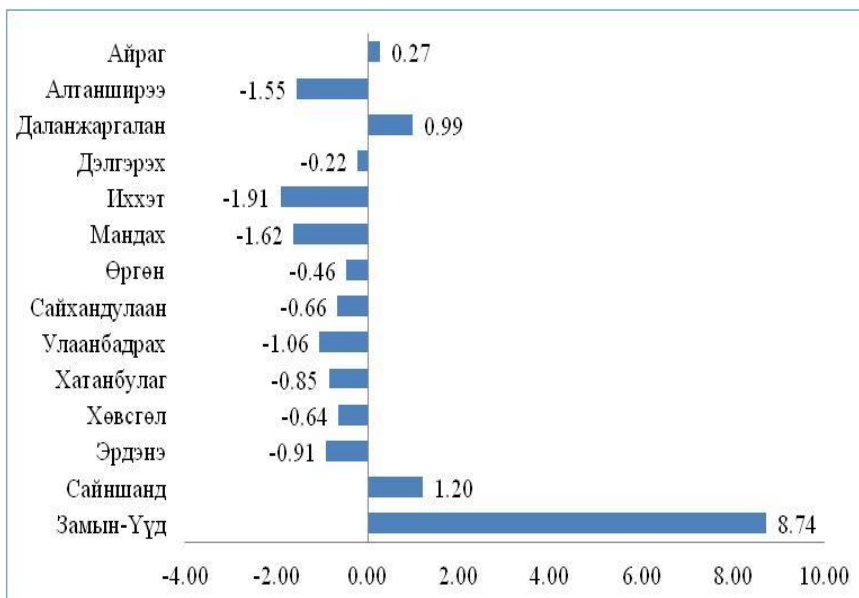
1. Хүн ам

2012 оны эцэст 60.9 мянган байнгын оршин суугчтай болж 2010 оны хүн амын тооллогоос 4.4 хувиар буюу 2520 хүнээр, 2011 оны жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээнээс 0.8 хувиар буюу 485 хүнээр нэмэгдэв. 2000 оны хүн амын тооллогоос хойш жилд дунджаар 1.57 хувь буюу 10.4 мянган хүнээр нэмэгджээ.

Зураг. Хүн амын тоо, өсөлтийн хувь, жил бүрийн эцэст

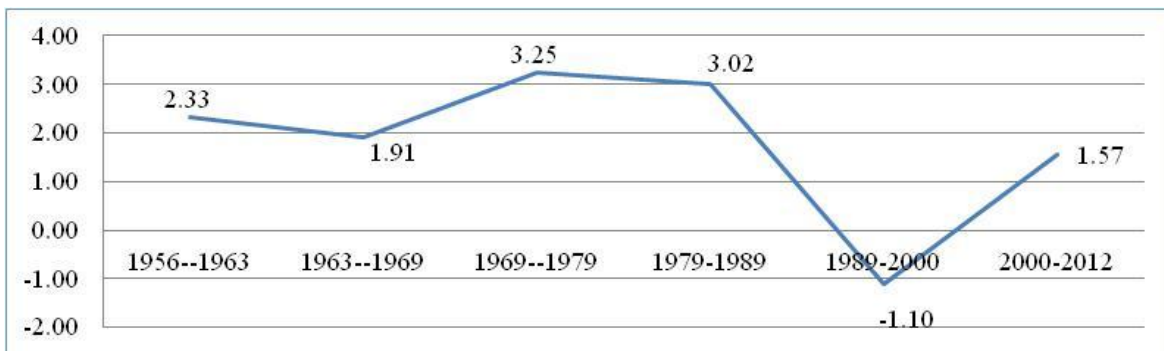

Зураг. Хүн амын жилийн дундаж өсөлт, сумаар, 2000-2012 онд

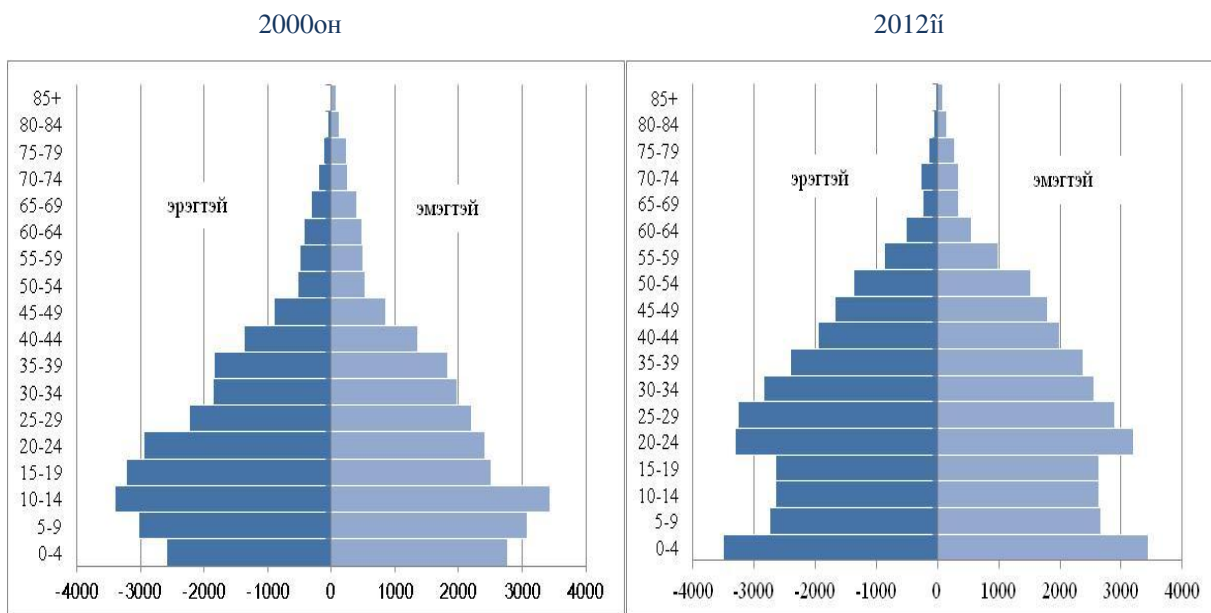
Зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжихээс өмнө буюу 1979-1989 онд бүх сумдын хүн ам жигд өссөн, 1989-2000 оны хооронд Иххэт, Мандах, Сайхандулаан, Сайншанд сумдаас бусад 10 сумын хүн амын тоо өсч байсан бол, 2000-2012 онд Айраг, Даланжаргалан, Сайншанд, Замын-Үүд сумын хүн амын тоо жилд дунджаар 0.27-8.74 хувиар өсч бусад 10 сумдынх 0.22-1.91 хувиар буурав.

Зураг. Хүн амын жилийн дундаж өсөлтийн хувь

Өөрөөр хэлбэл иргэд төв, суурин газар руу шилжих нь нэмэгдсэн байна. Ялангуяа Замын-Үүд сумын хүн амын тооны өсөлт 1995 оноос эрчимжиж 2000 оноос хойш жилд дунджаар 8.74 хувиар өсчээ. Хүн амын нас, хүйсийн бүтцийг харуулах гол үзүүлэлтийн нэг бол нас, хүйсийн суварга билээ.

Зураг. Дорноговь аймгийн хүн амын нас, хүйсний суварга

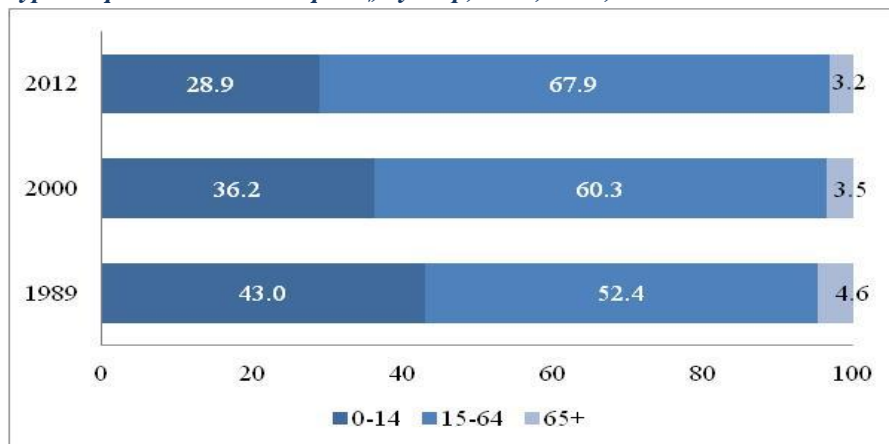

2012 онд манай аймгийн хүн амд 5-14 насныхны эзлэх хувь буурсан нь зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжсэн үеэс төрөлт буурснаар тайлбарлагдаж байсан бол 0-4 насны хүн амын эзлэх хувь 2000 оныхоос нэлээд өссөн төдийгүй аймгийн хүн амын тоонд эзлэх хувь нэмэгдсэн байна. Энэ нь 2009-2012 онд төрөлт нэмэгдсэнтэй холбоотой эерэг үзүүлэлт юм.

2000 онд 10-14 насны хүн амын эзлэх хувь хамгийн их байсан нь хэвээр хадгалагдсаар 2012 онд 20-24 насанд хамгийн их хувийг эзлэж байгаа нь дээрхи зургаас харагдаж байна. Хөдөлмөрийн насны хүн ам, тэр дундаа 20-59 насны хүн ам 2000 оны тооллогоос нэлээд өссөн байна.

Суурин хүн амын 49.97 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.03 хувь нь эмэгтэйчүүд юм. Нийт хүн амын 59.2 хувь нь хот (аймгийн төв), тосгонд, 16.7 хувь нь сумын төвд, 24.1 хувь нь хөдөөд амьдарч байна. 109.4 мянган кв.км нутаг дэвсгэрт 60.9 мянган хүн ам оршин суудаг бөгөөд 1 кв.км нутаг дэвсгэрт 0.56 хүн ногдож байна. Замын-Үүд, Сайншанд, Даланжаргалан сумын хүн амын нягтрал аймгийн дунджаас дээгүүр байна.

Зураг. Хүн амын насны бүтэц, хувиар, 1989, 2000, 2012 он

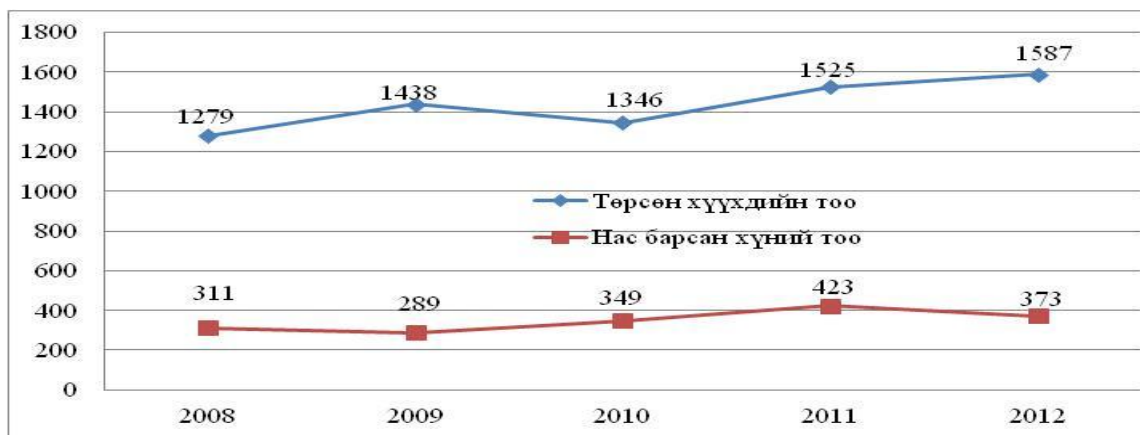

Дорноговь аймгийн хүн амын тоонд насны ангилал тус бүрийн эзлэх хувийн жин 2012 онд 2000 оныхоос өөрчлөгдсөн байна. 2000 онд хүн амын 36.2 хувийг хүүхэд (0-14нас), 60.3 хувийг хөдөлмөрийн насны (15-64нас), 3.5 хувийг тэтгэвэрийн насны хүн ам эзэлж байсан бол хүн

амд хүүхэд, өндөр настны эзлэх хувь жилээс жилд буурсаар 2012 онд 28.9 хувийг хүүхэд, 67.9 хувийг хөдөлмөрийн насны, 3.2 хувийг тэтгэвэрийн насны хүн ам эзлэх болжээ.

Хүн амын насны бүтцийн өөрчлөлтийг илүү харуулж чадах, эдийн засгийн тодорхой ач холбогдолтой үзүүлэлт бол хүн ам зүйн ачаалал юм. Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох хүүхэд, хөгшдийн харьцааг хүн ам зүйн ачаалал гэнэ. Хүн ам зүйн ачаалал буюу хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох хүүхэд, өндөр настны тоо нь хүн амын нийгэм, эдийн засгийн чухал үзүүлэлтийн нэг юм. Хүн ам зүйн ачаалал 1979 онд 99.5 хувь, 1989 онд 90.9 хувь, 2000 онд 66.0 хувь, 2010 онд 48.9 хувьд хүрч тооллогоос тооллогын хооронд буурч 2012 онд 47.3 хувьд хүрлээ.

Зураг. Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо. 2008-2012 он

2012 онд Дорноговь аймагт 798 хүү, 789 охин нийт 1587 шинэ хүн мэндэлж, 373 хүн нас барж хүн амын цэвэр өсөлт 1214 болжээ. Өмнөх онтой харьцуулбал төрсөн хүүхдийн тоо 4.1 хувиар өсч, нас барсан хүний тоо 11.8 хувиар буурсан бол суурь он буюу 2008 онтой харьцуулахад төрсөн хүүхдийн тоо 24.1 хувиар, нас барсан хүний тоо 19.9 хувиар өссөн байна. Төрсөн хүүхдийн хүйсний харьцаа 101.1, нас барсан хүний хүйсний харьцаа 198.4 байна. Монгол Улсын хүн ам зүйн олон жилийн судалгаанаас үзэхэд төрөх үеийн хүйсийн харьцаа дунджаар 103-104 хооронд байдаг зүй тогтолтой. Амьдралын эхний жилүүдэд эрэгтэй хүүхдийн нас баралт илүү байж, цаашдаа хүйсийн харьцаа тэнцвэржиж байснаа нас ахих тутам буурдаг ажээ.

Хүн амын хүйсийн харьцаа (100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо) 2012 онд 99.9 байгаа нь 2011 онтой адил, 2008 оноос 3.4 пунктээр нэмэгдсэн байна. Хүйсийн харьцаа 40-өөс дээш насанд, нас

ахих тутам буурч байснаа 70, түүнээс дээш насанд хүйсийн харьцаа 57.6 түүнээс бага болж огцом буурсан байна. Энэ нь эрэгтэйчүүдийн нас баралт эмэгтэйчүүдийнхээс харьцангуй их байдагтай холбоотой. Насны бүлэг дэх хүйсийн харьцаа нь төрөх үеийн хүйсийн харьцаа, нас баралтаас гадна хүйсийн ялгаатай шилжилт хөдөлгөөнөөс шалтгаалдаг.

Хүн амын шилжих хөдөлгөөн нь аймаг, сумын хүн амын тооны өсөлт, өөрчлөлтийг илэрхийлдэг үндсэн үзүүлэлтийн нэг юм. 2012 онд Дорноговь аймагт бүртгэлтэй шилжин ирсэн хүний тоо 877, бүртгэлтэй шилжин явсан хүний тоо 1002 болж цэвэр шилжилт -125 байгаа нь өмнөх оноос 380-аар, 2008 оноос 803-аар буурлаа.

Шилжилт хөдөлгөөний урсгал 2005-2008 онд эерэг чиглэлтэй байсан бол 2009 онд бусад аймаг, нийслэл рүү чиглэсэн сөрөг чиглэлтэй, цэвэр шилжилт нь хасах тэмдэгтэй байжээ. 2010, 2011 онд шилжих хөдөлгөөний цэвэр коэффициент +0.42 болж 2009 оноос 0,55 пунктээр нэмэгдэж байсан бол 2012 онд -0.21 болж 0.63 пунктээр буурсан үзүүлэлт гарлаа.

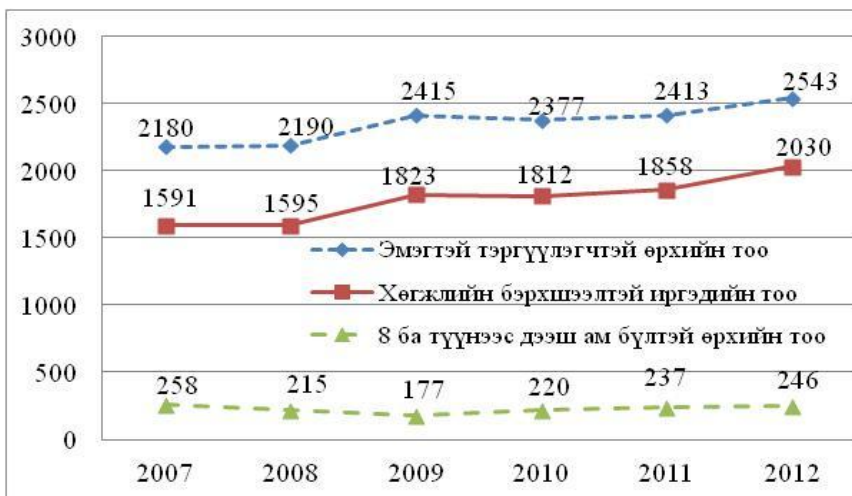
Шилжин явсан хүн амын 64.8 хувь нь Улаанбаатар хот, 6.8 хувь нь Говьсүмбэр аймаг, 6.6 хувь нь Өмнөговь аймаг руу, шилжин ирэгсдийн 40.0 хувь нь Улаанбаатар хот, 6.7 хувь нь Хэнтий аймаг, 6.6 хувь нь Сүхбаатар аймгаас тус тус шилжин ирж, явсан нь хамгийн өндөр хувь байна.

2. Өрхийн зарим үзүүлэлт

2012 оны эцэст 17901 өрхтэй болсон бөгөөд энэ нь өмнөх оныхоос 2.7 хувиар буюу 496 өрхөөр буурч, 2008 оноос 11.1 хувиар буюу 1793 өрхөөд нэмэгдэж, нэг өрхөд ногдох хүний тоо 3.4 болжээ.

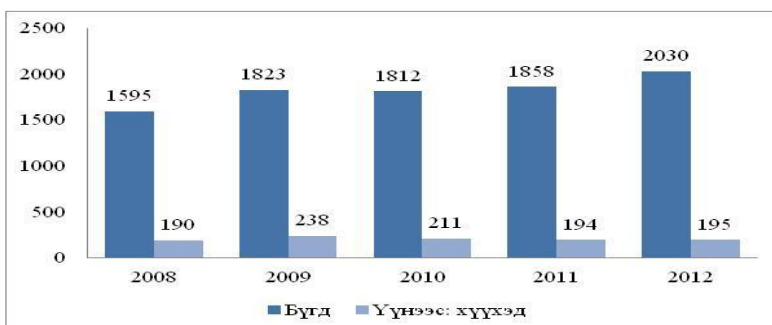
2010 оны тооллогоор нийт өрхийн 58.6 хувь нь аймгийн төв, тосгонд, 41.4 хувь нь сумын төв, хөдөөд амьдарч байсан бол 2012 онд 58.2 хувь нь аймгийн төв, тосгонд, 41.8 хувь нь сумын төв, хөдөөд амьдарч байгаа нь хотожсон аймаг болохыг харуулж байна.

Зураг. Өрхийн нийгмийн зарим үзүүлэлт. 2007-2012 он

Өрх, хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлтийг 2011 онтой харьцуулахад эрэгтэй тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо 16.3 хувиар буурч, 8 түүнээс дээш ам бүлтэй өрхийн тоо 3.8 хувиар, эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо 5.4 хувиар, өндөр настай, ганц бие өрхийн тоо 25.4 хувиар, 16 хүртэл насны 4-өөс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 67.5 хувиар өсчээ.

Зураг. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо, 2008-2012 он

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2030 болж өмнөх оныхоос 9.3 хувиар, 2008 оноос 27.3 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн 9.6 хувийг 0-15 насны хүүхэд эзэлж байна.

Өнчин хүүхдийн тоо 2012 онд 764 болж 2011 оноос 2.9 хувиар, 2008 оноос 14.0 хувиар буурлаа. Нийт өнчин хүүхдийн 7.1 хувь буюу 54 нь бүтэн өнчин, 92.9 хувь буюу 710 нь хагас өнчин хүүхдүүд байна.

Хоёр. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

2012 онд хөдөлмөрийн насны (15.түүнээс дээш нас) хүн амын тоо 40 314, үүнээс эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам (ЭЗИХА)-ын тоо 24 428 болжээ. Өмнөх онтой харьцуулбал хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо 2.9 хувь, эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 5.7 хувь мөн 2008 онтой харьцуулбал хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо 9,5 хувь, эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 17,5 хувиар тус тус өсчээ.

Хүйсийн хувьд эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 53,4 хувь нь буюу 13 039 эрэгтэйчүүд байгаа нь эмэгтэйчүүдийн эдийн засгийн идэвхээс 6,8 пунктээр илүү гарчээ. Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амыг сумаар авч үзвэл хамгийн өндөр нь Сайншанд (7358), Замын үүд (6385) сум байна. Ажиллах хүчний оролцооны түвшин 60,6 байгаа нь өмнөх оноос 1,6, 2008 оноос 4,1 пунктээр тус тус өсчээ.

Зураг: Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, хүйсээр, оноор

1. Ажил эрхэлдэг хүн ам

Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын 96.3 хувь буюу 23 524 хүн ажил эрхэлж байгаа нь өмнөх оноос 0,5 пунктээр, 2008 оноос 2,1 пунктээр тус тус буурчээ.

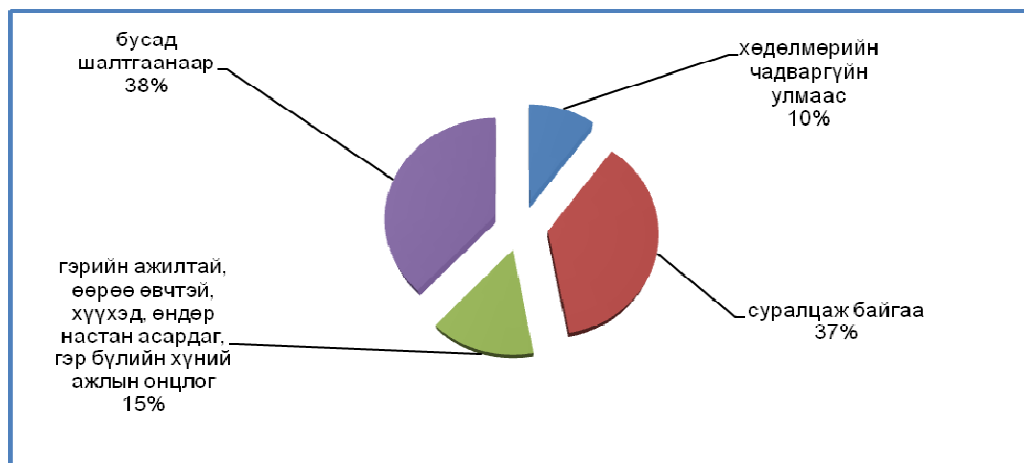
Ажил эрхэлж байгаа хүн амын 29.8 хувь (7001) нь хөдөө аж ахуйн салбарт, 11.6 хувь (2733) нь бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээний салбарт, 22.8 хувь (5380) нь төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал, боловсрол, эрүүл мэндийн салбарт, 9.8 хувь (2299) нь тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбооны салбарт, 6.9 хувь (1630) нь уул уурхай, олборлох, боловсруулах аж үйлдвэр, цахилгаан дулаан үйлдвэрлэлийн салбарт, 19.1 хувь (4481) нь бусад салбарт ажиллаж байна.

Зураг. Ажиллагчдын тоо салбарын ангиллаар, 2012 он

Засаг захиргааны бүртгэлд үндэслэсэн ажил эрхлэлтийн 2012 оны жилийн эцсийн тайлангаар 16.8 мянган хөдөлмөрийн насны хөдөлмөр эрхлээгүй хүн байна гэсэн дүн гарчээ. Үүний 10,1 хувь буюу 1.7 мянган хүн хөдөлмөрийн чадваргүйн улмаас, 37.0 хувь буюу 6.2 мянган хүн суралцаж байгаагаас ажил эрхлээгүй, үлдэх 8.9 мянган хүний 14,9 хувь буюу 2.5 мянган хүн гэрийн ажилтай, өөрөө өвчтэй, хүүхэд, өндөр настан асардаг, гэр бүлийн хүний ажлын онцлог зэрэг шалтгаанаар ажил эрхлээгүй бол, 38,0 хувь буюу 6,4 мянган хүн бусад шалтгаанаар ажил эрхлээгүй байна.

Зураг: Хөдөлмөрийн насны хөдөлмөр эрхлээгүй хүн ам/ шалтгаанаар/

2. Ажилгүй иргэд

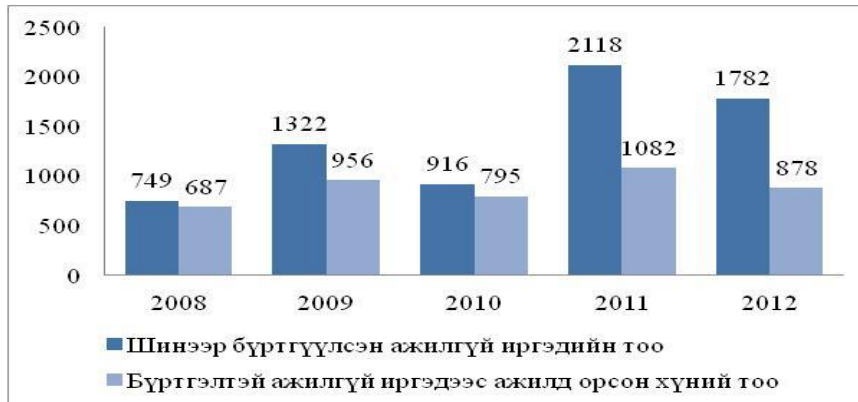
Аймгийн Хөдөлмөрийн хэлтэст ажил идэвхитэй хайж байгаа 904 ажилгүй иргэн бүртгэлтэй байгаа нь 2011 оны жилийн эцсийнхээс 21.5 хувиар өссөн байна.

2012 онд 1782 хүн ажил хайж бүртгүүлсний 878 иргэн ажилд зуучлуулан орж, шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэний тоо өмнөх оноос 15.8 хувь, ажилд зуучлагдан орсон хүний тоо өмнөх оноос 18.9 хувиар тус тус буурсан байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн насны бүтцийг авч үзвэл 15-24 насны иргэд 20.5 хувийг, 25-34 насны иргэд 40.7 хувийг, 35-44 насны иргэд 21.9 хувийг, 45-60 насны иргэд 16.9 хувийг эзэлжээ.

Ажилгүй иргэдийн 44.7 хувь нь эмэгтэйчүүд 55.3 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн дотор эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 21.4 пунктээр буурчээ.

Зураг. Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэн, ажилд зуучлагдан орсон хүний тоо, 2008-2012 он

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 19.0 хувь нь дээд боловсролтой, 13.2 хувь нь тусгай дунд, техник мэргэжлийн дунд боловсролтой иргэд байгаа бол 67.8 хувийг бүрэн дундаас доош боловсролтой иргэд эзэлж байна. 2012 онд шинээр 1015 ажлын байр бий болгосны 70.7 хувь нь байнгын ажлын байр байна.

Шинээр бий болгосон ажлын байрны 20.4 хувийг төсвийн хөрөнгөөр, 42.4 хувийг байгууллага өөрийн хөрөнгөөр, 0.7 хувийг гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгөөр, 36.5 хувийг зээлийн эх үүсвэрээр бий болгожээ.

Шинээр бий болсон ажлын байрыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар үзвэл уул уурхайн салбарт 23.3 хувь төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгалын салбарт 15.9 хувь, ХАА-н салбарт 15.3 хувь, зам тээврийн салбарт 10.7 хувь барилгын салбарт 7.1 хувь, боловсрол, соёл урлагийн салбарт 3.3 хувь, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын салбарт 1.6 хувь бусад салбарт 22.8 хувь ногдож байна.

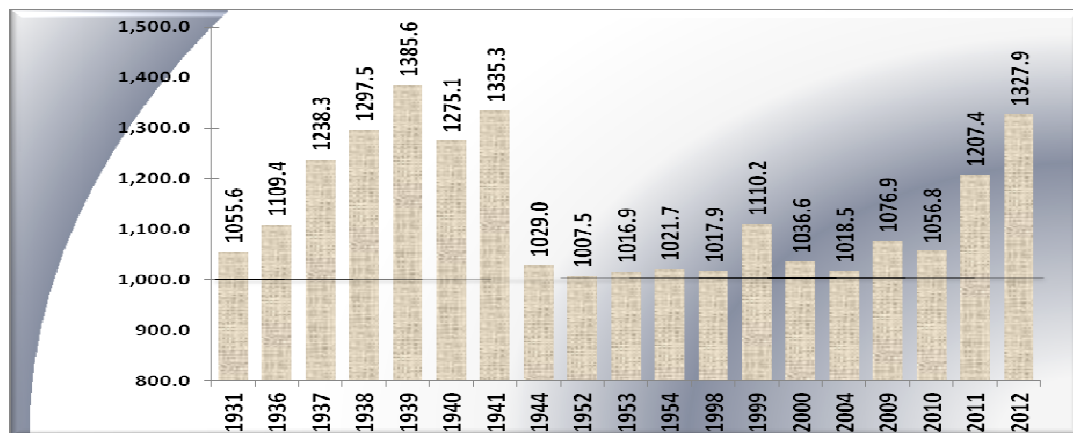
Гурав. ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

1. Хөдөө аж ахуй

2012 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр 1327.9 мянган толгой мал тоологдсоны дотор 31.4 мянган тэмээ, 95.6 мянган адуу, 50.3 мянган үхэр, 531.5 мянган хонь, 619.1 мянган ямаа тоологджээ. Нийт малын тоо өмнөх оноос 10.0 хувь буюу 120.5 мянган толгойгоор өсчээ. Мал сүргийн тоо таван төрөл дээрээ өссөний дотор тэмээ 4.8 хувь, адуу 10.5 хувь, үхэр 10.3 хувь, хонь 11.4 хувь, ямаа 9.0 хувиар өсөв.

Жил бүрийн эцсийн мал тооллогын дүнг харахад аймаг байгуулагдсан 1931 оноос хойш 1939 онд 1385.6 мянга, 1940 онд 1335.3 мянган мал тоолуулж байсан бол энэ онд хамгийн олон мал тоолуулсан 3 дах он боллоо. Мөн мал сүргийг жилийн эцэст тоолдог болсон 1961 оноос хойш хамгийн олон мал тоологдсон жил байлаа.

Зураг . Нэг саяас дээш толгой мал тоолуулсан он, малын тоо, мянган.толгой

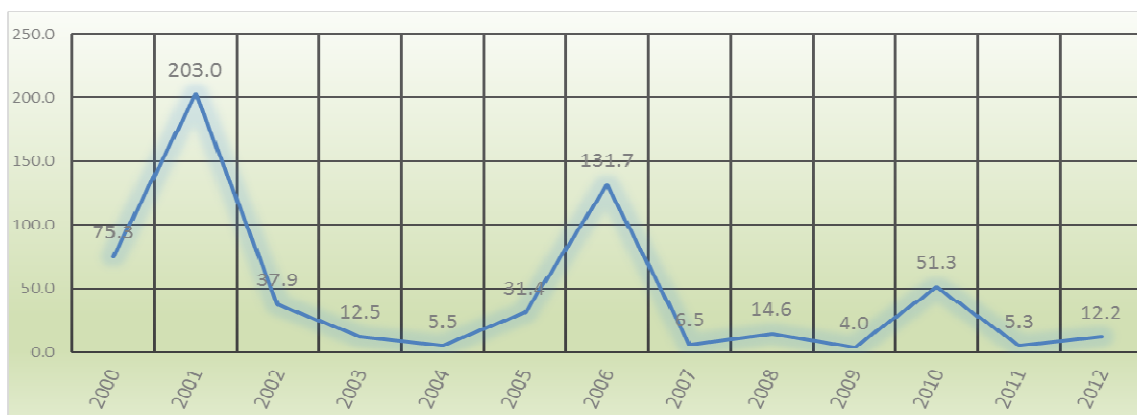
Сүргийн бүтцэд ямаа 46.6 хувийг, хонь 40.0 хувийг, үхэр 3.8 хувийг, адуу 7.2 хувийг, тэмээ 2.4 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад ямааны эзлэх хувь 0.4 тэмээний эзлэх хувь 0.1 пунктээр буурч, бусад 3 төрөл дээр 0.01-0.5 пунктээр нэмэгдэж, мал сүргийн бүтцэд ямаа ихэнх хувийг эзэлсэн хэвээр байна. Айраг, Алтанширээ, Эрдэнэ, Замын-Үүдээс бусад сумын мал таван төрөл дээрээ өссөн байна.

Аймгийн хэмжээгээр 1000–аас дээш малтай малчин өрхийн тоо 158 болж өмнөх оноос 52 өрхөөр нэмэгджээ. 1000 –аас дээш малтай өрх Дэлгэрэх суманд 24, Өргөн суманд 16, Иххэт суманд 15, Даланжаргалан суманд 14 тоологдсон нь хамгийн олон нь байсан бол 2000-3000 малтай өрх Замын-Үүд, Сайншанд, Иххэт, Өргөн, Дэлгэрэх сумдад тус бүр 1 өрх тоологджээ.

Аминдаа малтай 4593 өрх байгаагийн 77.3 хувь буюу 3552 нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа маллаж байгаа малчин өрх байна. Малчин нэг өрхөд 338, малтай нэг өрхөд 283 толгой мал ногдож байгаа нь 2011 оноос малчин нэг өрхөд ноогдох мал 31-ээр, малтай нэг өрхөд ногдох мал 24 толгой малаар нэмэгджээ.

2012 онд оны эхний хээлтэгч малын 76.9 хувь буюу 385.3 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 99.7 хувь буюу 392.3 мянган төл бойжжээ. Үүнийг өмнөх онтой харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 1.0 хувиар, бойжсон төл 2.2 хувиар дутуу байна. Нийт төллөх насны эх малаас эм хонины 83.7 хувь, үнээний 78.0 хувь, эм ямааны 72.9 хувь, гүүний 68.6 хувь, ингэний 50.4 хувь нь төллөв. Эрдэнэ, Хатанбулаг суманд эх малын төллөлт хамгийн бага буюу 60.4-61.6 хувь байна.

Зураг. Том малын зүй бусын хорогдол, мянган толгойгоор, 2000-2012 он

2012 онд 12.2 мянган том мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний малын 0.9 хувьтай тэнцэж байна. Эрдэнэ, Өргөн, Хатанбулаг, Мандах сумдад хорогдсон малын тоо нийт хорогдлын 61.0 хувийг эзэлж байна.

2012 онд тэжээвэр амьтан өсгөн үржүүлдэг өрхийн тоо 25 болж өмнөх оноос 16-аар буурчээ. 148 гахай, 578 шувуу тоологдсон нь өмнөх оноос тус бүр 1.7 дахин багассан байна. Тэжээвэр амьтад өсгөн үржүүлдэг өрхүүд 1.4 тонн гахайн мах бэлтгэж, 11.7 сая төгрөгийн борлуулалт, мөн 11.5 мянган ширхэг өндөг бэлтгэж 3.2 сая төгрөгийн борлуулалт хийсэн байна.

3 жил тутамд явагддаг хашаа худгийн тооллогын дүнгээр 2012 оны эцэст 2269 худаг тоологдсоноос инженерийн хийцтэй худаг 183, энгийн уурхайн худаг 2063 байна. Бэлчээрт байршдаг худаг 2143, ашиглагдахгүй байгаа худаг 17, усан сан 2 тоологдсоныг өмнөх тооллогын дүнтэй харьцуулж үзвэл нийт худгийн тоо 24 өөр буурчээ. Энэ онд 61 худаг шинээр гаргахад 512.4 сая төгрөг зарцуулсны 40.6 хувийг улсын төсвийн хөрөнгөөр, 48.4 хувийг малчдын хамтын хөрөнгөөр, 11.0 хувийг олон улсын төсөл хөтөлбөр, бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлжээ. Шинээр гаргасан худгийн тоо өмнөх оныхоос 5-аар буурав. 413 худаг сэргээн засварласны 402 нь энгийн уурхайн, 11 нь инженерийн хийцтэй бөгөөд худгийн засвар шинэчлэлтэд нийт 88.2 сая төгрөг зарцуулав. Үүний 41.4 хувийг малчид иргэдийн хөрөнгөөр, 56.2 хувийг гадаадын болон олон улсын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр засварласан байна.

2012 онд нийт 1956.9 мянган толгой малын багтаамж бүхий 3442 хашаа тоологдсоноос дулаан байртай 22, саравчтай хашаа 1581, саравчгүй хашаа 1702, бодын хашаа 137 тоологджээ. Өмнөх тооллого буюу 2009 оны тооллогын дүнгээс нийт хашааны тоо 1061-ээр нэмэгдсэн байна.

Малжуулах арга хэмжээнд 151 өрхийг хамруулж нийт 6812 толгой мал олгосны 98.3 хувь нь бог мал байв. Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 10 өрхөөр нэмэгдэж, нэг өрхөд дундажаар 45 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 2 толгойгоор илүү байна. Малжуулалтанд нийт 280.9 сая төгрөг зарцуулсны 30.3 хувийг гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 10.0 хувийг орон нутгийн хөрөнгөөр, 59.6 хувийг бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ.

Нийт малчин өрхийн 78.5 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 70.3 хувь нь телевизиртэй, 43.8 хувь нь автомашинтай, 49.1 хувь нь мотоциклтой мөн 78.8 хувь гар утас ашигладаг дүн гарчээ. Өмнөх оныхоос цахилгааны эх үүсгүүртэй өрх 5.6 хувиар буурч, телевизортой өрх 13.1 хувиар, автомашинтай өрх 19.2 хувиар, мотоциклтой өрхийн тоо 4.0 хувиар нэмэгджээ.

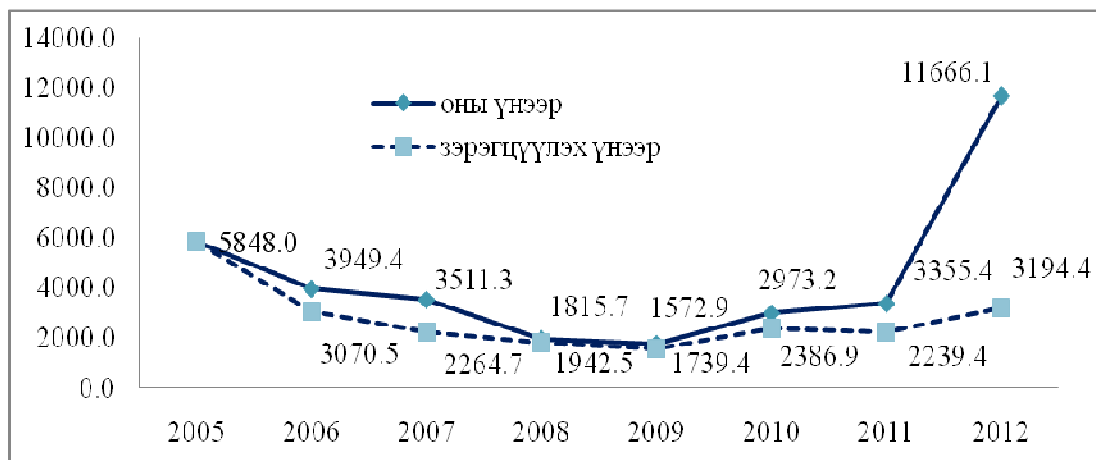
2012 онд 46.7 га талбайд төмс, 35.6 га-д хүнсний ногоо тариалж, 199.5 тн төмс, 159.4 тн хүнсний ногоо хураан авлаа. Өмнөх оныхоос хураан авсан төмс 25.7 тн-оор бага, хүнсний ногоо 9.3 тн-оор илүү байна. 1 га-аас 4.3-4.5 тонн төмс, хүнсний ногоо хураан авсан нь 2011 оноос төмс 0.2 тн нэмэгдэж, хүнсний ногоо 1.5 тн-оор багассан байна. Тайлант онд 1591.4 тн өвс хадлан 132.5 тн гар тэжээл, 206.0 тн хужир шүү болон бусад тэжээл бэлтгэсэн мэдээ ирүүлснийг өмнөх онтой харьцуулахад бэлтгэсэн өвс 14.1 хувиар, гар тэжээл 35.8 хувиар нэмэгдэв.

2. Аж үйлдвэр

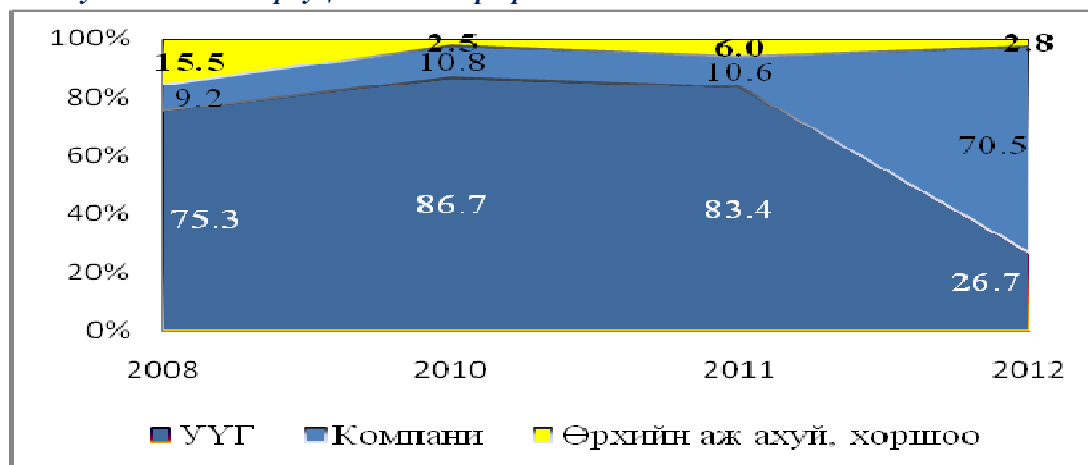
Аж үйлдвэрийн салбарт оны үнээр 11.6 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 18.3 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг дотоод, гадаад зах зээлд борлууллаа. Нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт өмнөх оноос 3 дахин, 2008 оноос 6 дахин, бүтээгдэхүүн борлуулалтын орлого өмнөх оноос 4 дахин, 2008 оноос 5 дахин тус тус нэмэгдсэн байна. Энэ өсөлтөнд нүүрсний олборлолт өмнөх оноос 31 дахин, 2008 оноос 29 дахин нэмэгдсэн нөлөөлсөн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3.2 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 42.6 хувиар, 2008 оноос 2 дахин нэмэгдлээ.

Зураг . Нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, оны үнээр, зэрэгцүүлэх үнээр, сая төгрөг

Зураг. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн бүтэц, хувиар, аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр

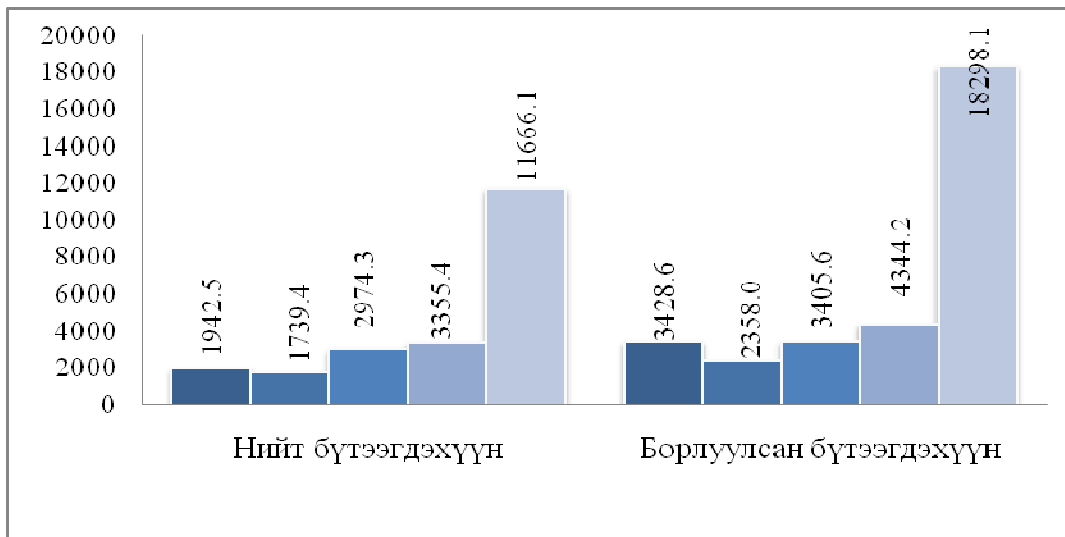

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 26.7 хувийг төрийн өмчийн байгууллага, 73.3 хувийг хувийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүд үйлдвэрлэсэн байна. Хувийн өмчийн аж ахуйн нэгжийн үйлдвэрлэлийг 2011 онтой харьцуулбал 56.7 пунктээр, 2008 онтой харьцуулбал 48,6 пунктээр нэмэгджээ.

Аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр авч үзвэл 2011 онд нийт үйлдвэрлэлийн 83.4 хувийг УҮГ үйлдвэрлэж байсан бол 2012 онд 70.5 хувийг компани, 26.7 хувийг улсын үйлдвэрийн газар, 2.4 хувийг өрхийн аж ахуй, 0.4 хувийг хоршоо, тус тус үйлдвэрлэжээ. Статистикийн мэдээлэлд хамрагдсан гол нэр төрлийн 19 бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлээс нүүрс 31 дахин, савласан цэвэр ус 7 дахин, жижиг төмөр эдлэл 3 дахин, оёдол 68.7 хувь, дээл 35.7 хувь, блок 50.9, талх 29.9, зайрмаг 29.6, нарийн боов 18.0 хувь, дулаан 16.4 хувь, цахилгаан 1.3 хувь хувиар тус тус өсчээ.

Үйлдвэрлэлийг аж үйлдвэрийн дэд салбараар нь ангилж үзвэл уул уурхай, олборлох салбарын үйлдвэрлэл 68.7 хувь, цахилгаан, хий, усан хангамжийн үйлдвэрлэл 26.7 хувь, хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2.5 хувь, боловсруулах салбарын бусад үйлдвэрлэл 2.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

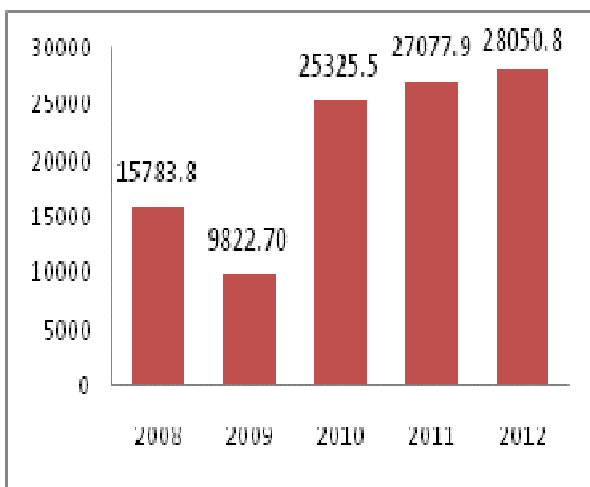
Зураг. Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт 2008-2012, оны үнээр, сая төгрөг

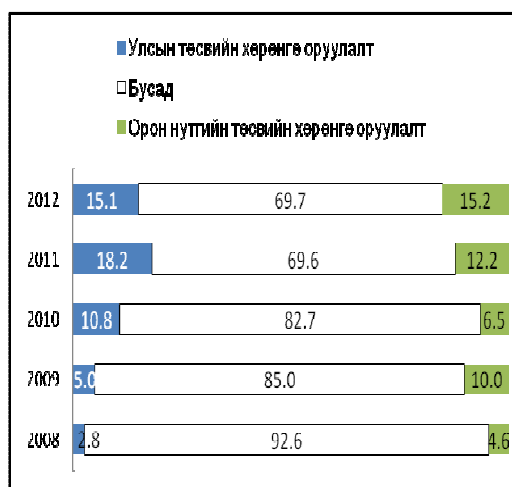
3.Барилга угсралт, их засвар

2012 онд 110 гаруй объектод нийт 28050.8 сая төгрөгийн шинэ барилга, өргөтгөл, шинэчлэлт, их засварын ажил хийсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.6 хувиар, 2008 онтой харьцуулахад 77.7 хувиар өсчээ. Нийт хөрөнгө оруулалтын 15.1 хувийг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар, 15.2 хувийг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар, үлдэх 69.7 хувийг хөрөнгө оруулалтын бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын эзлэх хувь өмнөх оноос 3.1 пунктээр буурч, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын эзлэх хувь 3.0 пунктээр нэмэгдэж, 2008 онтой харьцуулахад улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын эзлэх хувь 10,8 пункт, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын эзлэх хувь 8,6 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг. Барилга угсралт, их засварын ажил, мян.төг

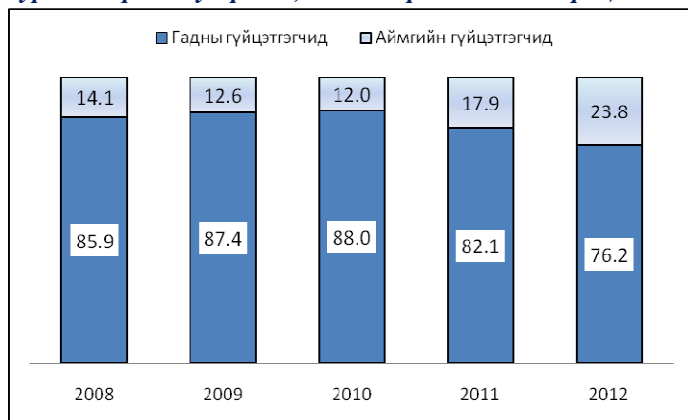
Зураг. Барилга угсралт, их засварын ажил, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр

2012 онд нийт 15.8 тэрбум төгрөгийн үндсэн фондыг ашиглалтанд оруулсны 11.3 хувийг улсын төсвийн, 29.9 хувийг орон нутгийн төсвийн, 5.4 хувийг замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар, үлдэх

хувийг бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ. Шинэ барилга шинэчлэлтэнд 26.9 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулсны 29.5 хувийг улсын болон орон нутгийн, 7.5 хувийг замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар, 63.0 хувийг бусад хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ.

Зураг . Барилга угсралт, их засварын ажлын гүйцэтгэгчдийн бүтэц

Нийт барилга угсралт, их засварын ажлын 23.8 хувийг аймгийн харьяа барилгын гүйцэтгэгч байгууллагууд гүйцэтгэснийг 2011 онтой харьцуулахад 5.9 пунктээр, 2008 онтой харьцуулахад 9,7 пунктээр нэмэгдсэн үзүүлэлт гарчээ.

2012 онд Айраг суманд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 737.1 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 150

хүүхдийн цэцэрлэг, Өргөн суманд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруултаар 410.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ЗДТГ-ын барилга, Сайхандулаан суманд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 269.8 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 50 хүүхдийн цэцэрлэг, 329.7 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 50 ортой дотуур байр, Сайншанд суманд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 1115.8 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий Ёс заншил, өв соёл, хүндэтгэлийн ордон, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 1997.0 сай төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 920 хүүхдийн сургууль, 258.5 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий дүүжин гүүр, замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 254.4 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий Цагаан элсний 10 км зам, 425.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ганзамчдын гудамжны 3 км зам, хувийн хөрөнгө оруулалтаар 244.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий үйлчилгээний төвийн барилга, 984 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 30 айлын орон сууц, 500.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 5 айлын 2 орон сууцны барилга, Замын-Үүд суманд хувийн хөрөнгө оруулалтаар 2500.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий төрийн албан хаагчдын орон сууц, 2000.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 70 айлын орон сууц, 500.0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий үйлчилгээний төвийн барилга зэрэг 36 обьктыг ашиглалтанд хүлээлгэн өгчээ.

4.Тээвэр, Холбоо

2012 онд 133.8 мянган тонн ачаа тээвэрлэж, 32240 .0 мянган тонн км-ын ажил, 94.6 мянган зорчигч тээвэрлэж 3653.2 мянган хүн км-ын ажил гүйцэтгэсэн байна. Тээвэрлэлтийн нийт орлого 2467.0 сая төгрөгт хүрсэн нь 2008 оноос 7.8 дахин, өмнөх оноос 2 дахин өсчээ.

2012 онд хийгдсэн тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналт оношлогооны мэдээгээр 10501 авто машин, тээврийн хэрэгсэл хамрагдсан нь өмнөх оноос 26.1 хувь буюу 2174-оор нэмэгджээ. Нийт тээврийн хэрэгслийн 43.5 хувийг суудлын, 21.7 хувийг ачааны автомашин, 3.4 хувийг автобус, 6.6 хувийг мотоцикл, 10.8 хувийг тусгай зориулалтын автомашин, 12.9 хувийг чиргүүл, 1.0 хувийг бусад механизмууд эзэлж байна. Нийт тээврийн хэрэгслийн 70.0 хувь нь иргэдийн хувийн өмчид харьяалагдаж байна. Харин 2012 оны жилийн эцсийн мал тооллогоор малчин өрхүүдэд тоологдсон мотоциклын тоог техникийн хяналт оношлогооны дүнтэй харьцуулж үзэхэд аймгийн хэмжээний 10 мотоциклийн 4 нь хяналт оношлогоонд хамрагдаагүй дүн гарчээ.

Шуудан холбооны үйлчилгээний орлого 346.5 сая төгрөг болж 2008 оноос 18.8 хувиар буурч, харин өмнөх оноос 15.0 хувиар өссөн байна. Суурин телефон цэгийн тоо 2008 оноос 58.0 хувь буюу 1199–оор, өмнөх оноос 7.1 хувиар буюу 66–аар буурчээ. Энэ онд нийт 9.9 мянган ширхэг албан

бичиг, захидал, 356 ширхэг илгээмж (боодол) илгээсэн бол шуудангаар 1599 зорчигч үйлчлүүлж 19.6 сая төгрөгийн орлого оруулжээ.

Аймгийн хэмжээнд 5 кабелийн телевиз үйлчилгээ үзүүлж нийт 205.9 сая төгрөгийн орлого оруулж, 4000 гаруй хэрэглэгчдэд үйлчилж байна. Байршлаар нь авч үзвэл Сайнашанд суманд 3, Замын-Үүд суманд 1, Өргөн суманд 1 кабелийн телевизийн цэг ажиллаж байна.

2012 онд Дорноговь аймагт үүрэн телефоны оператор 5 компанийн салбар ажиллаж байгааг байршлаар авч үзвэл юнителын 15, мобикомын 13, скайтелын 12, G-mobile 10, F-zoni 2 нийт 60 салбар нэгж сум, суурин газруудад үйлчилгээ үзүүлжээ. Үүрэн телефоны салбарууд энэ онд нийт 3677.9 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан нь өмнөх оныхоос 8.4 хувиар нэмэгдсэн ба 2008 онтой харьцуулвал 2 дахин өсчээ. Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор) 63.1 мянга орчим байгаа нь өмнөх оноос 17.9 мянгаар, 2008 оноос 36.6 мянган хэрэглэгчээр нэмэгджээ.

5. Орон сууц, нийтийн аж ахуй, дотоод худалдаа

2012 онд нийт 25.2 мян.м² талбай бүхий орон сууцыг шинээр ашиглалтанд оруулсанаар 212 өрх, 873 хүн шинэ сууцаар хангагджээ. Ашиглалтанд оруулсан орон сууцны талбайг 2011 онтой харьцуулбал 74,7 хувиар, 2008 оноос 4 дахин нэмэгдсэн байна.

Хот, нийтийн аж ахуйн үзүүлэлтийг 2010 оноос өмнөх онуудад зөвхөн сумын төв, суурин газруудын мэдээллээр харуулдаг байсан бол 2010 оноос аймгийн дүнгээр мэдээлдэг боллоо.

2012 онд гүний худаг 470, ус түгээх цэг 60, цэцэрлэгт хүрээлэн 19, хөшөө баримал 61, гэрэлтүүлэгтэй гудамж талбай 48 км болжээ.

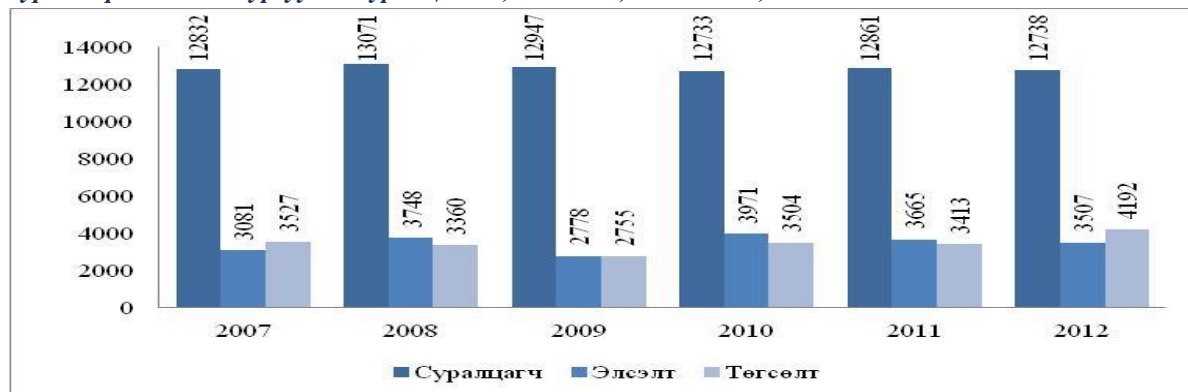
Өмнөх оноос халуун усны газар 3-аар, хог тээврийн машины тоо 11.1 хувиар буурсан байна.

Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын орлого 65181.1 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 0.2 хувиар буурсан байна. Өмнөх оноос буурсан шалтгаан нь НИК ХК-ны салбар нь 3 том уурхайд шатахуун нийлүүлж байгаад больсонтой холбоотой байна.

6.Боловсрол

2012/2013 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын 21 сургуульд 10869, Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд 1869 бүгд 12738 оюутан, сурагч суралцаж байна. Энэ нь өмнөх оноос 1.0 хувиар, 2008 оноос 2.5 хувиар буурчээ.

Зураг. Бүх шатны сургуульд суралцагсад, элсэгчид, төгсөгчид, хичээлийн жилд

2012/2013 оны хичээлийн жилд ЕБС-ийн 388 бүлэгт 10869 сурагч суралцаж, 555 багш ажиллаж, нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо 20 болж өнгөрсөн хичээлийн жилийнхээ түвшнээс 1-ээр, 2008 оноос 2-оор буурлаа. Бага боловсролын 209 бүлэгт 5666 сурагч, суурь боловсролын 120 бүлэгт 3325

сурагч, бүрэн дунд боловсролын 59 бүлэгт 1878 сурагч суралцав. Нийт бүлгээс 1-р ээлжинд 67.8 хувь, 2-р ээлжинд 28.6 хувь, 3-р ээлжинд 3.6 хувь нь хичээллэж байна.

ЕБС-ийг бага, суурь, бүрэн дунд боловсролоор 3601 сурагч төгсчээ. Сурагчдын сурлагын стандарт хангалт 96,8 хувь, А,В-ийн эзлэх хувь 45.4 хувь байгаа нь өмнөх онтой харьцуулбал 0.2-5.6 пунктээр, 2008 оноос 0.5-3.9 пунктээр нэмэгджээ.

ЕБС-ийн нэгдүгээр ангид 2012/2013 оны хичээлийн жилд 1157 хүүхэд шинээр элсэв.

2012/2013 оны хичээлийн жилд сургууль завсардсан 6-14 насны 23 хүүхэд нь нийт суралцагчдын 0.2 хувийг эзэлж, 2011/2012 оны хичээлийн жилээс 4.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд 255 оюутан элсэн орсны 24.3 хувь буюу 62 оюутан анагаах, сувилахуй /баклавар/ болон бусад дээд мэргэжлээр, 75.7 хувь буюу 193 оюутан эм найруулагч, бага эмч мэргэжлээр элссэн.

МСҮТ-д 10 мэргэжлээр 459 хүүхэд шинээр элсүүлж, 856 оюутан суралцагчтайгаар хичээллэжээ.

Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад 2012/2013 оны хичээлийн жилд 3.6 мянган хүүхэд хамрагдсан нь 2010/2011 оны хичээлийн жилээс 17.3 хувиар, 2011/2012 оны хичээлийн жилээс 5.8 хувиар нэмэгдсэн байна.

7.Соёл, эрүүл мэнд

Дорноговь аймгийн хүн амын эрүүл мэндийн үйлчилгээнд эрүүл мэндийн бүх шатны 94 байгууллагад нийт 925 хүн ажиллаж байгаа нь 2008 оноос 11.4 хувиар, 2011 оноос 3.5 хувиар нэмэгдсэн байна. Эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчдын 19.8 хувь буюу 183 нь их эмч, 19.2 хувь буюу 178 нь сувилагч байна.

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2012 онд 333 байгаа нь өмнөх оноос 5-аар буурч, 2008 онтой адил болж, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 342 болж өмнөх оноос 6-аар, 2008 оноос 26-аар нэмэгдлээ.

2012 онд эмнэлэгийн орны тоо 366 болж 5-аар нэмэгджээ. 13.3 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсний 46.7 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 6.5 хувь нь хувийн өмчийн эмнэлэгүүдэд хэвтэж эмчлүүлжээ.

Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэлх насандаа 14.5 хүүхэд эндсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2.7 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна. 404,6 мянган хүнд амбулаторийн үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 0.4 хувиар өсч, 13.3 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2.2 хувиар буурчээ.

Дээрхи үзүүлэлтийг 2008 онтой харьцуулбал 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхэд 0.5 пунктээр, амбулаторын үзлэг 15.8 хувиар, эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн хүний тоо 1.3 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна.

Халдварт өвчнөөр 1014 хүн өвчилж халдварт өвчний гаралт өмнөх оны мөн үеэс 17.3 хувиар буурлаа. Үүний дотор вируст гепатит 69.4 хувь, сүрьеэ 26.8 хувиар буурсан бол тэмбүү 13.3 хувь, заг хүйтэн 14.1 хувь, трихоминиаз 12.4 хувиар нэмэгджээ.

Он гарсаар 1684 эх жирэмсэний хяналтанд орсон нь өмнөх оны мөн үеэс 0.3 хувиар буурсан байна. Жирэмсний хяналтанд орсон эхчүүдийн 86.5 хувь нь эхний 3-н сартайдаа хяналтанд хамрагдав. Өөрөөр хэлбэл 13.5 хувь нь хугацаанаасаа хожимдож эмнэлгийн хяналтанд оржээ. Түргэн тусламжийн 21.9 мянган дуудлага ирсний 15,4 хувь нь алсын дуудлага байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт түргэн тусламжийн дуудлага 3.8 хувиар, алсын дуудлага 5.5 хувиар өсөв.

8.Нийгмийн даатгал, халамж

2012 онд нийгмийн даатгалын сангийн нийт орлого 16837.4 сая төгрөг, олгосон тэтгэвэр 14182.2 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 32,4-73.4 хувиар нэмэгдлээ. Нийгмийн даатгалд заавал даатгуулагч байгууллагын 52.0 хувь буюу 8683 нь аж ахуйн нэгж байгууллага, 48.0 хувь буюу 8016 нь төсөвт байгууллага байгааг өмнөх онтой харьцуулахад 10.0-14.0 хувиар өссөн байна.

Тэтгэвэрийн даатгалын сангаас 13859,1 сая.төг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 3912,8 сая.төг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 1221,3 сая.төг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 1055,1 сая.төг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 691,2 сая.төгрөгийг тэтгэвэр тэтгэмж, даатгалд зарцуулсан байна.

Зураг. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, ААНБ-ын төрлөөр

2012 онд нийгмийн халамжийн сангаас 8.4 мянган иргэнд 2939.6 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгожээ.

Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй 1837 эхэд 705.7 сая.төг, алдар цолтой 59 ахмадад 71.9 сая.төг, алдарт эхийн одонтой 4678 эхэд 642.1 сая.төгрөгийн тэтгэмж, тусламжийг улсын төсвөөс олгосон байна. Ахмад настны нийгмийн хамгааллын хуулийн дагуу олгогдож байгаа нэг удаагийн хөнгөлөлт тусламж үйлчилгээнд хамрагдсан иргэний тоо өмнөх оны мөн үеэс 14.3 хувиар буурчээ.

“Хүний хөгжил сангаас Монгол Улсын иргэнд хувь хишиг хүртээх тухай” УИХ-ын тогтоолын дагуу 2012 онд 65.8 мянган иргэнд 13936.8 сая.төг-ийн хишиг хүртээжээ.

ТАВ. ТӨСӨВ, МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ, ҮНЭ

1. Төсөв

2012 оны урьдчилсан дүнгээр орон нутгийн төсөвт 19385.3 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 113.3 хувиар биелүүлжээ. Орон нутгийн төсвийн орлогын 70.5 хувийг татварын, 4.3 хувийг татварын бус орлого, 20.0 хувийг хөрөнгийн орлого, 5.2 хувийг тусламжийн орлого бүрдүүлсэн байна. Өмнөх онтой харьцуулахад орон нутгийн төсвийн орлого 47.1 хувь, зарлага 29.9 хувь, 2008 онтой харьцуулахад 2.7 дахин, зарлага 2.2 дахин нэмэгдсэн байна.

Улсын төсвийн байгууллагуудын 27835.7 сая төгрөгийн зарлагыг санхүүжүүлсний дотор цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшилд 60.4 хувийг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлд 5.9

хувийг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 26.4 хувийг, татаас ба урсгал шилжүүлэг 7.3 хувийг тус тус санхүүжүүлжээ.

Улсын төсвийн зарлагын 88.6 хувийг улсын төсвийн санхүүжилтээр, 4.4 хувийг эрүүл мэндийн даатгал, 7.0 хувийг өөрийн орлогоос тус тус санхүүжүүлжээ.

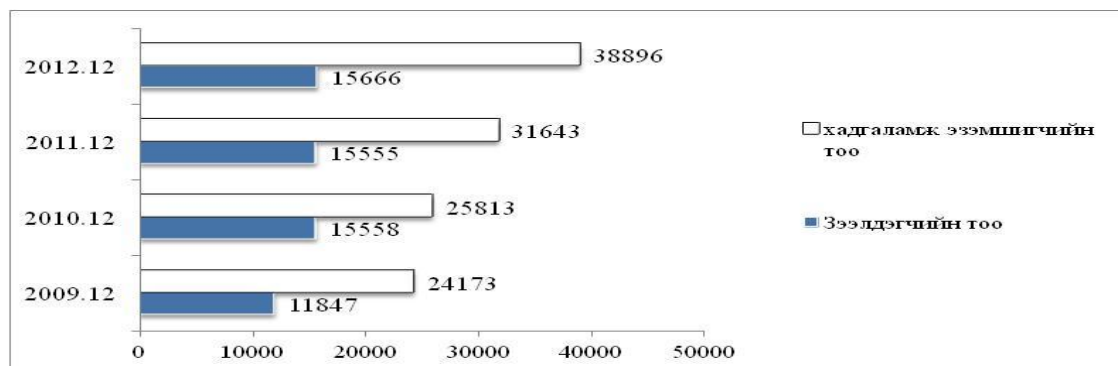
Улсын нэгдсэн төсөвт ААНБОАТатвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, онцгой албан татвар, ашигт малтмал нөөц ашигласны төлбөр, агаарын бохирдлын төлбөр, өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын татвар нийт 1938.0 сая төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 120.0 хувиар биелүүллээ. Өмнөх онтой харьцуулахад 26.2 хувиар өсч, 2008 онтой харьцуулахад 36.5 хувиар буурсан байна. 2008 оноос 36.5 хувь буурсан нь цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар орон нутгийн төсвийн орлогод шилжсэнтэй холбоотой байна.

Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг Айраг, Алтанширээ, Дэлгэрэх, Иххэт, Мандах, Улаанбадрах, Эрдэнэ, Сайншанд сумд 101.4-117.6 хувиар биелүүлэв.

2. Банк, мөнгө, зээл

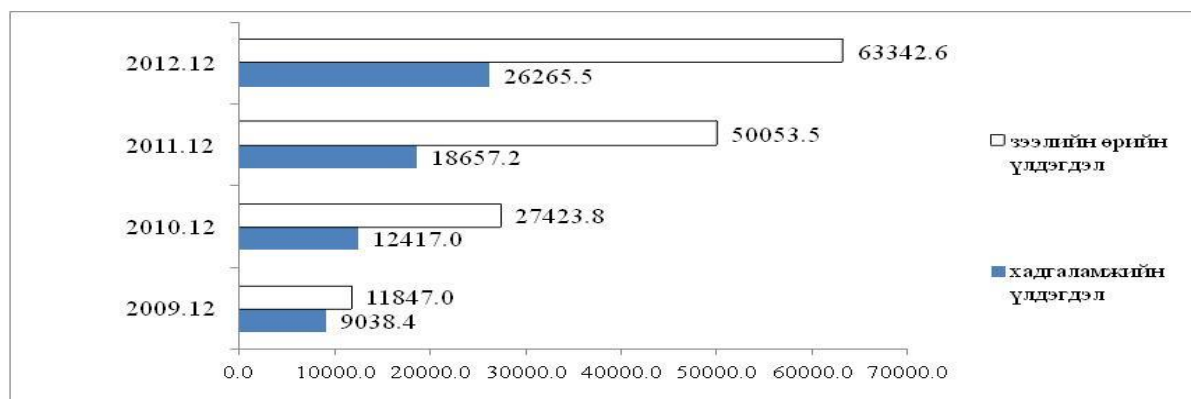
Монгол банкны мэдээгээр арилжааны банкуудын кассын орлого 366.7 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 42.4 хувь, цэвэр зарлага 362.0 тэрбум төгрөг болж 39.2 хувь, 2008 онтой харьцуулахад кассын орлого 2 дахин, цэвэр зарлага 2.1 дахин өсчээ. Цэвэр орлого нь зарлагаас 1.3 хувиар их байна. Мөн салбар нэгжийн тоо өмнөх онтой харьцуулбал 15.8 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зураг. Хадгаламж эзэмшигч, зээлдэгчийн тоо, 2009- 2012 он, мян.хүн

Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 26.3 тэрбум төгрөг болж аймгийн нэг хүнд дундажаар 431.2 мянган төгрөгийн, нэг хадгаламж эзэмшигчид дундажаар 675.2 мянган төгрөгийн хадгаламж ногдож байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хадгаламж эзэмшигчийн тоо 22.9 хувь, 2008 онтой харьцуулахад 75.2 хувь, хадгаламжийн үлдэгдэл 40.8 хувь, 2008 онтой харьцуулахад 3,6 дахин өсчээ.

Зураг. Хадгаламжийн үлдэгдэл, зээлийн өрийн үлдэгдэл, 2009-2012 он, сая.төг

Олгосон зээлийн хэмжээ өмнөх онтой харьцуулахад 26.2 хувиар буурч, 2008 онтой харьцуулахад 2.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад зээлийн өрийн үлдэгдэл 26.5 хувь, хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 30.9 хувь, зээлийн багцад чанаргүй зээлийн эзлэх хувь 0.01 пунктээр өсөв.

Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү өмнөх онтой харьцуулахад Голомт банкинд 2.0 хувь, Хаан банкинд 4.5 хувиар өсч, Хадгаламж банк 2.2 хувиар буурч, Хас, ХХБанкууд хэвэндээ байна. 2008 онтой харьцуулахад Голомт, Хаан, Хадгаламж банкууд 5.4-7.4 хувиар буурч, Хас банк 0.5 хувиар өсч, ХХБанк хэвэндээ байна.

3. Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс 2012 онд суурь үнээс (2010 оны 12-р сар) 23.7, 2011 оны жилийн эцсээс 13.8 хувиар, өмнөх сараас 1.4 хувиар өсчээ.

Хүснэгт: Хэрэглээний үнийн индекс, бүлгээр, оны эцэст

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	ЖИН	2012 - 12	2012-12	2012- 12
		2010- 12	2011-12	2012-11
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	1.00000	123.7	113.8	101.4
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.337093	137.5	118.2	102.8
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ	0.025451	161.8	156.4	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	0.179869	125.4	116.1	101.3
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ТҮЛШ	0.096042	114.5	109.4	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	0.061688	109.3	109.6	100.1
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.016436	117.5	116.9	100.0
ТЭЭВЭР	0.143338	104.9	101.6	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.048637	100.8	100.0	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.020528	96.6	94.6	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.001547	142.9	129.9	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.007548	170.5	152.9	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.039281	112.7	108.1	100.0

Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас 1.4 хувь өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлэг 2.8 хувь, хувцас, бөс бараа, гуталын бүлэг 1.3 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 0.1 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индекс өмнөх сарынхаас 1.4 хувь өсөхөд эмэгтэй хувцас 9.8-23.4 хувь, мон лаа 8.3 хувь, махны үнэ 6.4-10.0 хувь өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Харин согтууруулах ундаа, тамхи, орон сууц, цахилгаан, түлш, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ, тээвэр, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлэг, амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ, боловсролын үйлчилгээ, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ, бусад бараа, үйлчилгээний бүлэгүүд тогтвортой байна. (Хүснэгт1)

Өмнөх оны мөн үеийнхээс (2011 оны 12-р сар) 13.8 хувь өсөхөд зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлэг 52.9 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи бүлэг 56.4 хувь, боловсролын бүлэг 29.9 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн дүн 18.2, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлэг 16.9 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлэг 9.4 хувиар тус тус нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна. (Хүснэгт1)

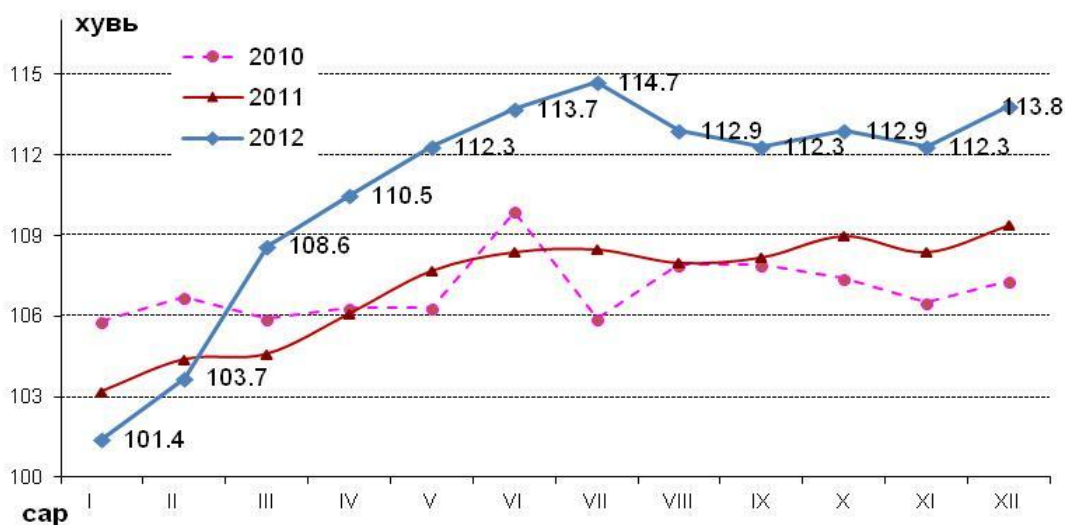
Хэрэглээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеийнхээс 13.8 хувь өсөхөд 1 шуудай түлшний мод 85.7 хувь, тамхи 84.6 хувь, зочид буудлын хөлс 47.6 хувь, Ерөөл архи 45.0 хувь, махны үнэ 33.3-58.0 хувь, орон нутаг дахь улсын их дээд сургуулийн жилийн төлбөр 29.9 хувь өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индекс 2012 онд өмнөх оны 12 сартай харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр өсөлттэй сар нь 7-р сард 114.7 хувьд хүрсэн байна. Энэ сарын өсөлтөд зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлэг 42,8 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлэг 29,3 хувь, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлэг 15.6 хувь, хувцас бөс бараа, гутал бүлэг 12,4 хувь тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Мөн оны 5-12 дугаар сард үнийн индекс 112.0 хувиас буурсангүй. Харин хамгийн бага өсөлттэй сар нь 1-4 сар байна.

Хэрэглээний үнийн индекс суурь үнээс (2010 оны 12-р сар) 23.7 хувь өсөхөд зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 70.5 хувь согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 61.8 хувь, боловсролынх 42.9 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийнх 37.5 хувь, хувцас бөс бараа, гуталийнх 25.4 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийнх 14.5 хувь өссөн нь нөлөөлжээ. (Хүснэгт2)

Хэрэглээний үнийн индекс суурь үнээс 23.7 хувь өсөхөд малын мах, янжуур тамхи, зочид буудлын хөлс 2.7 - 2.9 дахин, эх орны үйлдвэрийн туузан гоймон 2.2 дахин, унадаг дугуй 97.8 хувь, 1 шуудай түлшний модны үнэ 85.7 хувь, хог хаягдалын өрхийн сарын хөлс 67.0 хувь, орон нутаг дахь улсын их дээд сургуулийн жилийн төлбөр 45.6 хувь, архи 45.0 хувь өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Зураг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тарифын индекс, 2010 - 2012 оны сар бүрээр (өмнөх оны 12-р сар=100)

ЗУРГАА. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО

Статистикийн бизнес регистрийн санд 2012 оны жилийн эцсийн байдлаар 905 аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байгаагийн 607 буюу 67.1 хувь хэвийн үйл ажиллагаа явуулж 32.9 хувь нь үйл ажиллагаа эхлээгүй, түр зогссон, бүрэн зогсоосон болон бусад шалтгаанаар үйл ажиллагаа явуулаагүй байна. 2012 онд 106 аж ахуй нэгж шинээр байгуулагдаж, 75 аж ахуйн нэгж татан буугджээ.

Өмнөх онтой харьцуулахад бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжийн тоо 6.8 хувиар, 2008 оноос 36,1 хувиар өссөн ч үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн эзлэх хувь өмнөх оноос 16.8 пунктээр, 2008 оноос 5,4 пунктээр буурчээ.

Нийт аж ахуйн нэгжийн 27.1 хувь нь худалдааны салбарт, 14.1 хувь нь санхүү, албан бус даатгалын салбарт, 12.9 хувь нь нийгэм бие хүнд үзүүлэх үйлчилгээний салбарт, 8.7 хувь нь зочид буудал, зоогийн газрын үйл ажиллагааны салбарт үйл ажиллагаа явуулж байна. Өмнөх оноос хөдөө аж ахуй, уул уурхай, боловсруулах аж үйлдвэр, зочид буудал, зоогийн газар, тээвэр, агуулах, санхүү, үл хөдлөх, боловсрол, эрүүл мэнд, нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйл ажиллагааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо 1.9-50.0 хувиар өсч, бусад салбарынх 2.0-50.0 хувиар буурч, 2008 оноос хөдөө аж ахуй, уул уурхай, боловсруулах аж үйлдвэр, барилга, зочид буудал, зоогийн газар, тээвэр, агуулах, санхүү, үл хөдлөх, боловсрол, эрүүл мэнд, нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйл ажиллагааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо 17.3 хувиас 3 дахин өсч, бусад салбарынх 40.0-98.0 хувиар буурчээ.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 75.9 хувийг 1-9 ажиллагчтай, 11.5 хувийг 10-19 ажиллагчтай, 9.2 хувийг 20-49 ажиллагчтай, 3.4 хувийг 50-с дээш ажиллагчтай аж ахуйн нэгж эзэлж байна. Өмнөх оноос аж ахуйн нэгж байгууллагын 1-9 ажиллагчтай 2.1 пунктээр, 50-с дээш ажиллагчтай 0,2 пунктээр нэмэгджээ.

Аймгийн хэмжээнд бүртгэлтэй нийт аж ахуйн нэгжийн 53.7 хувь нь Сайншанд суманд, 18.4 хувь нь Замын-үүд суманд бүртгэлтэй байна.

ДОЛОО. БУСАД

1. Байгал орчны төлөв байдал

Дорноговь аймгийн нийт газар нутгийн 88.5 хувийг хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар, 9.0 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 1.4 хувийг ойн сан бүхий газар, 0.4 хувийг хот, тосгон, суурин газар, 0.5 хувийг зам, шугам сүлжээний газар, 0.2 хувийг усан сан бүхий газар эзэлж байна.

2012 онд аймгийн нийт газар нутгийн 0.0075 хувь буюу 822.4 га газарт ямар нэг хэмжээний хохирол учруулжээ. 632.8 га газар ухагдаж эвдэрсэн ба үүний 66.5 хувь буюу 420.8 га газар геологийн эрэл хайгуулын ажлаас, 23.7 хувь буюу 150 га газар зам, тээвэр, холбооны барилга, засвар үйлчилгээнээс, 9.6 хувь буюу 60.6 га газар ашигт малтмалын олборлолтоос, 0.2 хувь буюу 1.4 нь барилга инженерийн шугам сүлжээ барих, засвар үйлчилгээний ажлаас шалтгаалсан байна.

131.35 га газарт нөхөн сэргээлтийн ажил хийсэн бөгөөд үүнд 809.4 сая төгрөгийн зардал гаргажээ. Аймгийн хэмжээнд 2012 онд 91.1 мянган ш мод тарьснаас 82.0 хувь нь ургасан байна. 2012 оны эцэст ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААНБайгууллагын тоо 4 дахин, хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААНБ-ын тоо 1.8 дахин нэмэгджээ.

Газар өмчлөх хүсэлт ирүүлсэн 3045 өрхийн газар өмчлүүлэх шийдвэр гаргасан ба гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар иргэдэд өмчлүүлсэн газрын хэмжээ 629.76 га болж өмнөх оноос 3 дахин өслөө.

2. Цаг үүр

2012 онд агаарын дундаж температурын 4,4 хэм дулаан буюу олон жилийн дунджаас -0.5 хэмээр сэрүүн, өмнөх оноос 0.2 хэмээр дулаан байлаа. Агаарын температур өдөртөө ихэнх нутгаар 6, 7, 8 дугаар саруудад 35-39 хэм хүрч халсан бол агаарын үнэмлэхүй хамгийн бага температур 1, 12 дугаар саруудад ихэнх нутгаар -27-38 хэм хүрч хүйтэрсэн байна. 2012 онд хөрсний гадаргын жилийн дундаж температур 6,7 хэм байж, өмнөх оноос 0.7 ° хүйтэн байжээ. Хөрсний гадаргын үнэмлэхүй хамгийн их температур 6, 7, 8 дугаар саруудад ихэнх нутгаар 61-67 хэм дулаан, хөрсний гадаргын үнэмлэхүй хамгийн бага температур 12, 1 дугаар сард нутгийн ихэнх хэсгээр -36-40 ° хүйтэн байлаа.

Жилдээ 60-127 өдөр шороон шуургатай байдгаас ихэнх нь буюу 65 хувь нь 3,4,5,6 дугаар сард ажиглагдаж энэ үеэр салхины хамгийн их хурд 16-30 м/с буюу аюулын хэмжээнд хүрч шороон болон цасан шуурга шуурчээ.

2012 оны байдлаар аймгийн нийт нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу тунадас орсон байв. Энэ онд хур тунадас 1 дүгээр сард бага, 2, 4 дүгээр саруудад олон жилийн дунджын орчим орсон бол бусад саруудад тухайн сарынхаа олон жилийн дунджаас ахиу тунадас орсон байна. Нийт нутгаар хур тунадас 4-8 дугаар сарын хооронд олон жилийн дунджаас ахиу тунадас орсон нь ургамлын ургалтанд сайнаар нөлөөлж зуншлага хэвийн буюу сайн байв. 8 дугаар сарын ургацын мэдээгээр: аймгийн нийт нутгийн 4,6 хувь нь зуншлага маш сайн, 16,2 хувь нь зуншлага сайн, 79,2 хувь нь зуншлага хэвийн байлаа.

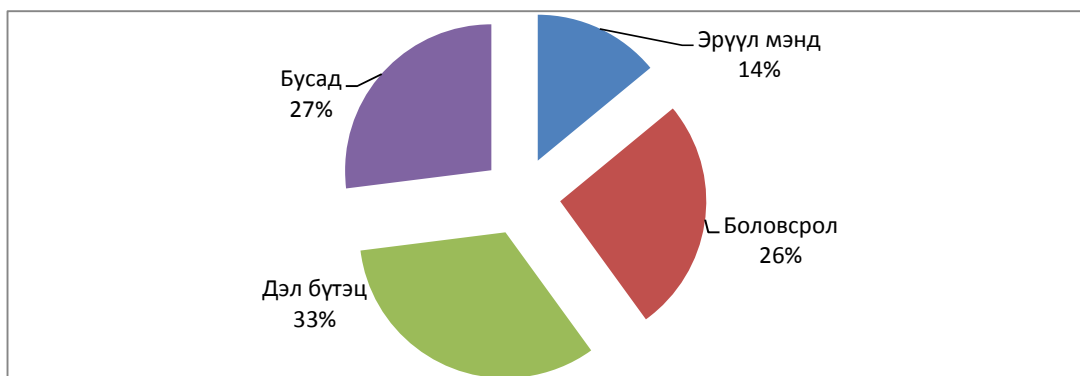
8 дугаар сарын 20-ны байдлаар Даланжаргалан сумын Бичигт баг, Айраг сумын Цагаандөрвөлж баг, Дэлгэрэх сумын Бумбат багийн нутгаар зуншлага маш сайн ба 9,0-11,6 ц/га ургацтай, Даланжаргалан, Айраг сумдын нийт нутаг, Иххэт сумын Бүрдэнэ, Баян баг, Дэлгэрэх сумын Цагаан хад, Аманшанд багууд, Алтанширээ сумын Тойг баг, Эрдэнэ сумын Цагаан хөтөл баг, Замын-үүд сумын I баг, Сайншанд сумын V багийн нутгаар зуншлага сайн буюу 4,3-7,9 ц/га ургацтай, бусад сум багийн нутгаар зуншлага хэвийн 0,7-4,3 ц/га ургацтай байв. Аймгийн нийт нутгаар бэлчээрийн хөнөөлт хортон шавьж ажиглагдсангүй.

3. “Тогтвортой амьжиргаа-II” төслийн хэрэгжилт

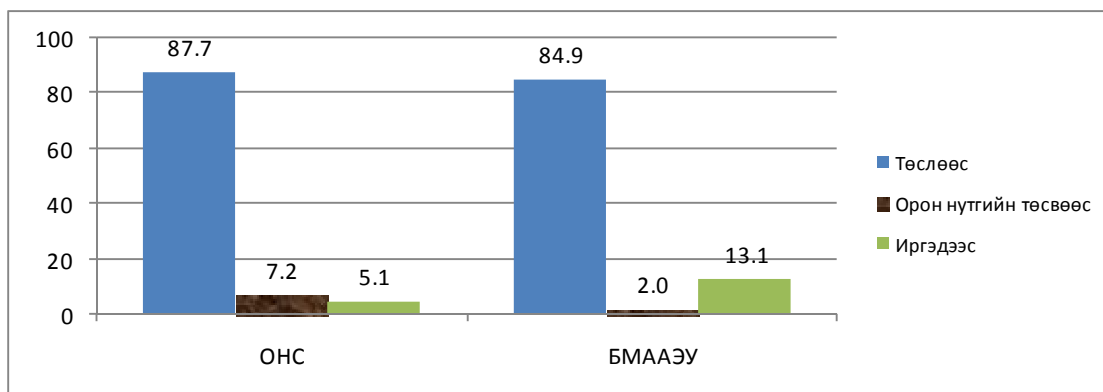
“Тогтвортой амьжиргаа-II” төслийн зорилго нь эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтэц, нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, байгаль цаг уурын эрсдэлд малчдын бэлэн байх чадварыг нэмэгдүүлэх, алслагдсан орон нутагт жижиг зээлийн үйлчилгээг хүргэх замаар амьжиргааг баталгаажуулах, тогтворжуулахад улсын хэмжээнд иргэдийн хэрэгцээ, оролцоонд тулгуурласан механизмыг бүрдүүлэхэд чиглэгдсэн болно. 2009-2012 онд нийт 1186,1 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт бүхий 148 төслийг хэрэгжүүлжээ.

Төслийн хүрээнд 2012 онд нийт 495.3 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж үүнээс 216.2 сая төгрөг буюу 43.6 хувийг бэлчээрийн МАА-н эрсдэлийг бууруулах чиглэлд, 139.8 саят төгрөг буюу 28.2 хувийг дэд бүтцийн салбарт, 67.9 сая төгрөг буюу 13.7 хувийг боловсролын, 46.0 сая төгрөг буюу 9.3 хувийг бусад салбарт 25.4 сая төгрөг буюу 5.2 хувийг эрүүл мэндийн салбарт зарцуулжээ. Бэлчээрийн мал аж ахуйн эрсдэлийн удирдлагын бүрэлдэхүүн хэсгийн үндсэн зорилт нь бэлчээрийн тохиолдож болох эрсдэлд бэлэн байж хариу өгөх үр ашигтай стратегийг өргөжүүлэн тархах ба нэвтрүүлэх явдал бөгөөд зорилтын хүрээнд 14 суманд 662,5 сая төгрөгийн өртөг бүхий 468 төсөл хэрэгжүүлсэн байна.

Зураг. ОНССангийн хөрөнгө оруулалт төслийн чиглэл. 2009-2012 оны дүнд эзлэх хувь

Зураг. Хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэр. 2009-2012 оны дүнд эзлэх хувь

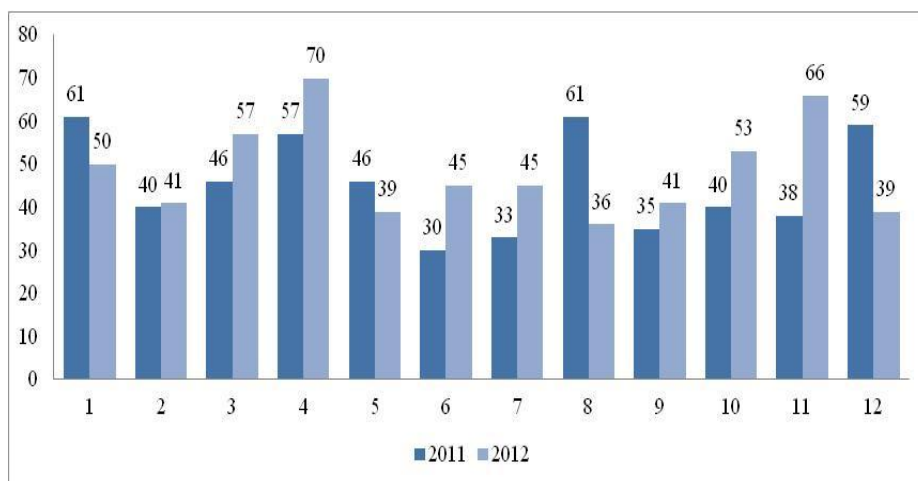

Энэхүү төслийн үр шимийг хүртсэн нийт давхардсан тоогоор 341286 хүний 182047 нь эмэгтэйчүүд, 38643 нь ядуу иргэд байна. Энэ хугацаанд 8 хүнийг байнгын 15 хүнийг улирлын чанартай ажлын байраар хангасан байна

4.Гэмт хэрэг

Аймгийн Цагдаагийн газрын мэдээгээр 2012 онд 582 гэмт хэрэг гарсан нь өмнөх оноос 36 буюу 6.6 хувиар, 2008 оноос 54 буюу 10.2 хувиар өсчээ. Өмнөх оны мөн үетэй хэргийн төрлийг харьцуулбал тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 32.9 хувиар, контарвантын гэмт хэрэг 31.0 хувиар, танхайн гэмт хэрэг 20.0 хувиар, ашиглангийн гэмт хэрэг 12.5 хувиар буурч, ИЭЧЭМ-ийн эсрэг гэмт хэрэг 6.3, өмчийн хулгайн гэмт хэрэг 11.9 хувиар, залилангийн гэмт хэрэг 28.6 хувиар, дээрэм 50.0 хувиар, хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 2.1 дахин, бусдын эд зүйлийг булаах гэмт хэрэг 3 дахин өсчээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сараар, 2012он

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 37.8 хувийг ИЭЧЭМ эсрэг гэмт хэрэг, 24.2 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 8.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг, 3.4 хувийг танхай, 3.4 хувийг

контарвантын гэмт хэрэг, 3.3 хувийг хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 2.2 хувийг хүчингийн гэмт хэргүүд эзэлж байна.

Өмнөх оны мөн үеэс Айраг, Улаанбадрах, Замын-Үүд суманд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо буурч, бусад сумдад гэмт хэргийн тоо өссөн үзүүлэлттэй байна.

Онц хүнд, хүнд төрлийн гэмт хэрэг 56 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 16 гэмт хэргээр буюу 40.0 хувиар, 2008 оноос 12 гэмт хэргээр буюу 27.3 хувиар нэмэгджээ.

Гэмт хэргийн улмаас иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжид 7628.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.9 дахин өссөн байна. Учирсан хохирлын 6.8 хувь нь эргэн төлөгджээ.

Нийт гэмт хэргийн 42.3 хувийг согтуугаар, 32.1 хувийг гэр орон сууцанд, 15.3 хувийг гудамж олон нийтийн газарт, 11.0 хувийг бүлэглэн, 59.1 хувийг шөнө, оройн цагаар үйлдсэн байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 12.5 хувийг эмэгтэй хүн оролцон, 4.3 хувийг хүүхэд оролцон үйлдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1.2-1.5 пунктээр нэмэгджээ. Бүлэглэн үйлдсэн, согтуугаар үйлдсэн гэмт хэргийн тоо 10.3-14.4 хувиар, гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүний тоо 93.8 хувиар өсч, гэмтэж бэртсэн хүний тоо 9.2 хувиар буурчээ. Тайлант хугацаанд нийт 3426 хүн эрүүлжүүлэгдэж, 334 хүн баривчлагджээ.

5.Бусад

Аймгийн хэмжээнд 2012 онд их бага хэмжээний 23 гал түймэр гарч, 90.6 сая.төг-ийн хохирол учирч, гал түймрийн улмаас 4 хүний амь үрэгджээ. Гарсан гал түймрийн тоо 23.3 хувиар буурсан хэдий ч учирсан хохиролын тоо 2.3 дахин өсчээ.

Нийт гарсан гал түймрийн 21.7 хувь нь цахилгаан ашиглалтын буруугаас, 21.7 хувь нь хүүхдийн болгоомжгүй үйлдлээс, 17.4 хувь нь техникийн гэмтэл болон пийшин зуухны зөрчлөөс, 13.1 хувь нь архидан согтуурсан болон хүний санаатай үйлдлээс гарсан бол 26.1 хувийн шалтгаан тодорхойгүй байна.

Тайлант онд 622 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 25564 айл өрхөд гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх үзлэг явуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо 61.6 хувиар, айл өрхийн тоо 6.3 дахин өсчээ.

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

I. Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн зарим гол үзүүлэлтүүд

II. Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн байдлын тухай статистикийн тоон мэдээлэл
(эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангиллаар)

Нэг. Хүн ам

- 1.1 Хүн амын тоо, хүйс, байршлаар, оны эцэст
- 1.2 Суурин хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст
- 1.3 Суурин хүн амын нас, хүйсний бүтэц, хувиар, оны эцэст
- 1.4 Суурин хүн амын тоо, сумаар, хүйсээр, оны эцэст
- 1.5 Суурин хүн амын тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.6 Өрхийн тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.7 Хүн амын тоо, сумаар, байршлаар, 2012 онд
- 1.8 Хүн амын тоо, сумаар, насны ангиллаар, 2012 онд
- 1.9 Хүн амын төрөлт, нас баралт, гэрлэлт цуцлалт, сумаар, оны эцэст
- 1.10 Төрсөн, нас барсан, гэрлэсэн, гэрлэлтээ цуцлуулсан хүний тоо, оны эцэст
- 1.11 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт цуцлалт, оны эцэст
- 1.12 1000 хүн амд ногдох төрөлт, сумаар, оны эцэст
- 1.13 1000 хүн амд ногдох нас баралт, сумаар, оны эцэст
- 1.14 Өрхийн тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.15 Өрхийн нийгмийн зарим үзүүлэлт, сумаар, оны эцэст
- 1.16 Хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлт, сумаар, оны эцэст
- 1.17 Хүн амын шилжилт, хөдөлгөөн, оны эцэст
- 1.18 Хүн амын шилжилт хөдөлгөөн, шилжилт хийгдсэн аймаг, нийслэлээр

Хоёр. Ажиллах хүч

- 2.1 Хүн амын ажил эрхлэлтийн үзүүлэлтүүд. оны эцэст
- 2.2 Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам, сумаар, оны эцэст
- 2.3 Ажиллагчдын тоо. сумаар, оны эцэст
- 2.4 Ажиллагчдын тоо, салбараар, оны эцэст
- 2.5 Төрийн албан хаагчдын тоо, төрийн албаны ангиллаар 2008-2012 он
- 2.6 Ажиллах хүчний зарим үзүүлэлтүүд. сумаар, оны эцэст
- 2.7 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сум, хүйс, насны бүлгээр
- 2.8 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сумаар, оны эцэст
- 2.9 Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд, бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон хүн
- 2.10 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, боловсролын түвшинээр, оны эцэст
- 2.11 Шинээр бий болгосон ажлын байр, салбарын ангилалаар, 2012 онд

Гурав. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (.)

Дөрөв. Хөдөө аж ахуй

- 4.1 ХАА-н бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
- 4.2 ХАА-н гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
- 4.3 Мал сүргийн өсөлтийн үзүүлэлт
- 4.4 Малын тоо, сумаар, төрлөөр
- 4.5 Малчдын тоо, сумаар, мал тооллогын дүнгээр
- 4.6 Малчин өрхийн нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлт
- 4.7 Малчин өрхийн малын бүлэглэлт, мал тооллогын дүнгээр
- 4.8 Малтай болон малчин өрхийн тоо, сумаар
- 4.9 Хамгийн олон малтай сум, таван төрлөөр
- 4.10 Хамгийн олон малтай баг, таван төрлөөр
- 4.11 Хамгийн олон малтай өрх, таван төрлөөр
- 4.12 Малын тоо толгойн дээд хэмжээ хүрсэн онууд
- 4.13 2012 онд тоологдсон худгийн тоо
- 4.14 2012 онд шинээр гаргасан, сэргээн засварласан худгийн тоо
- 4.15 2012 онд тоологдсон хашааны тоо
- 4.16 ХАА-н салбарт ажиллаж байгаа мэргэжилтний тоо
- 4.17 1000-с дээш малтай өрхийн судалгаа
- 4.18 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл
- 4.19 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл сумаар
- 4.20 Багуудын зарим үзүүлэлтүүд, оны эцэст

- 5.1 Нийт бүтээгдэхүүн, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
- 5.2 Нийт бүтээгдэхүүн ба борлуулсан бүтээгдэхүүн, оны үнээр, оны эцэст
- 5.3 Бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, гол нэр төрлөөр, аймгийн дүнгээр
- 5.4 Бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, гол нэр төрлөөр, сумаар, оны эцэст
- 5.5 Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт, сумаар, оны эцэст
- 5.6 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, салбар, дэд салбараар,
- 5.7 Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж, салбар, дэд салбараар, оны үнээр
- Зургаа. Барилга
  - 6.1 Барилга угсралт, их засварын ажил, оны эцэст
  - 6.2 Гүйцэтгэсэн барилга угсралт , их засварын ажил, объектын нэрээр, сая.төг
- Долоо. Тээвэр , холбоо
  - 7.1 Авто тээвэр, оны эцэст
    - 7.1.1 Тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналт оношлогоонд хамрагдсан тээврийн хэрэгсэл
  - 7.2 Холбоо, шуудан, оны эцэст
  - 7.3 Үүрэн телефон, оны эцэст
  - 7.4 Кабелийн телевиз, оны эцэст
  - 7.5 Телефон утасны сүлжээний байршил, 2012 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар
- Найм. Дотоод худалдаа, нийтийн аж ахуй
  - 8.1 Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газрын борлуулалийн орлого, оны эцэст
  - 8.2 Нефть хангамж, оны эцэст
  - 8.3 Хот нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, оны эцэст
  - 8.4 Хот нийтийн ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, сумаар, оны эцэст
- Ес. Орон сууц
  - 9.1 Ашиглалтанд оруулсан орон сууц, м2, оны эцэст
  - 9.2 Ашиглалтанд оруулсан орон сууц, өрх, хүн амын тоогоор, 2011 он
- Арав. Боловсрол
  - 10.1 Бүх шатны сургуульд суралцагсад, хичээлийн жилд
  - 10.2 Бүх шатны сургуульд элсэгчид, хичээлийн жилд
  - 10.3 Бүх шатны сургууль төгсөгчид, хичээлийн жилд
  - 10.4 Ерөнхий боловсролын сургуулийн зарим үзүүлэлт
  - 10.5 Хамран сургалтын хувь (бохир), сумаар
  - 10.6 Бага, ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид хөвгүүдийн тооны харьцаа, сумаар
  - 10.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагч, багшийн харьцаа, сумаар
  - 10.8 Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдийн тоо, сумаар
  - 10.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш нарын тоо, сумаар
  - 10.10 Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчдаас дотуур байранд суух хүсэлт гаргасан болон, амьдарч буй хүүхдийн тоо, сумаар
  - 10.11 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллагын багш нарын тоо, хамрагдсан хүүхдийн тоо, сумаар
  - 10.12 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллагын тоо, нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо, сумаар
  - 10.13 Соёл урлаг
- Арван Соёл, хүн амын эрүүл мэнд
  - нэг 11.1 Эрүүл мэндийн байгууллагын үзүүлэлт, оны эцэст
  - 11.2 Эрүүл мэндийн ажиллагчдын тоо, ажил мэргэжлээр, оны эцэст
  - 11.3 Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн хүний тоо, сумаар
  - 11.4 Нялхсын эндэгдэл, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, сумаар
  - 11.5 Эмнэлэгийн орны тоо, сумаар
  - 11.6 Их эмчийн тоо, сумаар
  - 11.7 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, сумаар
  - 11.8 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, сумаар
  - 11.9 Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмжид хамрагдсан хүний тоо, олгосон тэтгэвэр тэтгэмж
  - 11.4 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага, төрлөөр
  - 11.5 Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, олгосон тэтгэвэрийн хэмжээ төрлөөр
- Арван Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо

- хоёр. 12.1 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар
- 12.2 Аж ахуйн нэгж байгууллагын тоо, сумаар, үйл ажиллагаа эрхлэлтээр
- 12.3 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо /2000-2010 он /
- 12.4 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, ажиллагчдын тооны бүлгээр
- Арван Төсөв
- гурав. 13.1.1. Орон нутгийн төсвийн орлого, сая.төгрөгөөр
- 13.1.2. Орон нутгийн төсвийн зарлага, сая.төгрөгөөр
- 13.1.3. Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага, сумаар
- 13.2.1.Улсын төсвийн байгууллагын зарлага, сая.төгрөгөөр
- 13.2.2. Улсын төсвийн байгууллагын зарлагын эх үүсвэр, сая.төгрөгөөр
- 13.2.3. Улсын нэгдсэн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, сая.төгрөгөөр
- Арван Зээл, мөнгөн гүйлгээ
- дөрөв. 14.1 Мөнгөн гүйлгээ, оны эцэст, сая төг
- 14.2 Банкуудын нэгдсэн үзүүлэлт, оны эцэст
- 14.3 Зээл, салбараар, оны эцэст
- 14.4 Хадгаламж, зээлийн жилийн дундаж хүү, оны эцэст
- Арван Үнэ
- тав. 15.1 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс
- 15.2 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ, тариф
- 15.3. Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, аймаг, нийслэлээр
- 15.4 Гол нэрийн барааны үнэ, говийн бүсийн аймгуудаар
- 15.5 Улаанбаатар хотод зарагдаж байгаа бензин, түлшний үнэ
- Арван Байгаль орчны төлөв байдал
- зургаа. 16.1 Аймгийн газрын нэгдмэл сангийн үндсэн ангилал
- 16.2 Газарт учруулсан хохирол, оны эцэст, га-гаар
- 16.3 Гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар иргэдэд өмчлүүлсэн газар, сумаар
- 16.4 Эзэмшиж, ашиглаж байгаа газар олголт
- 16.5 Газрын төлбөр
- 16.6 Байгал орчны төлөв байдал, оны эцэст
- 16.7. Цаг уурын үзүүлэлт, сумдаар
- Арван Гэмт хэрэг
- долоо. 17.1 Бүртгэгдсэн хэргийн тоо, хэргийн өнгөөр
- 17.2 Бүртгэгдсэн хэргийн тоо, сумаар
- 17.3 Малын хулгайн хэргийн тоо, сумаар
- 17.4 18-с дээш насны 1000 хүнд ногдох гэмт хэргийн тоо, сумаар
- 17.5 Гал түймрийн тоо, учирсан хохирол, шалтгаан, урьдчилсан сэргийлэх арга хэмжээ
- Тэмдэглэлийн тайлбар
- (...) - тухайн тоо баримт байхгүй
- (0) - тайлант хугацаанд гүйцэтгэлгүй
- (х) - энэ хүснэгтэнд тоо нөхөгдөхгүй
- (.) - мэдээлэгдэх хугацаа болоогүй

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН БАЙДАЛ**

(2008-2012 он)

Эдийн засаг, нийгмийн зарим гол үзүүлэлтүүд

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$	$\frac{2012}{2008}$
1. Бэлэн хүн ам, сарын эцэст мян.хүн *	55.6	57.7	59.8	60.5	60.9	100.7	109.5
- Төрсөн хүүхдийн тоо	1279	1438	1346	1525	1587	104.1	124.1
- Нас барсан хүний тоо - бодит тоогоор	311	289	349	423	373	88.2	119.9
- Хүн амын цэвэр өсөлт - бодит тоогоор	968	1149	997	1102	1214	110.2	125.4
- Нялхсын эндэгдэл - бодит тоогоор	38	29	32	18	23	127.8	60.5
- 1000 хүүхдэд ноогдох	29.7	20.2	23.8	11.8	14.5	122.8	48.8
2. Ажилгүй иргэний тоо - бүгд *	322	532	642	744	904	121.5	280.7
- Үүнээс эмэгтэй	279	370	427	492	404	82.1	144.8
- Хөдөлмөрийн насны 10000 хүнд ногдох ажилгүй иргэний тоо	90	143	161	185	224	121.3	249.2
3. Шинээр бий болсон ажлын байрны тоо-бүгд	1303	1001	1332	1172	1015	86.6	77.9
Үүнээс: Байнгын ажлын байранд	620	603	843	602	527	87.5	85.0
Улирлын чанартай ажлын байранд	683	398	489	570	488	85.6	71.4
4. Суралцагсад-Бүгд	13071	12947	12733	12861	12738	99.0	97.5
Үүнээс: ЕБС-д	11188	11062	10940	10897	10869	99.7	97.1
МСҮТ-д	933	913	843	898	856	95.3	91.7
ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд	950	972	950	1066	1013	95.0	106.6
5. БҮХ МАЛ - Бүгд мянган толгой	932.7	1076.9	1056.8	1207.4	1327.9	110.0	142.4
- Тэмээ	25.1	26.1	28.1	30.0	31.4	104.8	125.3
- Адуу	64.6	72.8	77.4	86.5	95.6	110.5	147.9
- Үхэр	34.3	39.9	40.4	45.6	50.3	110.3	146.6
- Хонь	352.0	408.7	421.3	477.3	531.5	111.4	151.0
- Ямаа	456.7	529.4	489.6	568.0	619.1	109.0	135.6
6. Орон нутгийн төсөв							
Орлого - бүгд. сая төг ***	6989.7	7164.2	8713.3	13179.1	19385.3	147.1	277.3
- Төлөвлөгөөний биелэлт (%)	106.7	104.6	101.0	210.6	113.3	53.8	106.2
Зарлага - бүгд. сая төг ***	5795.4	3187.5	5010.0	10244.0	13306.0	129.9	229.6
- Төлөвлөгөөний биелэлт (%)	107.8	108.2	99.9	105.0	96.5	91.9	89.5
Зарлагын дүнд орлогын эзлэх хувь	120.6	224.8	173.9	128.6	145.6	113.2	120.7
7. Улсын төсөв							
Зарлага - бүгд. сая төг ***	12745.8	14048.6	15965.8	20834.7	27835.7	133.6	218.4
- Төлөвлөгөөний биелэлт (%)	99.3	101.3	97.6	103.1	98.3	95.3	99.0
Нэг хүнд ногдох нийт төсвийн зарлага.мян төг	333.5	298.7	350.8	514.5	675.6	131.3	202.6
8. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн (сая.төг)							
- оны үнээр	1942.5	1739.4	2974.3	3355.4	11666.1	347.7	600.6
- Зэрэгцүүлэх үнээр	1815.7	1572.9	2386.9	2239.4	3194.4	142.6	175.9
9.Аарилга (сая.төг)							
-Нийт барилга угсралт, их засварын ажил	17773.7	9822.7	25325.5	27077.9	28050.8	103.6	157.8
- Үүнээс. их засвар	1327.3	1500.8	1611.3	1392.7	1129.3	81.1	85.1
-Ашиглалтанд оруулсан барилга	2645.6	4117.9	4917.0	48755.5	15852.5	32.5	599.2
10. Холбоо Шуудан							
Үйлчилгээний орлого сая, төг	426.8	341.7	238.4	301.2	316.9	105.2	74.3
Үүнээс : хүн амаас сая.төг	234.4	114.6	109.5	180.4	221.8	122.9	94.6
11. Халдварт өвчний гаралт - бодит тоогоор	1102	1102	1266	1226	1014	82.7	92.0
- 10000 хүнд ногдох	198.1	190.9	211.8	202.8	166.4	82.0	84.0
12. Гэмт хэргийн гаралт - бодит тоогоор	528	579	521	546	582	106.6	110.2
10000 хүнд ногдох(18-аас дээш насны хүн	147	154	136	137	145	106.0	98.9
13. Хэрэглээний үнийн индекс /суурь үнээс/ /өмнөх оны 12-р сараас / - /өмнөх сараас/	157.7 127.3 100.3	177.8 116 103.6	182.3 107.3 101.5	200.7 109.4 101.5	123.7** 113.8 101.4	x x x	x x x

* - 2008,2009, 2010, 2011, 2012 оны жилийн эцсийн тоогоор

** - 2012 оноос эхлэн суурь оныг 2010 оноор тооцдог болсон

***-Урьдчилсан гүйцэтгэл

НЭГ.ХҮН АМ

1.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, хүйс байршлаар, мян.хүн, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> 2007	<u>2012</u> 2011
Суурин хүн ам, хүйсээр								
Бүгд	53.6	55.6	57.7	59.8	60.5	60.9	113.7	100.7
үүнээс: -эрэгтэй	26.2	27.3	28.4	29.8	30.2	30.4	116.4	100.8
-эмэгтэй	27.4	28.3	29.3	30.0	30.3	30.5	111.2	100.6
Хүйсний харьцаа	95.4	96.5	96.9	99.3	99.7	99.9		
Хот, хөдөөгийн хүн ам								
- хот сууринд	30.1	33.0	34.6	36.2	35.6	36.1	119.9	101.4
- хөдөөд	23.5	22.6	23.1	23.6	24.9	24.8	105.7	99.7
Жилийн дундаж суурин хүн ам								
бүгд	53.8	54.6	56.7	58.8	60.2	60.7	112.9	100.9
үүнээс: -эрэгтэй	26.2	26.7	27.9	29.1	30.0	30.3	115.7	101.1
-эмэгтэй	27.6	27.9	28.8	29.7	30.2	30.4	110.1	100.8

1.2 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст

Насны бүлэг	2009		2010		2011		2012	
	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
Аүгд	57733	29298	59772	29997	60450	30247	60935	30487
0-4	6022	2985	6317	3124	6610	3230	6946	3441
5-9	5284	2624	5181	2597	5250	2609	5420	2672
10-14	5372	2690	5471	2724	5422	2721	5270	2630
15-19	6165	3163	5766	2884	5474	2714	5284	2638
20-24	6342	3250	6976	3453	6679	3283	6517	3207
25-29	5544	2621	5959	2798	6097	2906	6160	2896
30-34	5088	2542	5304	2577	5385	2546	5390	2553
35-39	4313	2158	4504	2256	4778	2372	4789	2384
40-44	3615	1913	3855	1969	3866	1982	3935	1993
45-49	3326	1711	3366	1719	3461	1781	3479	1803
50-54	2419	1254	2669	1414	2775	1452	2900	1527
55-59	1481	756	1541	790	1737	914	1860	994
60-64	795	429	905	481	945	496	1058	550
65-69	688	373	647	361	632	378	591	346
70-89	1243	800	1277	824	1310	841	1300	825
90+	36	29	34	26	29	22	36	28
0-14 нас	16678	8299	16969	8445	17282	8560	17636	8743
15-64 нас	39088	19797	40845	20341	41197	20446	41372	20545
65+ нас	1967	1202	1958	1211	1971	1241	1927	1199

1.3 СУУРИН ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСНИЙ БҮТЭЦ, хувиар, оны эцэст

насны бүлэг	2009		2010		2011		2012	
	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0-4	10.4	10.2	10.6	10.4	10.9	10.7	11.4	11.3
5-9	9.2	9.0	8.7	8.7	8.7	8.6	8.9	8.8
10-14	9.3	9.2	9.2	9.1	9.0	9.0	8.6	8.6
15-19	10.7	10.8	9.6	9.6	9.1	9.0	8.7	8.7
20-24	11.0	11.1	11.7	11.5	11.0	10.9	10.7	10.5
25-29	9.6	8.9	10.0	9.3	10.1	9.6	10.1	9.5
30-34	8.8	8.7	8.9	8.6	8.9	8.4	8.8	8.4
35-39	7.5	7.4	7.5	7.5	7.9	7.8	7.9	7.8
40-44	6.3	6.5	6.4	6.6	6.4	6.6	6.5	6.5
45-49	5.8	5.8	5.6	5.7	5.7	5.9	5.7	5.9
50-54	4.2	4.3	4.5	4.7	4.6	4.8	4.8	5.0
55-59	2.6	2.6	2.6	2.6	2.9	3.0	3.1	3.3
60-64	1.4	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7	1.8
65-69	1.2	1.3	1.1	1.2	1.0	1.2	1.0	1.1
70-89	2.2	2.7	2.1	2.7	2.2	2.8	2.1	2.7
90+	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1
0-34 нас	69.0	67.8	68.6	67.2	67.7	66.2	67.3	65.7
35-59 нас	26.2	26.6	26.7	27.2	27.5	28.1	27.8	28.5
60< нас	4.8	5.6	4.8	5.6	4.8	5.7	4.9	5.7

1.4 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, хүйсээр, оны эцэст

	2009		2010		2011		2012	
	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
Бүгд	57733	29298	59772	29997	60450	30247	60935	30487
Айраг	3598	1843	3599	1829	3570	1796	3583	1804
Алтанширээ	1306	637	1303	633	1284	618	1282	611
Даланжаргалан	2554	1286	2581	1300	2584	1311	2625	1326
Дэлгэрэх	1781	869	1797	882	1820	892	1843	906
Иххэт	2176	1101	2144	1080	2131	1084	2143	1088
Мандах	1528	768	1508	759	1544	762	1566	765
Өргөн	1816	905	1875	929	1916	946	1918	938
Сайхандулаан	1217	608	1234	613	1189	578	1183	570
Улаанбадрах	1543	764	1542	770	1542	774	1524	756
Хатанбулаг	2985	1501	3096	1537	3062	1514	3034	1504
Хөвсгөл	1531	786	1565	793	1587	793	1593	805
Эрдэнэ	2395	1207	2582	1198	2573	1220	2537	1204
Сайншанд	20480	10622	21147	10884	21175	10822	21109	10801
Замын-Үүд	12823	6401	13799	6790	14473	7137	14995	7409

1.5 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, байршлаар, оны эцэст

	2009		2010		2011		2012	
	сумын төвд	хөдөөд	сумын төвд	хөдөөд	сумын төвд	хөдөөд	сумын төвд	хөдөөд
Бүгд	43228	14505	45287	14485	45827	14623	46276	14659
Айраг	2607	991	2560	1039	2513	1057	2507	1076
Алтанширээ	370	936	368	935	334	950	326	956
Даланжаргалан	726	1828	713	1868	744	1840	737	1888
Дэлгэдүб	429	1352	405	1392	400	1420	405	1438
Иххэт	1270	906	1279	865	1197	934	1257	886
Мандах	366	1162	424	1084	447	1097	410	1156
Өргөн	871	945	1121	754	1140	776	1140	778
Сайхандулаан	354	863	368	866	325	864	314	869
Улаанбадрах	367	1176	360	1182	354	1188	366	1158
Хатанбулаг	603	2382	584	2512	586	2476	601	2433
Хөвсгөл	385	1146	385	1180	410	1177	423	1170
Эрдэнэ	1577	818	1774	808	1729	844	1686	851
Сайншанд	20480	0	21147	0	21175	0	21109	0
Замын-Үүд	12823	0	13799	0	14473	0	14995	0

1.6 ӨРХИЙН ТОО, сумаар, байршлаар, оны эцэст

	2009		2010		2011		2012	
	Бүгд	Үүнээс хөдөөд	Бүгд	Үүнээс хөдөөд	Бүгд	Үүнээс хөдөөд	Бүгд	Үүнээс хөдөөд
Бүгд	17170	4253	17796	4321	18397	4535	17901	4418
Айраг	1114	314	1114	330	1140	340	1112	342
Алтанширээ	386	274	391	275	400	290	398	293
Даланжаргалан	761	557	827	614	817	597	833	609
Дэлгэрэх	469	355	486	370	496	382	497	384
Иххэт	739	304	728	296	790	376	691	285
Мандах	427	319	421	295	455	311	472	333
Өргөн	550	279	572	229	584	237	581	235
Сайхандулаан	366	255	374	254	371	267	363	267
Улаанбадрах	490	368	473	365	491	375	472	354
Хатанбулаг	871	678	917	727	976	774	908	720
Хөвсгөл	437	320	442	330	452	335	458	336
Эрдэнэ	688	230	739	236	739	251	696	260
Сайншанд	6008	0	6229	0	6513	0	6251	0
Замын-Үүд	3864	0	4083	0	4173	0	4169	0

1.7 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, байршлаар, 2012 онд

	Хүн амын тоо бүгд			аймгийн төв, тосгонд			сумын төвд			хөдөөд		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
Бүгд	60935	30448	30487	36104	17894	18210	10172	5075	5097	14659	7479	7180
Айраг	3583	1779	1804	0	0	0	2507	1248	1259	1076	531	545
Алтанширээ	1282	671	611	0	0	0	326	167	159	956	504	452
Даланжаргалан	2625	1299	1326	0	0	0	737	345	392	1888	954	934
Дэлгэдүб	1843	937	906	0	0	0	405	195	210	1438	742	696
Иххэт	2143	1055	1088	0	0	0	1257	599	658	886	456	430
Мандах	1566	801	765	0	0	0	410	213	197	1156	588	568
Өргөн	1918	980	938	0	0	0	1140	570	570	778	410	368
Сайхандулаан	1183	613	570	0	0	0	314	165	149	869	448	421
Улаанбадрах	1524	768	756	0	0	0	366	184	182	1158	584	574
Хатанбулаг	3034	1530	1504	0	0	0	601	297	304	2433	1233	1200
Хөвсгөл	1593	788	805	0	0	0	423	200	223	1170	588	582
Эрдэнэ	2537	1333	1204	0	0	0	1686	892	794	851	441	410
Сайншанд	21109	10308	10801	21109	10308	10801	0	0	0	0	0	0
Замын-Үүд	14995	7586	7409	14995	7586	7409	0	0	0	0	0	0

1.8 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны ангилалаар, 2012 онд

	Хүүхэд 0-14 нас			Хөдөлмөрийн нас 15-59			тэтгэвэрийн нас 60<			үүнээс 85 <настай		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
Бүгд	17636	8893	8743	40314	20319	19995	2985	1236	1749	113	23	90
Айраг	976	469	507	2407	1233	1174	200	77	123	15	3	12
Алтанширээ	360	197	163	848	442	406	74	32	42	5	1	4
Даланжаргалан	811	397	414	1673	844	829	141	58	83	7	3	4
Дэлгэдүб	568	293	275	1155	596	559	120	48	72	3		3
Иххэт	625	317	308	1380	680	700	138	58	80	4	2	2
Мандах	421	207	214	1046	557	489	99	37	62	8	1	7
Өргөн	561	290	271	1254	653	601	103	37	66	3		3
Сайхандулаан	366	192	174	767	399	368	50	22	28	1		1
Улаанбадрах	416	192	224	1003	540	463	105	36	69	2	1	1
Хатанбулаг	945	470	475	1933	997	936	156	63	93	13	1	12
Хөвсгөл	485	223	262	1010	527	483	98	38	60	6		6
Эрдэнэ	728	349	379	1681	939	742	128	45	83	6	1	5
Сайншанд	5860	3022	2838	14002	6738	7264	1247	548	699	37	9	28
Замын-Үүд	4514	2275	2239	10155	5174	4981	326	137	189	3	1	2

1.9 ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, сумаар, оны эцэст

	Хүн ам		Төрсөн хүүхдийн тоо			Нас барсан хүний тоо			Гэрлэлт		Цуцлалт	
	2010	2011	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	2011	2012	2011	2012
Бүгд	60450	60935	1587	798	789	373	248	125	244	291	62	62
Айраг	3570	3583	71	35	36	29	18	11	14	20	6	4
Алтанширээ	1284	1282	34	23	11	8	3	5	4	4		2
Даланжаргалан	2584	2625	72	36	36	15	12	3	15	10		2
Дэлгэдүб	1820	1843	43	20	23	16	9	7	11	10		1
Иххэт	2131	2143	51	29	22	16	13	3	3	3	5	
Мандах	1544	1566	33	14	19	5	3	2	2	7		1
Өргөн	1916	1918	48	27	21	7	4	3	8	9	1	
Сайхандулаан	1189	1183	31	17	14	9	6	3	6	3	1	1
Улаанбадрах	1542	1524	35	19	16	8	7	1	1	5		
Хатанбулаг	3062	3034	79	41	38	23	13	10	3	12	1	2
Хөвсгөл	1587	1593	42	19	23	12	7	5	3	10		2
Эрдэнэ	2573	2537	51	24	27	12	6	6	11	8	1	
Сайншанд	21175	21109	576	292	284	157	113	44	93	112	32	30
Замын-Үүд	14473	14995	421	202	219	56	34	22	70	78	15	17

1.10 ТӨРСӨН, НАС БАРСАН, ГЭРЛЭСЭН, ГЭРЛЭЛТЭЭ ЦУЦЛУУЛСАН ХҮНИЙ ТОО оны эцэст

Он	Төрсөн хүүхдийн тоо			Нас барсан хүний тоо			Гэрлэгсэд	Гэрлэлт цуцалсан
	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй		
2007	1247	622	625	279	170	109	811	22
2008	1279	653	626	311	197	114	625	31
2009	1438	744	694	289	162	127	653	51
2010	1346	687	659	349	223	126	216	69
2011	1525	761	764	423	289	134	244	62
2012	1587	798	789	373	248	125	291	62

1.11 1000 ХҮНД НОГДОХ төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1000 хүнд ногдох төрөлт	23.2	23.2	25.4	22.9	25.4	26.1
1000 хүнд ногдох нас баралт	5.2	5.6	5.0	5.9	7.0	6.1
18 ба түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох гэрлэлт	23.7	17.4	17.3	6.2	6.1	7.3
18 ба түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох цуцлалт	0.64	0.86	1.40	1.57	1.55	1.55

1.12 1000 ХҮН АМД НОГДОХ ТӨРӨЛТ сумаар, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	23.2	23.2	25.4	22.9	25.4	26.1
Айраг	19.9	24.1	21.2	18.3	24.8	19.9
Алтанширээ	24.9	13.0	31.4	19.2	22.4	26.5
Даланжаргалан	20.3	26.5	28.2	20.6	24.0	27.6
Дэлгэхэр	20.8	25.5	29.3	27.9	22.7	23.5
Иххэт	20.4	22.1	25.5	18.5	23.9	23.9
Мандах	22.2	19.9	22.7	21.7	19.7	21.2
Өргөн	24.0	23.4	17.7	20.6	27.4	25.0
Сайхандулаан	21.2	25.7	19.8	27.7	30.5	26.1
Улаанбадрах	20.9	14.7	23.7	20.1	22.0	22.8
Хатанбулаг	22.3	23.8	26.3	19.4	21.1	25.9
Хөвсгөл	26.6	23.0	25.9	40.1	22.8	26.4
Эрдэнэ	28.7	17.2	27.6	18.5	22.1	20.0
Сайншанд	23.1	23.3	26.0	23.0	27.5	27.2
Замын-Үүд	25.7	24.3	25.2	24.9	25.5	28.6

1.13 1000 ХҮН АМД НОГДОХ НАС БАРАЛТ сумаар, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	5.2	5.6	5.0	5.9	7.0	6.1
Айраг	4.7	7.0	6.4	6.1	8.1	8.1
Алтанширээ	8.1	8.4	3.8	11.5	8.5	6.2
Даланжаргалан	4.3	5.6	6.3	6.2	4.6	5.8
Дэлгэхэр	4.0	5.7	4.5	5.6	7.2	8.7
Иххэт	6.6	9.0	5.1	10.6	8.9	7.5
Мандах	6.8	9.0	7.9	6.6	7.9	3.2
Өргөн	2.1	3.3	4.4	7.0	5.3	3.7
Сайхандулаан	4.9	6.6	7.4	7.3	4.1	7.6
Улаанбадрах	3.9	10.0	5.8	8.4	7.1	5.2
Хатанбулаг	4.8	5.3	5.0	5.3	4.5	7.5
Хөвсгөл	6.1	6.8	3.9	9.0	7.0	7.5
Эрдэнэ	4.2	6.0	2.9	4.4	5.8	4.7
Сайншанд	6.4	5.8	6.0	5.8	8.1	7.4
Замын-Үүд	3.7	2.9	2.9	4.2	6.3	3.8

1.14 ӨРХИЙН ТОО. сумаар, байршлаар, оны эцэст

	Бүгд		үүнээс							
			аймгийн төвд		тосгонд		сумын төвд		хөдөөд	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Бүгд	18397	17901	5962	5713	4724	4707	3176	3063	4535	4418
Айраг	1140	1112					800	770	340	342
Алтанширээ	400	398					110	105	290	293
Даланжаргалаг	817	833					220	224	597	609
Дэлгэрэх	496	497					114	113	382	384
Иххэт	790	691					414	406	376	285
Мандах	455	472					144	139	311	333
Өргөн	584	581					347	346	237	235
Сайхандулаан	371	363					104	96	267	267
Улаанбадрах	491	472					116	118	375	354
Хатанбулаг	976	908					202	188	774	720
Хөвсгөл	452	458					117	122	335	336
Эрдэнэ	739	696					488	436	251	260
Сайншанд	6513	6251	5962	5713	551	538				
Замын - Үүд	4173	4169			4173	4169				

1.15 ӨРХИЙН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ. сумаар, оны эцэст

	8 ба түүнээс дээш ам бүлтэй өрх		16 хүртэл насны 4 ба < хүүхэдтэй өрх		Өндөр настан ганц бие өрх		Эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрх		Гэр бүлгүй өрх толгойлсон эрэгтэй	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	Бүгд	237	246	234	392	531	666	2413	2543	1375
Айраг	11	9	24	21	54	61	229	254	101	115
Алтанширээ	11	7		3	26	28	21	18	27	19
Даланжаргалаг	9	18	22	44	57	54	92	125	29	59
Дэлгэрэх	5	6	7	9	19	20	54	62	49	52
Иххэт	6	6	5	33	46	41	163	167	81	81
Мандах	5	6	7	11	3	2	73	62	33	21
Өргөн	3	3	9	6	29	27	77	82	65	74
Сайхандулаан	5	4	15	6	16	33	46	48	14	28
Улаанбадрах	1	1	6	6	16	15	71	65	73	63
Хатанбулаг	9	8	29	27	48	38	177	198	118	63
Хөвсгөл	1	2	23	9	19	21	82	69	48	42
Эрдэнэ	8	4	13	18	17	26	88	98	40	58
Сайншанд	108	90	28	98	167	266	990	973	684	462
Замын - Үүд	55	82	46	101	14	34	250	322	13	14

1.16 ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар, оны эцэст

	Бүтэн өнчин хүүхэд					Хагас өнчин хүүхэд				
	2009	2010	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	54	59	51	62	54	772	777	736	725	710
Айраг	3	4	4	3	3	94	62	77	75	69
Алтанширээ		1	2	2		25	26	27	21	16
Даланжаргалаг	4	1	2	1	1	40	41	47	30	27
Дэлгэрэх	1		0	0		25	18	25	15	14
Иххэт		1	1	0	3	48	49	18	60	63
Мандах	1		1	1	1	25	25	25	34	14
Өргөн	6	1	0	0	1	44	26	15	20	15
Сайхандулаан	1		0	1	1	17	5	12	12	12
Улаанбадрах		1	1	2	2	40	33	35	23	23
Хатанбулаг	2	2	3	2	1	47	81	47	45	46
Хөвсгөл	2	2	2	1	2	30	32	30	22	19
Эрдэнэ	2	1	1	2	1	28	29	21	25	27
Сайншанд	25	33	22	29	23	268	265	266	232	228
Замын - Үүд	7	12	12	18	15	41	85	91	111	137

Хүснэгт 1.16-ийн үргэлжлэл

	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо					0-15 насны хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	Бүгд	1595	1823	1812	1858	2030	190	238	211	194
Айраг	167	263	182	220	242	11	19	14	12	8
Алтанширээ	29	35	35	40	40	5	4	7	5	3
Даланжаргалаг	49	56	59	62	86	12	9	7	8	6
Дэлгэрэх	59	49	50	49	54	2	2	0		
Иххэт	174	126	106	91	92	9	12	10	9	12
Мандах	59	63	62	57	50	11	9	12	10	10
Өргөн	72	77	86	90	88	4	4	4	3	3
Сайхандулаан	39	48	70	56	68	2	4	13	18	12
Улаанбадрах	40	39	49	45	51	7	6	8	8	6
Хатанбулаг	84	85	87	77	77	10	9	9	9	12
Хөвсгөл	51	62	51	50	48	6	9	5	4	5
Эрдэнэ	56	60	43	79	55	6	6	1	5	3
Сайншанд	564	668	733	761	814	86	111	99	81	86
Замын - Үүд	146	192	193	181	265	19	34	22	22	31

1.17 ХҮН АМЫН ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Шилжиж ирсэн хүний тоо	1433	2042	1458	1777	1583	877
Шилжин явсан хүний тоо	1288	1364	1529	1523	1328	1002
Цэвэр шилжилт	145	678	-71	254	255	-125
Шилжилт хөдөлгөөний цэвэр коэффициент . бувиар	0.27	1.22	-0.12	0.42	0.42	-0.21

1.18 ХҮН АМЫН ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН шилжилт хийгдсэн аймаг нийслэлээр, оны эцэст

	шилжиж ирсэн хүний тоо				шилжин явсан хүний тоо			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Бүгд	1458	1777	1583	877	1529	1523	1328	1002
Архангай	14	7	26	8	5	9	9	5
Баян-Өлгий	10	3	2	0		5	2	8
Баянхонгор	9	41	32	27	5	8	13	4
Булган	16	21	24	4	7	4	7	5
Говь-Алтай	5	9	10	13	2	2	0	0
Дорнод	34	67	62	23	11	26	18	9
Дундговь	58	86	74	36	19	13	15	15
Завхан	13	45	34	9	7	9	8	3
Өвөрхангай	26	16	23	37	13	7	4	3
Өмнөговь	22	53	32	20	81	106	97	66
Сүхбаатар	142	119	79	58	59	57	63	21
Сэлэнгэ	91	92	96	45	60	60	59	34
Төв	15	46	22	19	31	27	20	14
Увс	14	10	7	14	1	3	4	4
Ховд	18	24	34	11	9	6	8	1
Хөвсгөл	48	34	45	20	14	11	15	16
Хэнтий	123	86	119	59	60	70	66	37
Дархан-Уул	52	91	76	54	66	84	44	19
Улаанбаатар	616	781	666	351	938	862	735	649
Орхон	43	51	38	29	28	41	40	21
Говьсүмбэр	89	95	82	40	113	113	101	68

ХОЁР. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

2.1 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд							
1 Хөдөлмөрийн насны хүн ам	36811	38293	39940	39171	40314	109.5	102.9
2 Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам	20781	20722	22147	23115	24428	117.5	105.7
3 Үүнээс:							
4 Ажиллагчид	20459	20190	21505	22371	23524	115.0	105.2
5 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	322	532	642	744	904	280.7	121.5
6 Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	56.5	54.1	55.5	59.0	60.6	4.1	1.6
7 Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	98.5	97.4	97.1	96.8	96.3	-2.2	-0.5
8 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэний эзлэх хувь	1.5	2.6	2.9	3.2	3.7	2.2	0.5
Бүгдээс: Эмэгтэй							
9 Хөдөлмөрийн насны хүн ам	18639	19368	19860	19406	19995	107.3	103.0
10 Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам	9874	9773	10168	10511	11389	115.3	108.4
11 Үүнээс:							
12 Ажиллагчид	9595	9403	9741	10019	10985	114.5	109.6
13 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	279	370	427	492	404	144.8	82.1
14 Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	53.0	50.5	51.2	54.2	57.0	4.0	2.8
15 Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	97.2	96.2	95.8	95.3	96.5	-0.7	1.1
16 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэний эзлэх хувь	2.8	3.8	4.2	4.7	3.5	0.7	-1.1

2.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХИТЭЙ ХҮН АМ, сумаар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	20781	20722	22147	23115	24428	117.5	105.7
1 Айраг	1020	968	1185	1190	975	95.6	81.9
2 Алтанширээ	593	585	593	598	613	103.4	102.5
3 Даланжаргалан	1346	760	916	1019	990	73.6	97.2
4 Дэлгэрэх	881	887	920	984	946	107.4	96.1
5 Иххэт	684	695	731	734	752	109.9	102.5
6 Мандах	720	679	670	666	776	107.8	116.5
7 Өргөн	619	619	704	741	693	112.0	93.5
8 Сайхандулаан	578	493	513	520	564	97.6	108.5
9 Улаанбадрах	690	739	743	820	785	113.8	95.7
10 Хатанбулаг	1421	1394	1458	1431	1566	110.2	109.4
11 Хөвсгөл	638	761	681	790	807	126.5	102.2
12 Эрдэнэ	964	946	1175	1128	1218	126.3	108.0
13 Сайншанд	5576	5928	6260	6468	7358	132.0	113.8
14 Замын-Үүд	5051	5268	5598	6026	6385	126.4	106.0

2.3 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, сумаар,оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	20459	20190	21505	22371	23524	115.0	105.2
1 Айраг	1010	953	1134	1093	955	94.6	87.4
2 Алтанширээ	589	581	589	586	591	100.3	100.9
3 Даланжаргалан	1336	750	906	954	970	72.6	101.7
4 Дэлгэрэх	875	882	874	946	887	101.4	93.8
5 Иххэт	670	687	728	718	724	108.1	100.8
6 Мандах	718	675	665	645	729	101.5	113.0
7 Өргөн	617	599	693	720	690	111.8	95.8
8 Сайхандулаан	577	485	505	512	559	96.9	109.2
9 Улаанбадрах	687	732	723	789	759	110.5	96.2
10 Хатанбулаг	1420	1386	1451	1405	1554	109.4	110.6
11 Хөвсгөл	636	756	667	756	762	119.8	100.8
12 Эрдэнэ	943	936	1164	1110	1214	128.7	109.4
13 Сайншанд	5412	5600	5864	6223	6875	127.0	110.5
14 Замын-Үүд	4969	5168	5542	5914	6255	125.9	105.8

2.4 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, салбараар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	20459	20190	21505	22371	23524	115.0	105.2
1 Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	7118	6488	6670	6928	7001	98.4	101.1
2 Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	567	579	884	800	730	128.7	91.3
3 Боловсруулах аж үйлдвэр	211	356	366	125	128	60.7	102.4
4 Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	893	598	713	770	772	86.5	100.3
5 Барилга	1204	548	1509	1152	1465	121.7	127.2
6 Бөөний, жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	2882	1893	2229	3127	2733	94.8	87.4
7 Зочид буудал, зоогийн газар	568	1084	585	531	1059	186.4	199.4
8 Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	1923	2492	2870	2873	2299	119.6	80.0
9 Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	480	330	413	438	630	131.3	143.8
10 Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	57	627	192	552	520	912.3	94.2
11 Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	2134	2212	2376	2025	2525	118.3	124.7
12 Боловсрол	1210	1369	1224	1491	1681	138.9	112.7
13 Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	774	955	697	1016	1174	151.7	115.6
14 Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад	410	629	688	500	571	139.3	114.2
15 Бусад	28	30	89	43	236	842.9	548.8

2.5 ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО, төрийн албаны ангиллаар, оны эцэст

Төрийн албаны ангилал	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> 2008	<u>2012</u> 2011
Бүгд	2421	2359	2850	2810	3319	898	118.1
Төрийн улс төрийн алба	75	96	102	99	95	20.0	96.0
Төрийн захиргааны алба	280	264	373	354	420	140.0	118.6
Төрийн тусгай алба	76	77	85	122	324	248.0	265.6
Төрийн үйлчилгээний алба	1990	1922	2290	2235	2480	490.0	111.0

2.6 АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД сумаар, оны эцэст

	Хөдөлмөрийн насны хүн ам	Ажиллагчдын тоо	Үүнээс: өндөр настан	бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	Хөдөлмөрийн насны ажил эрхлээгүй хүн ам	Хөдөлмөрийн насны өдрийн ангид сууралцагчид	Хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадваргүй хүн ам
Бүгд	40314	23524	306	904	8231	6207	1754
1 Айраг	2407	955	74	20	927	429	150
2 Алтанширээ	848	591	0	22	62	135	38
3 Даланжаргалан	1673	970	9	20	441	185	66
4 Дэлгэрэх	1155	887	0	59	40	115	54
5 Иххэт	1380	724	26	28	284	258	112
6 Мандах	1046	729	1	47	103	121	47
7 Өргөн	1254	690	0	3	358	126	77
8 Сайхандулаан	767	559	0	5	107	49	47
9 Улаанбадрах	1003	759	48	26	120	137	9
10 Хатанбулаг	1933	1554	0	12	111	221	35
11 Хөвсгөл	1010	762	0	45	82	86	35
12 Эрдэнэ	1681	1214	7	4	155	184	131
13 Сайншанд	14002	6875	134	483	3313	2683	782
14 Замын - Үүд	10155	6255	7	130	2128	1478	171

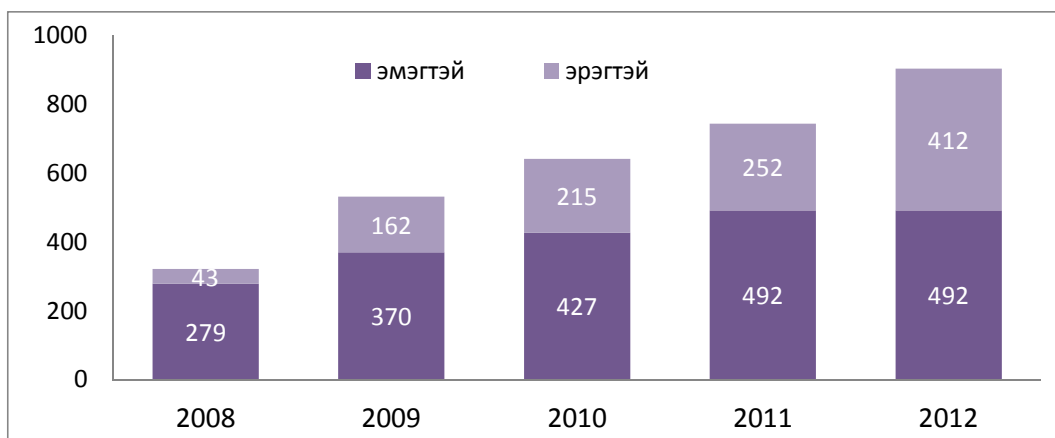
2.7 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО. сумаар, насны бүлгээр 2012

	2012		ҮҮНЭЭС							
	Бүгд	Эм	16-24	Эм	25-34	Эм	35-44	Эм	45-60	Эм
Бүгд	904	404	185	80	368	159	198	109	153	56
Айраг	20	16	4	3	9	7	4	3	3	3
Алтанширээ	22	12	3	1	6	4	10	5	3	2
Даланжаргалан	20	15	7	5	6	3	6	6	1	1
Дэлгэрэх	59	25	12	5	19	9	16	8	12	3
Иххэт	28	24	6	6	9	8	10	10	3	1
Мандах	47	19	8	0	23	10	12	6	4	3
Өргөн	3	1	1	0	1	0	0	0	1	1
Сайхандулаан	5	3	1	1	3	2	0	0	1	0
Улаанбадрах	26	12	3	1	12	8	6	2	5	1
Хатанбулаг	12	1	2	0	6	1	1	0	3	0
Хөвсгөл	45	11	7	2	18	3	9	2	11	4
Эрдэнэ	4	0	0	0	2	0	1	0	1	0
Сайншанд	483	198	107	45	196	71	95	52	85	29
Замын - Үүд	130	67	24	11	58	33	28	15	20	8

2.8 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО. сумаар, 2008- 2012

	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
						2008	2011
Бүгд	322	532	642	744	904	280.7	121.5
1 Айраг	10	15	51	97	20	200.0	20.6
2 Алтанширээ	4	4	4	12	22	550.0	183.3
3 Даланжаргалан	10	10	10	65	20	200.0	30.8
4 Дэлгэрэх	6	5	46	38	59	983.3	155.3
5 Иххэт	14	8	3	16	28	200.0	175.0
6 Мандах	2	4	5	21	47	2350.0	223.8
7 Өргөн	2	20	11	21	3	150.0	14.3
8 Сайхандулаан	1	8	8	8	5	500.0	62.5
9 Улаанбадрах	3	7	20	31	26	866.7	83.9
10 Хатанбулаг	1	8	7	26	12	1200.0	46.2
11 Хөвсгөл	2	5	14	34	45	2250.0	132.4
12 Эрдэнэ	21	10	11	18	4	19.0	22.2
13 Сайншанд	164	328	396	245	483	294.5	197.1
14 Замын-Үүд	82	100	56	112	130	158.5	116.1

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, хүйсээр, 2008-2012 он

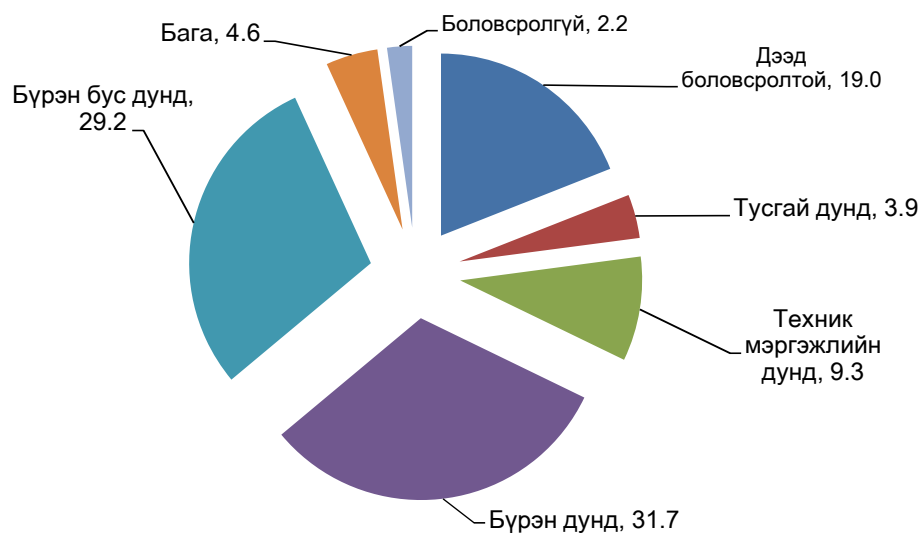
2.9 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, оны эцэст

	Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн тоо				Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон хүний тоо			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Бүгд	1322	916	2118	1782	956	795	1082	878
Айраг	40	41	304	117	25	22	121	97
Алтанширээ	9	0	35	22	5	0	17	0
Даланжаргалан	21	17	41	41	17	29	5	21
Дэлгэрэх	10	50	66	59	9	10	15	0
Иххэт	3	17	54	31	6	22	27	3
Мандах	3	13	34	116	1	12	4	69
Өргөн	36	72	60	48	17	144	12	45
Сайхандулаан	52	12	16	19	45	0	2	14
Улаанбадрах	29	24	53	4	25	18	16	0
Хатанбулаг	54	38	73	101	39	36	41	75
Хөвсгөл	59	17	174	18	47	3	131	6
Эрдэнэ	88	64	47	47	82	42	23	2
Сайншанд	714	482	779	197	478	344	508	67
Замын үүд	204	69	382	962	160	113	160	479

2.10 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, боловсролын түвшнээр, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	322	532	642	744	904	121.5
Дээд боловсролтой	79	115	142	182	172	94.5
Тусгай дунд	25	22	19	37	35	94.6
Техник мэргэжлийн дунд	17	19	21	16	84	525.0
Бүрэн дунд	113	226	340	353	287	81.3
Бүрэн бус дунд	72	88	73	119	264	221.8
Бага	14	59	46	32	42	131.3
Боловсролгүй	2	3	1	5	20	400.0

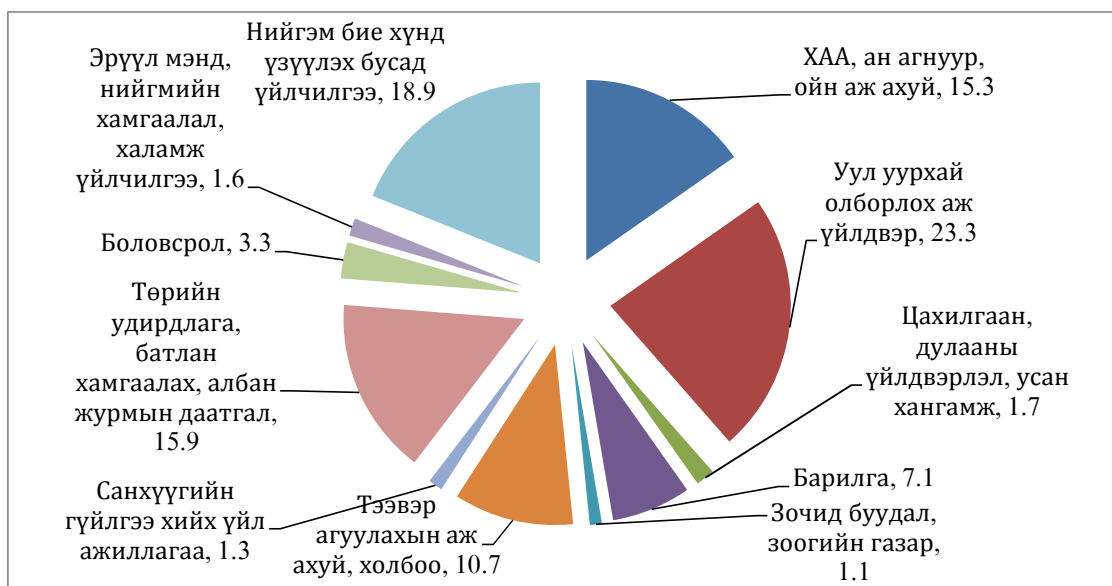
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн боловсролын түвшний бүтэц, хувиар, 2012 он

2.11 ШИНЭЭР БИЙ БОЛГОСОН АЖЛЫН БАЙР, салбарын ангилалаар, 2012 он

Салбарын ангилал	Бүгд	Үүнээс: Ажлын байрны шинж, чанараар	
		Байнга	Улирал
Бүгд	1015	718	297
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	155	155	0
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	236	104	132
Боловсруулах аж үйлдвэр.	0	0	0
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	17	17	0
Барилга	72	12	60
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ, нийтийн аж ахуй салбар	0	0	0
Зочид буудал, зоогийн газар	11	11	0
Тээвэр агуулахын аж ахуй, холбоо	109	10	99
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	13	13	0
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	161	159	2
Боловсрол	33	30	3
Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалал, халамж үйлчилгээ	16	16	0
Нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	192	191	1
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн аж ахуй	0	0	0
Олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаа	0	0	0

ШИНЭЭР БИЙ БОЛГОСОН АЖЛЫН БАЙР, салбарын бүтэц 2012 он

ДӨРӨВ. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

4.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

/2007 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая.төг /

Салбар	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	9599.3	14073.4	20102.8	21792.8	26398.7	23551.1	27173.0	115.4
Мал аж ахуй	9522.4	13958.9	20020.0	21661.1	26224.9	23357.2	26976.4	115.5
газар тариалан	76.9	114.5	82.8	131.7	173.8	193.9	196.6	101.4

4.2 ХАА-н ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	ХЭМЖИХ НЭГЖ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
МАХ амьдын								
жингээр БҮГД	тонн	8772.2	10159.8	11097.6	13912.8	11377.1	15827.7	139.1
тэмээ	тонн	1488.3	1743.1	1388.8	1228.5	1062.9	1858.6	174.9
адуу	тонн	1604.1	1952.0	1651.3	2038.6	1943.0	2406.3	123.8
үхэр	тонн	1331.3	1511.0	1611.1	2212.8	1971.4	2619.6	132.9
хонь	тонн	2678.0	2934.3	3438.2	4495.7	3727.3	5047.8	135.4
ямаа	тонн	1669.8	2017.0	2997.5	3926.6	2670.2	3894.0	145.8
гахайн мах	тонн	0.7	2.4	10.6	10.6	2.3	1.4	60.9
өндөг	мян.шир	25.1	48.5	0.0	12.4	53.5	11.5	21.5
СҮҮ		5234.5	5546.0	6731.0	6215.4	7986.7	8448.5	105.8
ингэний	тонн	585.0	752.9	684.6	831.8	952.4	944.7	99.2
гүүний	тонн	469.2	48.8	586.6	535.5	699.7	750.6	107.3
үнээний	тонн	2735.9	3199.9	3639.0	3337.4	4233.0	4631.9	109.4
хонины	тонн	594.0	633.8	741.9	707.9	906.9	947.7	104.5
ямааны	тонн	850.4	910.6	1078.9	802.8	1194.7	1173.6	98.2
НООС НООЛУУР								
тэмээний	тонн	90.9	87.3	89.4	51.6	55.7	59.4	106.6
бодын хялгас	тонн	3.8	8.5	9.0	5.1	8.2	9.2	112.2
хонины уртын ноос	тонн	294.2	324.6	367.5	237.0	244.3	276.8	113.3
ямааны ноолуур	тонн	121.7	147.6	173.5	105.9	97.9	113.6	116.0
ямааны хялгас	тонн	14.4	17.5	20.6	9.5	8.8	10.2	115.9
АРЬС ШИР								
тэмээ	мян.шир	3.4	3.8	3.8	2.7	2.4	5.6	233.3
адуу	мян.шир	6.3	7.6	7.7	7.9	7.5	18.4	245.3
үхэр	мян.шир	5.1	5.8	5.9	8.5	7.6	14.6	192.1
хонь	мян.шир	57.3	64.7	64.7	94.7	78.8	150.7	191.2
ямаа	мян.шир	48.7	61.2	61.3	112.4	77.1	160.6	208.3
хурга	мян.шир	0.3	2.7	2.8	0.5	0.5	0.5	100.0
ишиг	мян.шир	0.5	2.4	2.4	0.8	0.8	0.8	100.0
ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН								
Төмс	тонн	57.9	106.2	183.7	161.6	225.2	199.5	88.6
Хүнсний ногоо								
байцаа	тонн	2.9	1.0	6.4	3.4	3.1	5.1	164.5
манжин	тонн	4.4	2.6	11.9	15.2	16.6	11.7	70.5
лууван	тонн	4.8	7.2	17.2	26.7	14.9	15.2	102.0
сонгино	тонн	2.7	1.4	10.6	15.9	6.0	8.1	135.0
өргөст хэмх	тонн	4.5	3.6	14.0	11.2	15.2	17.8	117.1
улаан лооль	тонн	1.1	2.0		4.8	6.8	4.8	70.6
тарвас	тонн	204.0	20.2	76.2	47.0	82.6	91.4	110.7
бусад	тонн	4.7	67.6	8.4	45.8	4.8	5.3	110.4
даршны ургамал								
хадлан	тонн	760.5	1196	1269.4	1619.1	1394.5	1591.4	114.1
гар тэжээл	тонн	144.5	79.0	249.2	131.2	97.6	132.5	135.8

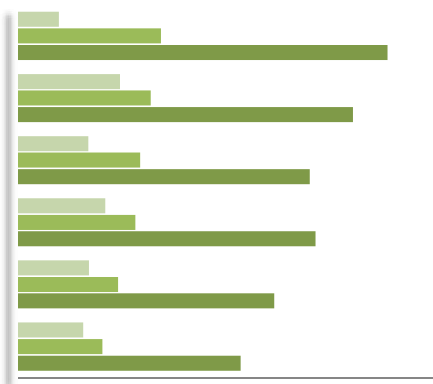
4.3 МАЛ СУРГИЙН ӨСӨЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, мян.тол

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> <u>2007</u>	<u>2012</u> <u>2011</u>
МАЛЫН ТОО. мянган толгой									
1.1 Бүгд	Бодод шилжүүлснээр	227.9	252.3	286.0	291.4	327.7	359.0	157.5	109.5
	Толгойн тоогоор	814.7	932.7	1076.9	1056.8	1207.4	1327.9	163.0	110.0
	Тэмээ	24.5	25.1	26.1	28.1	30.0	31.4	128.4	104.8
	Адуу	60.8	64.6	72.8	77.4	86.5	95.6	157.2	110.5
	Үхэр	30.0	34.3	39.9	40.4	45.6	50.3	167.7	110.3
	Хонь	310.9	352.0	408.7	421.3	477.3	531.5	171.0	111.4
	Ямаа	388.5	456.7	529.4	489.6	568.0	619.1	159.4	109.0
1.2 Үүнээс:	Иргэдийн	792.7	909.1	1050.6	1032.1	1180.7	1301.7	164.2	110.3
	Тэмээ	22.8	23.5	24.8	26.9	28.7	30.2	132.5	105.2
	Адуу	59.6	63.4	71.5	76.1	85.1	94.1	157.9	110.6
	Үхэр	29.0	33.2	38.7	39.4	44.5	49.1	169.3	110.3
	Хонь	299.7	340.4	395.7	408.9	464.1	518.8	173.1	111.8
	Ямаа	381.6	448.6	519.9	480.8	558.3	609.5	159.7	109.2
ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО. мянган толгой									
1.3 Бүгд		332.0	387.6	447.0	464.7	501.4	563.8	169.8	112.5
	Ингэ	8.9	9.2	9.7	10.3	11.3	12.1	135.5	106.7
	Гүү	17.9	18.3	20.2	22.1	25.1	28.4	158.4	113.0
	Үнээ	13.3	13.9	16	16.7	18.6	20.4	153.8	109.9
	Эм хонь	133.3	155.0	179.0	192.7	208.5	236.9	177.7	113.6
	Эм ямаа	158.6	191.2	222.1	222.9	237.9	266.1	167.8	111.8
1.4 Үүнээс:	Иргэдийн бүгд	323.0	378.5	436.6	454.7	491.3	553.2	171.3	112.6
	Ингэ	8.4	8.7	9.3	10.1	11.0	11.7	139.3	106.4
	Гүү	17.6	18	19.9	21.8	24.8	28.0	159.1	112.9
	Үнээ	12.9	13.5	15.6	16.3	18.2	20.0	154.7	109.6
	Эм хонь	128.4	150.4	173.8	187.5	203.3	231.7	180.5	114.0
	Эм ямаа	155.7	187.9	218	219.0	234.0	261.8	168.1	111.9
1.5 Сүрэгт хээлтэгчийн эзлэх хувь	Аймгийн	40.8	41.6	41.5	44.0	41.5	42.5	104.2	102.2
	Иргэдийн	39.6	40.6	40.5	44.1	41.6	42.5	107.2	102.1
БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО.мянган толгой									
1.6 Бүгд		265.1	285.1	342.1	283.6	394.5	402.3	151.8	102.0
	Ботго	3.6	4.6	4.2	5.1	5.9	5.8	161.1	98.3
	Унага	11.9	12.1	14.9	13.6	17.8	19.1	160.5	107.3
	Тугал	9.5	10.9	12.6	11.5	14.7	16.0	168.4	108.8
	Хурга	111.3	118.7	142	133.0	172.4	180.9	162.5	104.9
	Ишиг	128.8	138.8	168.4	120.4	183.7	180.5	140.1	98.3
1.7 Үүнээс:	Иргэдийн	258.3	278.5	334.9	274.9	386.0	393.1	152.2	101.8
	Ботго	3.4	4.4	4.0	4.9	5.8	5.7	167.6	98.3
	Унага	11.7	11.8	14.7	13.4	17.6	18.8	160.7	106.8
	Тугал	9.2	10.6	12.3	11.3	14.3	15.6	169.6	109.1
	Хурга	107.5	115.2	138.0	128.1	167.7	176.1	163.8	105.0
	Ишиг	126.5	136.5	165.9	117.2	180.6	176.9	139.8	98.0
1.8 100 эхээс бойжуулсан төл дүнгээр	/Аймгийн дүнгээр/	78	86	72	61	85	78	100.0	91.8
	Ботго	41	52	45	53	57	50	122.0	87.7
	Унага	70	68	81	67	81	68	97.1	84.0
	Тугал	77	82	90	72	88	78	101.3	88.6
	Хурга	80	89	91	74	89	85	106.3	95.5
	Ишиг	79	88	88	54	82	74	93.7	90.2
1.9 Үүнээс:	Иргэдийн	78	86	88	54	84	54	69.2	64.3
ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ.мянган толгой									
1.10 Бүгд		6.4	14.5	3.9	51.3	5.3	12.2	190.6	230.2
	Тэмээ	0.3	0.1	0.1	0.3	0.2	0.2	66.7	100.0
	Адуу	0.3	0.5	0.2	0.9	0.3	0.4	133.3	133.3
	Үхэр	0.2	0.3	0.2	1.8	0.2	0.4	200.0	200.0
	Хонь	2.7	6.0	1.5	10.7	2.0	3.6	133.3	180.0
	Ямаа	2.9	7.6	1.9	37.6	2.6	7.6	262.1	292.3
1.11 Үүнээс:	Иргэдийн	6.0	11.9	3.6	49.4	5.0	11.4	190.0	228.0
1.12 Том малын зүй бусын хорогдол	оны эхний малд эзлэх хувь	0.9	1.8	0.4	4.8	0.5	0.9	100.0	180.0
1.13 Үүнээс:	Иргэдийн	0.8	1.5	0.4	4.6	0.5	1.0	120.0	192.0

Үзүүлэлт	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2007	2012 2011
ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН, ЗАХ ЗЭЭЛД БОРЛУУЛСАН МАЛЫН ТОО. Мян.толгой								
1.14 Хүнсэнд хэрэглэсэн, зах зээлд борлуулсан мал, тол, - БҮГД	132.6	142.4	165.0	207.5	192.6	223.0	168.2	115.8
Тэмээ	3.3	3.0	2.6	2.6	2.4	3.5	105.5	145.0
Адуу	6.4	6.7	6.4	7.7	7.7	8.9	138.3	114.9
Үхэр	5.5	5.7	6.3	8.0	8.2	9.1	164.8	110.5
Хонь	65.3	64.8	71.1	90.8	90.9	100.7	154.2	110.8
Ямаа	52.1	62.2	78.6	98.4	83.4	100.9	193.7	121.0
ЦЭВЭР ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛДЭГ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО.толгойгоор								
1.15 Цэвэр үүлдрийн мал, тол-БҮГД	11541	11278	11497	12125	12453	31765	275.2	255.1
Үхэр	11	9	9	11	8	159	1445.5	1987.5
Хонь	10580	10384	10732	11434	11755	30256	286.0	257.4
Ямаа	950	885	756	680	690	1350	142.1	195.7
1.16 Нутгийн шилдэг омгийн мал, тол-БҮГД	96130	104236	112188	112442	126569	98921	102.9	78.2
Тэмээ	256	263	351	294	305	1063	415.2	348.5
Адуу	1450	2079	2086	2195	2221	4579	315.8	206.2
Хонь	1489	564	611	689	881	144	9.7	16.3
Ямаа	92935	101330	109140	109264	123162	93135	100.2	75.6
1.17 Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал, тол-БҮГД	146855	179783	236248	239378	247238	17055	11.6	6.9
Тэмээ	136	143	150	164	225	287	211.0	127.6
Адуу	2022	3031	3337	3792	3637	58	2.9	1.6
Үхэр	176	269	401	483	658	325	184.7	49.4
Хонь	15573	18945	18957	21325	25070	15356	98.6	61.3
Ямаа	129084	157538	213403	213614	217648	1029	0.8	0.5
ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО.толгой								
1.18 Гахайн тоо, тол-БҮГД	234	439	250	172	247	148	63.2	59.9
Үүнээс : Иргэдийн	212	410	210	166	223	130	61.3	58.3
1.19 Үндсэн мэргийн тоо, тол-БҮГД	75	74	113	44	82	38	50.7	46.3
1.20 Үйлдвэрлэсэн мах, а.жин, тн		2.4	10.6	7.45	2.3	1.4		60.9
1.21 Шувууны тоо-БҮГД	674	716	333	286	992	578	85.8	58.3
Үүнээс : Иргэдийн	674	716	333	286	930	555	82.3	59.7
1.22 Өндөглөгчийн тоо-БҮГД	518	425	215	199	629	357	68.9	56.8
1.23 Өндөг, мян.шир	11.0	48.5	12.2	12.4	53.5	11.5	104.5	21.5
1.24 Гахайтай өрхийн тоо-БҮГД	12	12	23	14	19	11	91.7	57.9
1.25 Шувуутай өрхийн тоо -БҮГД	24	24	16	11	22	14	58.3	63.6

Бүх мал. Үүнээс: Хээлтэгч, бойжуулсан төл

Мал сүргийн бүтэц, төрлөөр, хувиар

4.4 МАЛЫН ТОО, сумаар, төрлөөр

	Онууд						2012	2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2011
БҮГД								
ДҮН	814721	932677	1076910	1056778	1207381	1327930	163.0	110.0
Айраг	54070	60315	67758	68008	79969	91946	170.0	115.0
Алтанширээ	47354	56261	66365	69918	81658	90317	190.7	110.6
Даланжаргалан	80927	82688	82179	82383	93764	107607	133.0	114.8
Дэлгэрэх	94540	103649	119738	127110	135202	147084	155.6	108.8
Иххэт	65734	63918	66984	72498	85288	95211	144.8	111.6
Мандах	53018	58763	69634	64857	76834	89900	169.6	117.0
Өргөн	40089	48319	59054	67421	77924	83705	208.8	107.4
Сайхандулаан	41230	50811	62800	63362	74544	87204	211.5	117.0
Улаанбадрах	67399	80341	91160	86978	96670	100904	149.7	104.4
Хатанбулаг	139308	160106	184778	148972	169717	182289	130.9	107.4
Хөвсгөл	58673	72320	85388	72320	84029	92173	157.1	109.7
Эрдэнэ	36407	44557	53087	60612	69003	69176	190.0	100.3
Сайншанд	25040	36629	49321	52418	60795	68141	272.1	112.1
Замын-Үүд	10932	14000	18664	19921	21984	22273	203.7	101.3
ТЭМЭЭ								
ДҮН	24498	25078	26083	28121	30023	31446	128.4	104.7
Айраг	757	732	762	823	935	888	117.3	95.0
Алтанширээ	801	807	849	851	870	773	96.5	88.9
Даланжаргалан	572	482	493	511	540	578	101.0	107.0
Дэлгэрэх	1117	1101	1175	1201	1249	1299	116.3	104.0
Иххэт	191	135	139	152	157	166	86.9	105.7
Мандах	4093	4052	3899	4116	4383	4673	114.2	106.6
Өргөн	830	858	894	985	1048	1090	131.3	104.0
Сайхандулаан	1882	1998	2103	2315	2726	2875	152.8	105.5
Улаанбадрах	3038	3142	3271	3474	3719	3871	127.4	104.1
Хатанбулаг	4959	5071	5366	5707	6137	6378	128.6	103.9
Хөвсгөл	2978	3123	3201	3326	3387	3658	122.8	108.0
Эрдэнэ	1596	1694	1754	1909	2035	2114	132.5	103.9
Сайншанд	1304	1451	1618	2087	2123	2302	176.5	108.4
Замын-Үүд	380	432	559	664	714	781	205.5	109.4
АДУУ								
ДҮН	60807	64610	72770	77364	86458	95555	157.1	110.5
Айраг	4731	4998	5413	5330	6036	6877	145.4	113.9
Алтанширээ	4175	4422	4967	5049	5379	6007	143.9	111.7
Даланжаргалан	5257	4721	4657	4353	4909	5635	107.2	114.8
Дэлгэрэх	8322	8714	9780	10845	11388	12633	151.8	110.9
Иххэт	4672	3659	3558	3770	4322	5049	108.1	116.8
Мандах	3062	2959	3277	3423	3996	4636	151.4	116.0
Өргөн	3613	4192	4978	5631	6385	6844	189.4	107.2
Сайхандулаан	3265	3711	4294	4651	5052	5869	179.8	116.2
Улаанбадрах	5424	5968	6533	7058	7780	8425	155.3	108.3
Хатанбулаг	7056	8002	8934	9374	10838	11798	167.2	108.9
Хөвсгөл	4339	5043	6077	6376	7257	7633	175.9	105.2
Эрдэнэ	4115	4787	5696	6558	7220	7530	183.0	104.3
Сайншанд	1806	2299	3159	3346	3963	4559	252.4	115.0
Замын-Үүд	970	1135	1447	1600	1933	2060	212.4	106.6

	Онууд						2012	2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2011
ҮХЭР								
ДҮН	29960	34305	39965	40446	45646	50298	167.9	110.2
Айраг	1523	1884	2083	2226	2537	2875	188.8	113.3
Алтанширээ	1706	1982	2421	2695	3243	3609	211.5	111.3
Даланжаргалан	2447	2592	2398	2474	2987	3528	144.2	118.1
Дэлгэрэх	4228	4721	5650	6155	6854	7543	178.4	110.1
Иххэт	3003	2866	2986	3320	3641	4252	141.6	116.8
Мандах	733	772	928	991	1249	1441	196.6	115.4
Өргөн	1862	2204	2782	3212	3651	3886	208.7	106.4
Сайхандулаан	859	1090	1392	1486	1819	2250	261.9	123.7
Улаанбадрах	2689	3063	3505	3444	3684	3799	141.3	103.1
Хатанбулаг	6245	7375	8566	6925	7433	8023	128.5	107.9
Хөвсгөл	1899	2256	2673	2440	2612	2681	141.2	102.6
Эрдэнэ	1447	1759	2252	2471	2857	3096	214.0	108.4
Сайншанд	846	1126	1488	1662	2033	2284	270.0	112.3
Замын-Үүд	473	615	841	945	1046	1031	218.0	98.6
ХОНЬ								
ДҮН	310913	352004	408661	421260	477277	531494	170.9	111.4
Айраг	24595	27513	31320	33292	37559	43109	175.3	114.8
Алтанширээ	22571	26749	31496	33188	38356	42606	188.8	111.1
Даланжаргалан	40031	40826	41563	40775	45002	51862	129.6	115.2
Дэлгэрэх	44160	48848	57114	62316	65624	72001	163.0	109.7
Иххэт	29160	29120	30927	34438	40084	45530	156.1	113.6
Мандах	15513	17425	20829	21234	24862	29020	187.1	116.7
Өргөн	17392	20519	24557	27911	31948	35296	202.9	110.5
Сайхандулаан	15332	18458	23563	24593	29043	34616	225.8	119.2
Улаанбадрах	21880	25938	30346	30451	33586	34608	158.2	103.0
Хатанбулаг	39539	45234	52731	45609	52762	56682	143.4	107.4
Хөвсгөл	15657	19112	23454	21905	26067	28973	185.0	111.1
Эрдэнэ	12162	14147	16624	19331	22143	23271	191.3	105.1
Сайншанд	9367	13298	17903	19351	22854	26112	278.8	114.3
Замын-Үүд	3554	4817	6234	6866	7387	7808	219.7	105.7
ЯМАА								
ДҮН	388543	456680	529431	489587	567977	619137	159.3	109.0
Айраг	22464	25188	28180	26337	32902	38197	170.0	116.1
Алтанширээ	18101	22301	26632	28135	33810	37322	206.2	110.4
Даланжаргалан	32620	34067	33068	34270	40326	46004	141.0	114.1
Дэлгэрэх	36713	40265	46019	46593	50087	53608	146.0	107.0
Иххэт	28708	28138	29374	30818	37084	40214	140.1	108.4
Мандах	29617	33555	40701	35093	42344	50130	169.3	118.4
Өргөн	16392	20546	25843	29682	34892	36589	223.2	104.9
Сайхандулаан	19892	25554	31448	30317	35904	41594	209.1	115.8
Улаанбадрах	34368	42230	47505	42551	47901	50201	146.1	104.8
Хатанбулаг	81509	94424	109181	81357	92547	99408	122.0	107.4
Хөвсгөл	33800	42786	49983	38273	44706	49228	145.6	110.1
Эрдэнэ	17087	22170	26761	30343	34748	33165	194.1	95.4
Сайншанд	11717	18455	25153	25972	29822	32884	280.7	110.3
Замын-Үүд	5555	7001	9583	9846	10904	10593	190.7	97.1

4.5 МАЛЧДЫН ТОО, СУМААР, МАЛ ТООЛЛОГЫН ДҮНГЭЭР

Сумын нэр	малчдын тоо		үүнээс: насаар						нийт малчдаас эмэгтэй	
			16-34		35-54 насны эм, 35-59 насны эр		55-аас дээш насны эм, 60-аас дээш насны эр			
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
ДҮН	6792	6858	2869	2787	2948	3321	975	750	3030	3065
Айраг	420	432	138	132	189	220	93	80	197	197
Алтанширээ	476	455	211	176	219	245	46	34	206	195
Даланжаргалан	568	485	235	195	245	225	88	65	191	208
Дэлгэрэх	716	755	333	347	295	313	88	95	326	353
Иххэгт	332	346	116	112	156	195	60	39	135	148
Мандах	509	530	210	231	216	232	83	67	252	255
Өргөн	375	385	151	142	170	195	54	48	162	167
Сайхандулаан	399	415	167	188	206	204	26	23	184	195
Улаанбадрах	574	536	220	199	259	290	95	47	254	231
Хатанбулаг	1011	1025	489	480	398	465	124	80	478	459
Хөвсгөл	580	548	281	267	220	235	79	46	266	249
Эрдэнэ	432	455	154	151	196	235	82	69	198	203
Сайншанд	314	336	139	102	127	188	48	46	142	153
Замын-Үүд	86	155	25	65	52	79	9	11	39	52

4.6 МАЛЧИН ӨРХИЙН НИЙГЭМ АХУЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2008	2009	2010	2011	2012	Малчин өрхөд эзлэх хувь			
						2009	2010	2011	2012
Нийт малчин өрх	3305	3353	3395	3495	3552	100.0	100.0	100.0	100.0
Цахилгаан үүсгүүртэй	2384	2069	2913	2923	2788	61.7	85.8	83.6	78.5
Телевизортой	1797	1472	2174	2208	2497	43.9	64.0	63.2	70.3
Автомашинтай	892	886	1097	1305	1556	26.4	32.3	37.3	43.8
Трактортой	17	8	11	9	16	0.2	0.3	0.3	0.5
Мотоциклтэй	1303	1213	1691	1678	1745	36.2	49.8	48.0	49.1
Гар утастай	(...)	(...)	(...)	(...)	2799	(...)	(...)	(...)	78.8

4.7 МАЛЧИН ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, мал тооллогын дүнгээр

Малын бүлэглэлт	Малчин өрх		Дүнд эзлэх хувь		Малын тоо.тол		нэг өрхөд ногдох мал	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
10 хүртэл	51	35	1.5	1.0	265	236	5	7
11-30	132	105	3.8	3.0	2634	2269	20	22
31-50	163	138	4.7	3.9	6639	5626	41	41
51-100	377	353	10.8	9.9	27759	26005	74	74
101-200	758	735	21.7	20.7	113379	110342	150	150
201-500	1376	1419	39.4	39.9	439751	458254	320	323
501-999	534	613	15.3	17.3	356834	410297	668	669
1000-1499	94	139	2.7	3.9	105889	159018	1126	1144
1500-2000	8	10	0.2	0.3	13888	16850	1736	1685
2001-с дээш	2	5	0.1	0.1	5427	11116	2714	2223
ДҮН	3495	3552	100.0	100.0	1072465	1200013	307	338

4.8 МАЛТАЙ БОЛОН МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ДҮН	4460	4554	4593	3395	3495	3552
Айраг	316	326	335	221	247	252
Алтанширээ	262	292	297	218	247	238
Даланжаргалан	398	419	419	273	302	293
Дэлгэрэх	415	417	406	324	344	348
Иххэт	278	284	272	174	182	184
Мандах	284	296	300	247	256	266
Өргөн	240	254	264	184	198	201
Сайхандулаан	252	258	255	209	211	220
Улаанбадрах	347	343	350	303	295	293
Хатанбулаг	656	609	628	560	501	535
Хөвсгөл	346	339	322	295	274	258
Эрдэнэ	277	301	302	207	222	234
Сайншанд	280	295	317	139	172	184
Замын-Үүд	109	121	126	41	44	46

4.9 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2012 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малын тоо /мян.тол/
Бүх малаар	Хатанбулаг	182289
Тэмээгээр	Хатанбулаг	6378
Адуугаар	Дэлгэрэх	12633
Үхэрээр	Хатанбулаг	8023
Хониор	Дэлгэрэх	72001
Ямаагаар	Хатанбулаг	99408

4.10 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2012 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Багийн нэр	Малын тоо /мян.тол/
Бүх малаар	Дэлгэрэх	Аман шанд	67066
Тэмээгээр	Хатанбулаг	Эргэл	1982
Адуугаар	Дэлгэрэх	Аман шанд	5447
Үхэрээр	Дэлгэрэх	Аман шанд	3587
Хониор	Дэлгэрэх	Аман шанд	35357
Ямаагаар	Хатанбулаг	Агаруут	33826

4.11 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ ӨРХ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2012 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малчны нэр
Бүх малаар	Замын-үүд	Т.Доржсүрэн
Тэмээгээр	Хөвсгөл	Л.Батмөнх
Адуугаар	Сайншанд	Д.Ганболд
Үхэрээр	Сайншанд	Д.Могноон
Хониор	Иххэт	Ц.Содбаяр
Ямаагаар	Замын-үүд	Т.Доржсүрэн

4.12 МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН ДЭЭД ХЭМЖЭЭ ХҮРСЭН ОНУУД

	Аймаг байгуулагдсанаас хойш		Жилийн эцэст малаа тоолдог болсноос хойш	
	мян.тол	он	мян.тол	он
Бүгд	1385.6	1939	1327.9	2012
Тэмээ	121.2	1954	101.5	1961
Адуу	148.4	1941	123.5	1965
Үхэр	145.1	1940	103.6	1999
Хонь	777.1	1939	538.2	1990
Ямаа	619.1	2012	619.1	2012

4.13 ХУДГИЙН ТОО, тооллого явагдсан оноор (2009, 2012)

	Бүгд				Үүнээс:			
	Тоо		Багтаамж м3		Бэлчээрт байршдаг		Ашиглахгүй	
	2009	2012	2009	2012	2009	2012	2009	2012
Худаг, бүгд	2293	2269	х	х	1790	2143	306	17
Үүнээс								
Гүний өрөмдмөл	791	128	х	х	288	113	-	5
Богино яндант	-	55	х	х	-	52	-	-
Энгийн уурхайн	1502	2063	х	х	1502	1956	306	12
Бусад	-	23	х	х	-	22	-	-
Усан сан, бусад	22	2	47.6	2400	22	2	-	-

4.14 ШИНЭЭР ГАРГАСАН БОЛОН ЗАСВАРЛАСАН ХУДГИЙН ТОО

	Худгийн тоо бүгд		Үүнээс:									
			Инженерийн хийцтэй		Үүнээс						Энгийн уурхайн	
					Өрөмдмөл		Богино яндант		Битон хашлагат уурхайн			
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Шинээр гаргасан	66	61	13	16	13	16	0	0	0	0	53	45
Засварласан	365	413	23	11	13	6	4	1	6	4	414	402

4.15 МАЛЫН ХАШАА, тооллого явагдсан оноор (2009, 2012)

	Нийт хашаа		Үүнээс:						Бодын хашаа	
			Дулаан байр		Саравчтай		Саравчгүй			
			2009	2012	2009	2012	2009	2012		
Хашааны тоо	2381	3305	19	22	1291	1581	1071	1702	45	137
Багтаамж (мянган хонин толгойгоор)	943.3	1902.7	6.2	4.3	523.0	952.9	414.1	945.5	123.5	54.2

4.16 ХАА-н ҮЙЛДВЭРЛЭЛД АЖИЛЛАЖ БАЙГАА МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСОН ХҮЧНИЙ ТОО, 2012 он

Мэргэжлийн боловсон хүчин	Тоо	Мэргэжлийн боловсон хүчин	Тоо
Малын эмч	18	Агрономич	3
Үүнээс: Дээд боловсролтой	11	Үүнээс: Дээд боловсролтой	3
Мал зүйч	17	Механикжуулагч	1
Үүнээс: Дээд боловсролтой	8		

4.17 1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН СУДАЛГАА, оны эцэст

Сумын нэр	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
ДҮН	27	50	76	74	106	158	149.1
Айраг	3	3	7	5	11	12	109.1
Алтанширээ	2	5	5	5	7	12	171.4
Даланжаргалан	1	2	3	2	3	14	466.7
Дэлгэрэх	4	6	14	17	19	24	126.3
Иххэт	7	5	8	8	12	15	125.0
Мандах	1	2	2	0	5	9	180.0
Өргөн	4	8	8	12	12	16	133.3
Сайхандулаан		2	5	4	8	11	137.5
Улаанбадрах		2	4	6	6	12	200.0
Хатанбулаг	3	1	8	4	7	12	171.4
Хөвсгөл		6	2	2	3	4	133.3
Эрдэнэ		1	1	1	2	2	100.0
Сайншанд	1	5	7	6	8	12	150.0
Замын-Үүд	1	2	2	2	3	3	100.0

4.18 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Үзүүлэлт	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
2.1 Өвс хадлан, тн	760.5	1196	1269.4	1619.1	1394.5	1591.4	114.1
2.2 Гар тэжээл, тн	144.5	79.0	249.2	131.2	97.6	132.5	135.8
2.3 Хужир шүү, тн	58.4	62.9	201.9	99.3	43.7	206.0	471.4
2.4 Тариалсан талбай, га	32.4	47.4	120.0	90.6	74.3	83.1	111.8
2.5 Хураан авсан ургац, тн	286.9	211.8	328.3	331.7	375.2	358.9	95.7

4.19 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, сумаар

	Тариалсан талбай		Ургац хураалт, тн				Бэлтгэсэн өвс тн		гар тэжээл тн	
	2012		төмс		хүнсний ногоо					
	Төмс	Хүнсний ногоо	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
ДҮН	47.7	35.4	225.2	199.5	150.0	159.4	1394.5	1591.4	97.6	132.5
Ай	1.5	1.7	10.0	7.0	12.0	6.0	17.0	48.5	1.7	12.0
Аш	4.0	0.1	2.1	0.2	1.1	0.2	20.0	58.0	5.0	11.0
Дж	4.5	2.7	71.1	65.7	11.6	15.0	90.5	90.5	11.9	11.9
Дх	2.5	1.0	10.5	2.3	2.1	0.4	114.5	120.0	11.8	24.6
Их	4.0	2.2	6.5	7.5	3.0	3.6	175.0	190.0	17.0	14.0
Мд	0.8	1.3	2.0	2.5	9.4	10.6	169.0	186.7	16.0	6.7
Өр	1.0	1.1	7.0	3.8	12.5	6.6	72.0	213.0	1.4	3.5
Сд	1.0	0.4	1.0	4.5	0.3	6.4	203.3	129.8	0.9	11.3
Уб	1.0	0.5	3.0	3.0	0.3	1.1	35.3	31.4	1.5	21.5
Хб	0.8	0.3	0.6	0.2	0.2	0.3	25.9	13.0	18.0	2.1
Хл	1.0	0.0	1.2	0.9	0.0	0.0	112.0	67.0	6.0	3.0
Эр	14.0	14.5	53.0	43.3	17.0	46.0	175.0	175.0	1.2	1.2
Сш	11.6	9.6	57.2	58.6	80.5	63.2	152.5	236.0	1.5	6.0
Зү	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	32.5	32.5	3.7	3.7

4.20 ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН БАГУУДЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД 2012 ОН

¹	Багийн нэр	Өрх	Хүн ам	Малын тоо					
				бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
АЙ	1 Нард	128	390	36305	202	2528	1108	17764	14703
	2 Сайн ус	133	441	30189	385	2756	844	14108	12096
	3 Нүдэн	81	245	15820	273	1134	572	6932	6909
	4 Цагаан дөрвөлж дүн	770	2507	9632	28	459	351	4305	4489
		1112	3583	91946	888	6877	2875	43109	38197
АШ	1 Тойг	102	352	29632	239	2015	1337	15678	10363
	2 Зараа	88	284	24411	208	1606	1109	11532	9956
	3 Хаяа	103	320	36274	326	2386	1163	15396	17003
	4 Чулуун гишгэр дүн	105	326						
		398	1282	90317	773	6007	3609	42606	37322
ДЖ	1 Элдэв	114	307	22655	64	1393	1112	10202	9884
	2 Өнгөт	147	452	35105	189	1719	1028	17292	14877
	3 Бичигт	128	395	32056	139	1844	966	14118	14989
	4 Цомог	224	737	5280	8	293	206	2240	2533
	5 Олон овоо дүн	220	734	12511	178	386	216	8010	3721
		833	2625	107607	578	5635	3528	51862	46004
ДХ	1 Цагаан хад	113	425	41390	527	3178	2034	19633	16018
	2 Аман шанд	176	665	67066	384	5447	3587	35377	22271
	3 Бумбат	95	348	30748	349	2882	1508	14075	11934
	4 Хонгор дүн	113	405	7880	39	1126	414	2916	3385
		497	1843	147084	1299	12633	7543	72001	53608
ИХ	1 Бүрдэнэ	144	437	40264	123	2084	1864	19498	16695
	2 Баян	141	449	43301	38	2503	1853	20075	18832
	3 Зүлэгт дүн	406	1257	11646	5	462	535	5957	4687
		691	2143	95211	166	5049	4252	45530	40214
МД	1 Алхан тээг	66	252	16863	1717	489	155	4759	9743
	2 Баянхошуу	86	280	20788	948	1280	459	6259	11842
	3 Өехий	117	402	32338	1397	1796	615	11548	16982
	4 Сэрвэн баянхошуу	64	222	15503	586	765	151	5169	8832
	5 Төхөм дүн	139	410	4408	25	306	61	1285	2731
		472	1566	89900	4673	4636	1441	29020	50130
ӨР	1 Сүмийн булаг	61	201	20774	291	1259	667	8468	10089
	2 Сүмбэр	90	290	27392	270	2544	1195	12493	10890
	3 Баянмөнх	84	287	35539	529	3041	2024	14335	15610
	4 Сэнж дүн	346	1140	0					
		581	1918	83705	1090	6844	3886	35296	36589
СД	1 Улаан шороот	100	296	25333	1145	943	503	7463	15279
	2 Жаргалант	92	313	28090	634	2332	746	12050	12328
	3 Цохио	75	260	28783	1013	2172	886	13379	11333
	4 Өлзийт дүн	96	314	4998	83	422	115	1724	2654
		363	1183	87204	2875	5869	2250	34616	41594

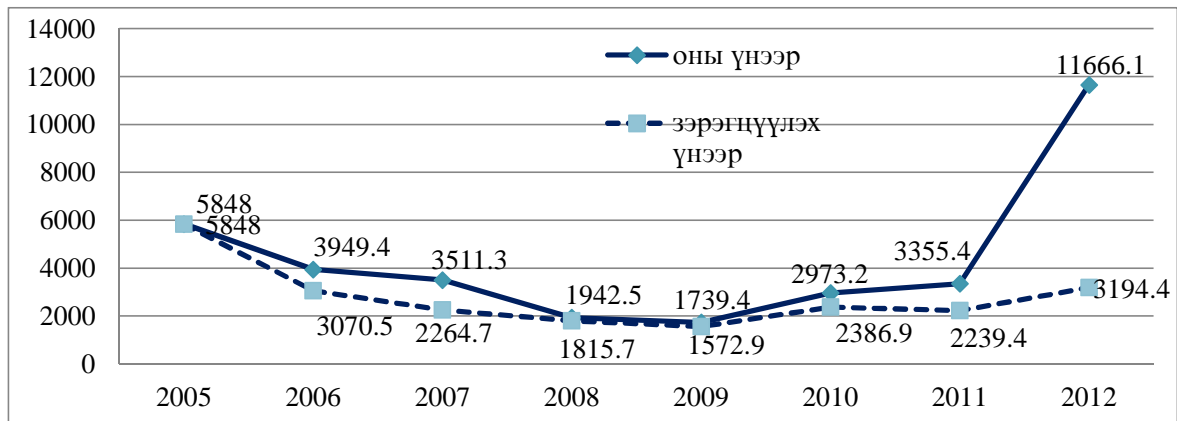
¹	Багийн нэр	Өрх	Хүн ам	Малын тоо					
				бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
УБ	1 Сангийн далай	152	503	40983	1434	3886	2333	15231	18099
	2 Баянбогд	115	371	33076	921	2328	786	10040	19001
	3 Аргалант	87	284	24203	1482	1946	574	8514	11687
	4 Нүдэн	118	366	2642	34	265	106	823	1414
	дүн	472	1524	100904	3871	8425	3799	34608	50201
ХБ	1 Халив	144	450	34684	1892	2027	1761	12087	16917
	2 Эргэл	109	414	30788	1982	1641	686	10233	16246
	3 Агаруут	165	542	56153	937	3844	2184	15362	33826
	4 Сулинхээр	174	609	48758	1498	3631	3080	15698	24851
	5 Аман ус	188	601	10174	54	432	207	2832	6649
	6 Замыншанд	128	418	1732	15	223	105	470	919
дүн	908	3034	182289	6378	11798	8023	56682	99408	
ХЛ	1 Жавхлант	102	349	24259	1848	1927	424	7782	12278
	2 Чулуут	93	345	25251	808	2554	945	7099	13845
	3 Элст	141	476	36748	870	2524	1070	12329	19955
	4 Хөвсгөл	122	423	5915	132	628	242	1763	3150
дүн	458	1593	92173	3658	7633	2681	28973	49228	
ЭР	1 Бүрдэнэ	61	227	13116	385	1203	443	4489	6596
	2 Еншөөв	69	192	18099	449	1809	634	5642	9565
	3 Цагаан хөтөл	47	145	9910	265	1094	183	3094	5274
	4 Дөрвөлж	83	287	19751	624	2259	896	7535	8437
	5 Улаан-Уул	436	1686	8300	391	1165	940	2511	3293
дүн	696	2537	69176	2114	7530	3096	23271	33165	
СШ	1 1-р баг	1759	5894	16490	412	996	561	6225	8296
	2 2-р баг	1087	3556	7853	349	646	175	3048	3635
	3 3-р баг	1392	4552	24578	536	1350	942	10178	11572
	4 4-р баг	1475	5163	8785	102	935	374	3245	4129
	5 5-р баг	538	1944	10435	903	632	232	3416	5252
дүн	6251	21109	68141	2302	4559	2284	26112	32884	
ЗҮ	1 1-р баг	1400	4836	5023	61	498	402	1841	2221
	2 2-р баг	1643	6007	3750	159	424	215	1155	1797
	3 3-р баг	1126	4152	13500	561	1138	414	4812	6575
дүн	4169	14995	22273	781	2060	1031	7808	10593	
60 Бүх дүн		17901	60935	1327930	31446	95555	50298	531494	619137

ТАВ. АЖ ҮЙЛДВЭР

5.1 НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая төг

	Нийт бүтээгдэхүүн						2012	2012
	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2005	2011
Нийт бүтээгдэхүүн дүн	5848.0	1815.7	1572.9	2386.9	2239.4	3194.4	54.6	142.6
а. Өмчийн төрлөөр								
- Төрийн	1106.6	1424.8	1372.8	2026.7	1701.2	1897.0	171.4	111.5
- Хувийн	4741.4	390.9	200.1	360.2	538.2	1297.4	27.4	241.1
- Холимог								
б. ААН-ийн хэлбэр								
- Хоршоо	2.4	0.0	0.4	1.0	3.2	41.9	17 дах	13 дах
- Компани	4609.7	219.4	104.5	316.8	449.6	1040.2	22.6	231.4
- УУГ	1106.6	1424.8	1372.8	2026.7	1701.2	1897.0	171.4	111.5
- Өрхийн аж ахуй	129.3	171.5	95.2	42.4	85.4	215.3	166.5	252.1

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн, мян.төг, оны эцэст

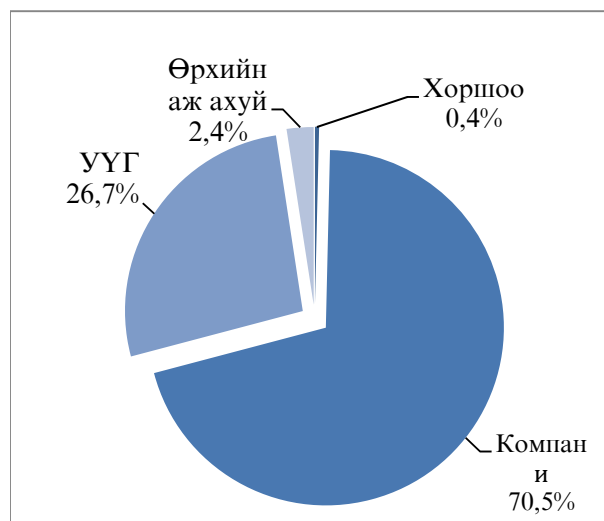
5.2 НИЙТ БА БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, тухайн оны үнээр, сая төг

	Нийт бүтээгдэхүүн				Борлуулсан бүтээгдэхүүн			
	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
Нийт бүтээгдэхүүн Дүн	2974.3	3355.4	11666.1	347.7	3405.6	4344.2	18298.1	421.2
а. Өмчийн төрлөөр								
- Төрийн	2577.9	2799.7	3110.3	111.1	2926.1	3558.8	3631.0	102.0
- Хувийн	396.4	555.7	8555.8	1539.6	479.5	785.4	14667.1	18 дах
- Холимог								
б. ААН-ийн хэлбэр								
- Хоршоо	1.0	3.5	41.9	1197.1	2.6	5.1	52.2	10 дах
- Компани	321.6	351.1	8229.3	2343.9	374.8	495.3	14220.0	28 дах
- УУГ	2577.9	2799.7	3110.3	111.1	2926.1	3558.8	3631.0	102.0
- Өрхийн аж ахуй	73.8	201.1	284.6	141.5	102.1	285.0	394.9	138.6

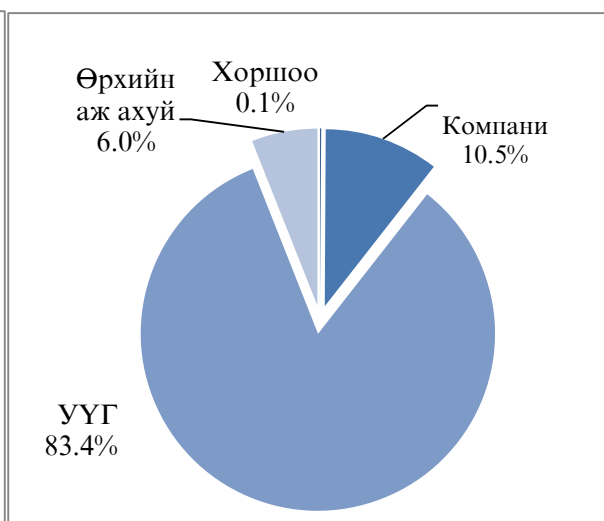
5.3 БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, гол нэр төрлөөр, аймгийн дүнгээр

	Хэмжих нэгж	Онууд					2012	2012
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2011
1 Цахилгаан	мян.квт.ц	170.0	92.5	152.7	241.5	244.7	143.9	101.3
2 Дулаан	мян.ккал	42.2	43.1	54.1	51.8	60.3	142.9	116.4
3 Жонш	мян.тн	3.3	2.8	1.6	1.2	0.1	3.0	8.3
4 Талх	тн	270.2	144.1	59.7	42.2	54.8	20.3	129.9
5 Нарийн боов	тн	59.3	24.6	23.6	46.7	55.1	92.9	118.0
6 Бялуу	тн		0.02	0.03	1.70	1.3		76.5
7 Архи	мян.л	3.4	5.7	7.1	4.8	3.6	105.9	75.0
8 Хиам	тн	17.8	16.8	8.4	11.7	9.9	55.6	84.6
9 Зайрмаг	мян.шир	26.2	16.7	20.2	33.1	42.9	163.7	129.6
10 Модон эдлэл	мян.төг	16088.5	6537.0	8682.5	18043.4	14719.0	91.5	81.6
11 Жижиг төмөр эдлэл	мян.төг	530.0	116.0	964.5	328.5	1039.5	196.1	316.4
12 Дээл тэрлэг	шир	270	216	280	443	601	222.6	135.7
13 Цонх	м2	758.0	395.4	3906.2	4083.4	2707.2	357.2	66.3
14 Оёдол	мян.төг	414.0	1990.0	3031.1	8378.0	14133.1	34 ääð	168.7
15 Нүүрс	мян.тн	5.4	5.0	7.8	5.1	159.3	29 ääð	31 ääð
16 Блок	мян.шир	3.4	5.3	7.0	44.0	66.4	19 ääð	150.9
17 Савласан цэвэр ус	мян.л	140.8	59.3	117.6	90.5	636.8	452.3	703.6
18 Сувагжуулалт	мян.м3	381.7	348.2	429.5	327.1	288.8	75.7	88.3
19 Ус түгээлт	мян.м3	509.9	456.5	619.1	577.7	475.4	93.2	82.3

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт /ААН-ийн төрлөөр / 2012 онд

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт /ААН-ийн төрлөөр/ 2011 онд

5.4 БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, СУМААР, (нийт бүтээгдэхүүн гол нэр төрлөөр)

	Мэдээнд хамрагдсан ААН		Нийт бүтээгдэхүүн оны үнээр мян.төг		нэр төрлөөр								
					Цахилгаан мян.кв.цаг		Дулаан мян.Гкал		Блок мян.ш		Талх тн		
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
АЙ	2	5	35115.0	8743.0								3.8	7.7
АШ		3		2431.3									0.3
ДЖ	2	5	2373.2	164420.0							25.3	4.3	
ДХ	5	6	4982.5	2533.9								0.3	1.3
ИХ	4	6	11381.5	7847.7						10.7		4.4	2.4
МД	4	5	28842.1	29683.8	129.6	174.6				18.7	12.5		1.3
ӨР	1	1	11603.1	2001.3								4.1	1.0
СД	4	4	1597.0	2882.5						0.3	0.9		
УБ	5	4	11969.3	14079.3						2.1	1.9	1.9	2.0
ХБ	4	5	46294.5	54958.3	111.9	70.1				4.0	8.5		
ХЛ	6	6	9210.6	7910358.2						8.2	17.3	0.4	2.03
ЭР	3	5	1373.3	1277.5									0.6
СШ	19	17	3092817.5	3281886.2				48.8	57.9			17.7	11.3
ЗҮ	2	7	97825.8	183001.1				3.0	2.4			5.3	24.8
дүн	61	79	3355385.4	11666104.0	241.5	244.7		51.8	60.3	44.0	66.4	42.2	54.8

	Цэвэр ус мян.л		Хиам тн		Нарийн боов тн		Архи мян.л		Модон эдлэл мян.төг		Дээл ш		Жижиг оёдол мян.төг	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	АЙ						0.07						62	
АШ						0.18				1554.0				
ДЖ											8	39	238.2	333.3
ДХ					1.5				407.2					
ИХ											23	149	780.0	1859.2
МД					0.3	0.03					125	28	868.0	
ӨР					4.7	0.95								
СД									100.0	280.0	31	55	521.0	286.0
УБ					0.3	0.44			210.0		80	108		562.5
ХБ									852.0	4535.0				
ХЛ					0.1	0.9			360	1550.0	7	25	2028.0	7604
ЭР						0.08					30	17	96.0	
СШ	90.5	112.4	11.7	9.9	18.8	12.0	4.8	3.6	16114.2	6800.0	139	118	3846.8	3277.1
ЗҮ		524.4			21.0	40.4								
дүн	90.5	636.8	11.7	9.9	46.7	55.1	4.8	3.6	18043.4	14719.0	443	601	8378.0	14133.1

	Ус түгээлт мян.м3		Цонх м2		Зайрмаг мян.ш		Бялуу тн		Жижиг төмөр эдлэл мян.төг		Нүүрс мян.тн		Жонш мян.тн	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	АИ													1.2
АШ														
ДЖ														
ДХ									108.5	188.0				
ИХ										851.5				
МД								0.3						
ӨР														
СД									130.0					
УБ														
ХБ														
ХЛ									90.0			151.6		
ЭР														
СШ	577.7	475.4	4083.4	2707.2	33.1	42.9	1.6	1.00			5.1	7.7		
ЗҮ								0.1						
дүн	577.7	475.4	4083.4	2707.2	33.1	42.9	1.7	1.3	328.5	1039.5	5.1	159.3	1.2	0.1

5.5 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, СУМААР, ОНЫ ЭЦЭСТ

А	Нийт бүтээгдэхүүн				Борлуулсан бүтээгдэхүүн			
	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
	1	2	3	4	5	6	7	8
АЙ	61740.0	35115.0	8743.0	24.9	54800.0	86520.0	14392.0	16.6
АШ	1072.3		2431.3		644.0		3402.0	
ДЖ	1422.9	2373.2	164420.0	69 дах	1407.0	5772.0	40201.2	69 дах
ДХ	7128.5	4982.5	2533.9	50.9	7358.8	7404.6	5942.2	80.3
ИХ	5043.5	11381.5	7847.7	69.0	5294.6	19050.0	12993.3	68.2
МД	5448.0	28842.1	29683.8	102.9	7356.4	39602.4	39360.8	99.4
ӨР	4026.5	11603.1	2001.3	17.2	5984.6	14454.0	2289.0	15.8
СД	1600.0	1597.0	2882.5	180.5	2000.0	3011.5	3790.0	125.9
УБ	4067.5	11969.3	14079.3	117.6	6475.8	16363.5	20660.0	126.3
ХБ	49329.3	46294.5	54958.3	118.7	32547.3	35216.8	39120.4	111.1
ХЛ	3797.5	9210.6	7910358.2	858 дах	4058.6	15156.8	13837996.3	912 дах
ЭР	5606.4	1373.3	1277.5	93.0	6032.5	2313.5	6688.4	289.1
СШ	2721723.9	3092817.5	3281886.2	106.1	3153664.5	3960145.4	4048760.5	102.2
ЗҮ	102267.7	97825.8	183001.1	187.1	117997.1	139187.3	222555.7	159.9
Áĵää	2974274.0	3355385.4	11666104.0	347.7	3405621.2	4344197.8	18298151.8	421.2

5.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбар, дэд салбараар, оны үнээр,

мян.төг

Салбар	2008	2009	2010	2011	2012
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	117537.8	132163.9	117732.6	88930.0	8239192.7
Нүүрс олборлолт	37537.8	42219.9	71052.6	59590.0	8057674.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	80000.0	89944.0	46680.0	29340.0	181518.7
Боловсруулах аж үйлдвэр	407983.9	268477.1	349641.6	526381.2	491044.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	328276.7	205324.4	131323.6	257615.5	287870.0
Хувцас үйлдвэрлэл	6512.0	9142.2	11139.2	19051.0	27246.6
Гутал үйлдвэрлэл		1373.4	105.0	784.8	440.5
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	20155.5	6537.0	8682.5	18043.4	14719.0
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	6617.0	4916.0	4164.5	2638.5	1039.5
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	46422.7	41184.1	194226.8	228248.0	159728.4
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	1417053.2	1338733.8	2506899.8	2740074.2	2935867.3
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	1102802.0	1081900.9	2010418.5	2088639.7	2264164.1
Ус ариутгал, усан хангамж	314251.2	256832.9	496481.3	651434.5	671703.2
ДҮН	1942574.9	1739374.8	2974274.0	3355385.4	11666104.0

5.7 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбар, дэд салбараар, оны үнээ

мян.төг

Салбар	2008	2009	2010	2011	2012
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	3358.2	3887.2	4528.2	5928.7	15286.1
Нүүрс олборлолт	1876.9	2111.0	3552.6	5959.0	15799.4
Бусад ашигт малтмал олборлолт	5333.3	6424.6	7780.0	5868.0	6259.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	2893.5	1904.1	2241.3	2845.3	2698.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3688.5	2161.3	1238.9	2363.4	2665.5
Хувцас үйлдвэрлэл	260.5	481.2	696.2	1002.7	1009.1
Гутал үйлдвэрлэл		343.4	105.0	784.8	220.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	1832.3	653.7	620.2	2004.8	1839.9
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	945.3	1229.0	462.7	376.9	519.8
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	5158.1	4576.0	19422.7	5706.2	4563.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	7015.1	6660.4	9250.6	8671.1	9532.0
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	7161.1	7071.2	9015.3	8666.6	9717.4
Ус ариутгал, усан хангамж	6546.9	5350.7	10343.4	8685.8	8956.0
ДҮН	5139.1	4626.0	6594.8	6502.7	11337.3

ЗУРГАА. БАРИЛГА

6.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, оны эцэст

	сая.төг				
	2009	2010	2011	2012	2012/2011
Бүгд А+Б	9822.7	25325.5	27077.9	28050.8	103.6
А. Аймгийн барилгын гүйцэтгэгчид					
1.Барилга угсралт, их засвар бүгд	1237.7	3046.7	4859.1	6689.3	137.7
2.Ашиглалтанд оруулсан үндсэн фонд бүгд	313.4	1095.8	2850.8	4811.4	7 ääð
Б. Гадны гүйцэтгэгчид					
1.Барилга угсралт, их засвар бүгд	8585.0	22278.8	22218.8	21361.5	96.1
2.Ашиглалтанд оруулсан үндсэн фонд бүгд	3804.5	3821.2	45904.7	11041.1	24.1

6.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, объектын нэрээр, сая.төг

А. Шинэ барилга, шинэчлэлт, хөрөнгө

оруулалтын эх үүсвэр

Д/Д	Объектын нэр, байршил	Хүч чадал	Төсөвт өртөг бүгд	Гүйцэтгэл (өссөн дүнгээр)	Үүнээс: Тайлант оны гүйц	Эхэлсэн дууссан хугацаа
1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар						
1	Ёс заншил, өв соёл, хүндэтгэлийн ордны барилга угсралт СШ	3500 м2	1115.8	1115.8	315.8	2010-2012
2	Чөлөөт бүсийн контор ЗҮ	792 м2	1000.0	950.0		2009.05-
3	Онцгой байдлын албаны контор ЗҮ	2600 м2	829.0	780.0		2010.09-
4	Дотуур байрны барилга угсралт АШ	200 ор	226.0	200.0		2011.04-
5	Төрөх эмнэлэг СШ	50 ортой	1285.7	490.0	300.0	2011.05-
6	Ерөнхий ооловсролын сургуулийн өргөтгөл алт	320 хүүхэд	1200.0	820.0	483.6	2011.06-
7	Эрүүл мэндийг дэмжих төв СШ	1001,2 м2	680.7	680.7	575.7	2011-2012
8	Ерөнхий боловсролын сургууль ЗҮ	928хүүхэд	2488.9	1120.0	855.8	2011.07-
9	Хүүхдийн цэцэрлэг СШ	100 хүүхэд	710.0	383.3	383.3	2012.08-
10	Сургууль, цэцэрлэгийн гадна инженерийн шугам сүлжээний угсралт ЗҮ	Д-294м Ц-400м Б-360м	266.3	191.2	191.2	2012.08-
11	Цагдаагийн хэсгийн байр АШ, ДХ, ӨР	457.2 м2	192.0	134.3	134.3	2012.08-
12	Гал унтраах анги контор, граж АЙ	91 м2	810.0	648.0	648.0	2012.08-
	Дүн		9994.4	7513.3	3887.7	

2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар

1	Сургууль СШ	920 хүүхэд	1997.0	1997.0	281.2	2008-2012
2	Цэцэрлэг ЗҮ	150 хүүхэд	646.8	661.5	70.5	2011.05-
3	Дорноговь -80 цогцолборын дүүжин гүүрний угсралт СШ		258.5	258.5	103.4	2011-2012
4	Дорноговь -80 цогцолборын хүндэтгэлийн хаалганы угсралт СШ		142.5	142.5	58.5	2011-2012
5	Сургуулийн дотуур байр СД	50 ортой	329.7	329.7	223.8	2011-2012
6	Цэцэрлэг ХЛ	75 хүүхэд	399.4	380.2	94.0	2011.07-
7	Цэцэрлэг СШ	150 хүүхэд	648.0	500.0	182.8	2011.06-
8	ЗДТГ-ын контор ӨР		410.0	410.0	53.0	2011-2012

9	Нийтийн бие засах газар СШ	42 м2	60.0	60.0	60.0	2011-2012
10	Дорноговь -80 цэцэрлэгт хүрээлэн СШ		98.0	98.0	98.0	2012
11	Хүүхдийн ордны барилгын ажил СШ		34.8	32.2	11.9	2011.10-
12	Соёлын төв ДЖ	200 суудал	630.0	507.8	457.8	2011.10-
13	Цэцэрлэг ХБ	100 хүүхэд	600.0	259.7	159.7	2012.05-
14	Цэцэрлэг СД	50 хүүхэд	269.8	269.8	269.8	2012
15	Цэцэрлэг АЙ	150 хүүхэд	737.1	737.1	737.1	2012
16	Багийн төвийн барилга ДХ		36.9	36.9	36.9	2012
17	Соёлын төвийн гадна инженерийн шугам сүлжээ АЙ		11.8	11.8	11.8	2012
19	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын өргөтгөл ЗҮ		79.6	79.6	79.6	2012
20	Хүүхдийн тоглоомын талбай СШ		49.9	14.9	14.9	2012.06-
21	Багийн төвийн барилга ХЛ	82.4 м2	34.1	34.1	34.1	2012
22	Аймгийн ногоон байгууламжийн хашаа СШ	15000 м2	48.9	27.3	27.3	2012.06-
23	Цэвэр бохир усны шугамын угсралт СШ 3-р баг		149.8	142.3	142.3	2012.06-
24	Цэвэр бохир усны шугамын угсралт СШ 1-р баг		49.0	49.0	49.0	2012
25	5-р цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл СШ	54 м2	44.5	44.5	44.5	2012
26	Хогийн пункер СШ	5 ш	24.5	24.5	24.5	2012
27	Дулааны шугамын өргөтгөл СШ 1-р баг	Д-296м Ц-285м	29.0	29.0	29.0	2012
28	Хүүхдийн ордны өмнөх цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт СШ		43.4	13.0	13.0	2012.08-
29	Гэр хорооллын цахилгааны дамжуулах агаарын шугам ЗҮ		79.6	79.6	79.6	2012
30	Дулааны станцын цахилгаан хангамжийн гэжээлийн дэд өртөө, хуваарилах байгууламжийн өргөтгөл СШ		125.7	106.8	106.8	2012.09-
31	Үерийн усны хамгаалалт, далан шуудуу татах СШ 3-р баг		46.2	46.2	46.2	2012
32	Дотуур байрны барилга угсралт ХБ	60 ор	812.5	280.0	280.0	2012.10-
33	Дотуур байрны барилга угсралт ХЛ	60ор	849.1	155.0	155.0	2012.10-
34	Ахмадын өргөө МД	100 м2	36.0	18.5	18.5	2012.10-
	Дүн		9812.1	7837.0	4054.5	

3. Солонгосын эдийн засгийн хөгжлийн хамтын ажиллагааны сангийн хөрөнгө оруулалтаар

1	Чойр - 35-р зөрлөг хүртэлх авто зам	176.248 км	37820.0	5673.0	2700.4	2007.05-
	Дүн		37820.0	5673.0	2700.4	

4. Замын сангийн хөрөнгө оруулалтар

1	Ганзамчдын гудамжны автозамын шинэчлэл СШ	3 км	425.0	425.0	168.0	2011-2012
2	11,12-р байрны авто зогсоол өргөтгөл, Энхтайваны гудамжны 46-р байрны авто зогсоол, 17-р байр хүртэлх авто зам, Нарлагшанд хүртэлх зам СШ	0.2 км	229.6	199.0	199.0	2012.06-
3	Шинэ зууны гудамж 28,29-р байр, Саран хөхөө театрын гадна авто зогсоол, Ялалтын гудамжны авто зам СШ	0.24 км	237.9	203.2	203.2	2012.06-

4	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил СШ	59 ширхэг	52.9	52.9	52.9	2012
5	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил АЙ, АШ, ДЖ, ДХ, ИХ	84 ширхэг	43.1	43.1	43.1	2012
6	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил ӨР, ЭР, ЗҮ	109 ширхэг	84.7	82.6	82.6	2012.06-
5	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил МД, СД, УБ, ХБ, ХЛ	56 ширхэг	48.3	39.6	39.6	2012.06-
6	Ардчилалын гудамжны авто замын шинэчлэл ЗҮ	0.2 км	80.0	80.0	80.0	2012
7	Авто замын шинэчлэл ЗҮ 2-р баг	1.85 км	799.9	568.3	568.3	2012.08-
8	Жанчивын хэсэгт асфальтбетон хучилттай авто зам барих ажил СШ 1-р баг	2 км	862.2	255.7	255.7	2012.08-
9	Ганзамчдын гудамжнаас төмөр замын буудал хүртэлх авто зам СШ 4-р баг	0.26 км	100.0	79.9	79.9	2012.08-
10	Цагаан элсний зам ЗҮ-СШ чиглэл	10 км	254.4	254.4	254.4	2012
	Дүн		3218.0	2283.7	2026.7	6036.0

5. Бусад хөрөнгө оруулалтаар

1	"Нарлаг шанд" хороолол СШ	92 айл	2518.2	2266.4	755.5	2011.08-
2	Бүтээлийн цагаан сүм, СШ		138.7	23.7		2004.05-
3	Ахуйн үйлчилгээний ордон СШ	1458 м2	982.0	982.0	758.5	2007-2012
4	Суман зурхай ХХК-ы барилга, СШ	960 м2	244.0	244.0	76.0	2007-2012
5	Орон сууц СШ	30 айл	984.0	984.0	787.2	2007-2012
6	Орон сууц ЗҮ	30 айл	600.0	570.0		2010.06-
7	Орон сууц СШ-3-р баг	1 айл	50.0	15.0		2010.05-
8	Орон сууц СШ-2-р баг	18 айл	357.8	322.0	124.0	2011.04-
9	Орон сууц СШ-2-р баг	5 айл	271.7	271.7	271.7	2011-2012
10	Орон сууц СШ	70 айл	2000.0	2000.0	550.0	2011-2012
11	Орон сууц СШ-1-р баг	4 айл	80.0	8.0		2011,09-
12	Орон сууц СШ-2-р баг	18 айл	357.8	242.8	242.8	2011.05-
13	Орон сууц СШ-2-р баг	5 айл*2	500.0	500.0	205.0	2011-2012
14	Үйлчилгээний төв СШ	500 м2	300.0	150.0	30.0	2011.07-
15	Тагнуулын ажилчдын орон сууц ЗҮ	672 м2	235.0	180.0		2011.06-
16	Төрийн албан хаагчдын орон сууц ЗҮ	5616м2	2500.0	2500.0	700.0	2011-2012
17	Үйлчилгээний төв ЗҮ	1058 м2	480.0	336.0	336.0	2012.05-
18	Үйлчилгээний төв ЗҮ	675.5 м2	500.0	500.0	500.0	2012
19	Орон сууц ЗҮ	1872.4 м2	2600.0	1300.0	1300.0	2012.05-
20	Орон сууц ЗҮ	800 м2	1800.0	200.0	200.0	2012.05-
21	Орон сууц СШ	60 айл	1845.0	840.0	840.0	2012.05-
22	Халуун усны барилга ЗҮ	4 хүн	38.7	27.8	27.8	2012.08-
23	Орон сууц ЗҮ	20 айл	550.0	500.0	500.0	2012.08-
24	Орон сууц ЗҮ	80 айл	1200.0	1200.0	1200.0	2012
25	Орон сууц СШ 1-р баг	30 айл	1000.0	380.0	380.0	2012.08-
26	Орон сууц СШ 2-р баг	65 айл	2700.0	146.5	146.5	2012.08-
27	Орон сууц СШ 3-р баг	65 айл	2900.0	200.0	200.0	2012.08-
28	Орон сууц СШ 2-р баг	60 айл	2854.1	652.0	652.0	2012.09-
29	Орон сууц СШ 2-р баг	60 айл	2854.1	604.0	604.0	2012.09-
30	Орон сууц СШ 3-р баг	44 айл	1680.0	890.4	890.4	2012.09-
31	Орон сууц СШ 1-р баг	1 айл	90.0	60.0	60.0	2012.09-
32	Орон сууц СШ 2-р баг	85 айл	3800.0	190.0	190.0	2012.09-
33	Орон сууц ЗҮ	420 айл	11520.0	1152.0	1152.0	2012.09-
34	Цайны газар ДХ	150 м2	58.8	58.8	58.8	2012
			58			
35	Дэлгүүр ДХ	38 м2	14.1	14.1	14.1	2012

36	Зочид буудал ХЛ	77 м2	16.7	16.7	16.7	2012
37	Цайны газар ХЛ	69 м2	13.2	13.2	13.2	2012
38	Сүм СШ	960 м2	500.0	200.0	200.0	2012.09-
39	Сүм СШ	100 м2	270.0	270.0	270.0	2012
Дүн			51403.9	21011.1	14252.2	
Бүгд дүн			112248.4	44318.1	26921.5	

Б. Их засварын ажил, объектын нэрээр, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээр, сая.төг

1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтар

1	Нэгдсэн эмнэлгийн барилгын дотор засвар СШ		73.9	73.9	73.9	2012
2	Хүн эмнэлгийн барилгын засвар ДЖ		31.9	31.9	31.9	2012
3	Спорт зал, хичээлийн байрны засвар АЙ		47.9	47.9	47.9	2012
4	6-р цэцэрлэгийн дотор халаалтын засвар СШ		48.1	48.1	48.1	2012
5	Урлаг танхим, хичээлийн байрны хаалганы шинэчлэл ЗҮ		48.8	14.6	14.6	2012.08-
6	3-р цэцэрлэгийн засвар СШ		76.1	43.0	43.0	2012.09-
7	Багийн орон сууцны барилгуудын засвар СШ 4,5-р баг		228.0	83.3	83.3	2012.09-
Дүн			554.7	342.7	342.7	

2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтар

1	ЗДТГ-ын барилгын их засвар ИХ		47.4	47.4	47.4	2011-2012
2	ЕБС-ын спорт залны засвар ЗҮ		45.8	45.8	45.8	2012
3	Спорт залны дотор гэрэлтүүлэг, хичээлийн байрны цонхны шинэчлэл АЙ	25 ш	17.5	8.5	8.5	2012.08-
4	Нарлагшанд СӨХ-ийн 125,130-р байр, 80 айлын орон сууцны дээврийн засвар -СШ		73.5	56.0	56.0	2012.11-
5	7-р цэцэрлэгийн засвар СШ 5-р баг		54.8	43.8	43.8	2012.10-
Дүн			239.0	201.5	201.5	

3. Замын сангийн хөрөнгө оруулалтар

1	ЗҮ-Чойрын чиглэлийн зам засвар	435 км	323.8	323.8	323.8	2011-2012
2	Чойр-СШ чиглэлийн зам засвар	480 км	104.1	125.6	125.6	2012.06-
Дүн			427.9	449.4	449.4	

4. Бусад хөрөнгө оруулалтаар

1	Багийн барилгын засвар СД		15.7	15.7	15.7	2012
2	Алтанговийн засвар СШ		120.0	120.0	120.0	2012
Дүн			135.7	135.7	135.7	
ИХ ЗАСВАР БҮГД			1357.3	1129.3	1129.3	
НИЙТ ДҮН			113605.7	45447.4	28050.8	

ДОЛОО. ТЭЭВЭР, ХОЛБОО

7.1 АВТО ТЭЭВЭР, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	Онууд					2012
		2008	2009	2010	2011	2012	2011
1. Ачаа эргэлт	м.тн.км	444.5	49.4	4653.2	26570.0	32240.0	121.3
2. Тээсэн ачаа	мян.тн	20.2	31.5	75.5	97.6	133.8	137.1
3. Зорчигч эргэлт	м.хүн.км	5557.9	3663.9	4017.3	1227.5	3653.2	297.6
4. Зорчигчид	мян.хүн	120.4	29.3	67.5	49.1	94.6	192.7
5. ТҮ-ийн орлого	сая.төг	313.1	134.5	692.5	1183.0	2467.0	208.5
6. Хамрагдсан нэгж	тоо	2	2	2	3	4	133.3

7.1.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ ОНОШЛОГООНД ХАМРАГДСАН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛИЙН ТОО, сумдаар оны эцэст

	2010	2011	2012	Үүнээс:			
				Автомашин	Мотоцикль	Чиргүүл	Бусад
Айраг	235	382	385	326	51	0	8
Алтанширээ	116	117	187	107	80	0	0
Даланжаргалан	281	334	348	313	33	0	2
Дэлгэрэх	170	234	280	205	73	2	0
Иххэт	2020	252	302	217	77	4	4
Өргөн	125	108	152	120	30	2	0
Сайхандулаан	95	176	210	150	56	2	2
Мандах	127	119	156	113	43	0	0
Улаанбадрах	122	129	117	105	12	0	0
Хатанбулаг	1843	218	333	275	57	0	1
Хөвсгөл	91	149	377	286	0	63	28
Эрдэнэ	165	184	142	141	0	0	1
Сайншанд	99	2996	3449	2823	183	391	52
Замын-Үүд	136	2929	4063	3165	2	888	8
Бүгд	5625	8327	10501	8346	697	1352	106

7.2 ХОЛБОО, ШУУДАН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2011
Үйлчилгээний орлого	сая.төг	426.8	341.7	238.4	301.2	346.5	115.0
Цахилгаан мэдээ	мян.шир	1.5	1.3	2.7	2.8	1.4	50.0
Телефон яриа	мян.мин	3567.8	2280.6	1376.7	935.6	768.1	82.1
Телефон цэг	тоо	2067	1287	1094	934	868	92.9
Захидал	мян.шир	3.2	1.7	1.8	1.3	0.9	69.2
Боодол	ширхэг	131	166	937	355	222	62.5
Албан бичиг	мян.шир	9.6	8.9	10.0	11.4	9.0	78.9
Илгээлт	ширхэг	132	97	154	131	133	101.5
Буухиа	тоо	29	8	37	102	146	143.1
Зорчигчийн тоо	хүн	1200	504	1686	2204	1599	72.5
Хамрагдсан нэгж	тоо	2	2	2	3	3	100.0

7.3 ҮҮРЭН ТЕЛЕФОН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2008	2009	2010	2011	2012	2012
							2011
Үүрэн телефон хэрэглэгчээс орсон орлого	сая.төг	1960.1	2046.2	2783.3	3393.2	3677.9	108.4
Үүрэн телефон хэрэглэгчидийн тоо /давхардсан тоогоор/	тоо	26544	30036	34330	45130	63100	139.8
Хамрагдсан нэгж	тоо	5	5	5	5	5	100.0

7.4 КАБЕЛИЙН ТЕЛЕВИЗ, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
1. Нийт орлого	сая. төг	65.8	65.0	82.9	120.6	205.9	170.7
2. КТВ-цэгийн тоо	тоо	1690	1970	1900	2542	4015	157.9
3. Ажиллагсдын тоо	тоо	14	23	20	35	30	85.7
4. хамрагдсан нэгж	тоо	3	4	4	4	5	125.0

7.5 ТЕЛЕФОН УТАСНЫ СҮЛЖЭЭНИЙ БАЙРШИЛ 2012 оны 12-р сарын 31 -ний байдлаар

	МЦХК	Mobicom	Skytel	Unitel	F zone	G.mobile	дүн
1 Айраг		ь	ь	ь		ь	4
2 Алтанширээ	ь	ь	ь	ь		ь	5
3 Даланжаргалан		ь	ь	ь			3
4 Дэлгэрэх	ь		ь	ь			3
5 Иххэт			ь	ь			2
6 Мандах	ь	ь	ь	ь			4
7 Өргөн		ь	ь	ь		ь	4
8 Сайхандулаан	ь	ь	ь	ь			4
9 Улаанбадрах		ь		ь		ь	3
10 Хатанбулаг	ь	ь		ь		ь	4
11 Хөвсгөл		ь		ь		ь	3
12 Эрдэнэ		ь	ь	ь		ь	4
13 Сайншанд	ь	ь	ь	ь	ь	ь	6
14 Зүүнбаян	ь	ь	ь	ь		ь	5
15 Замын үүд	ь	ь	ь	ь	ь	ь	6
Дүн	8	13	12	15	2	10	60

НАЙМ. ДОТООД ХУДАЛДАА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

8.1 ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗРЫН БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	сая.төг	
						2012 2008	2012 2011
Бүгд	26492.8	22403.7	38457.1	67853.3	68451.2	258.4	100.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	25637.3	21734.5	37524.5	65320.5	65181.1	254.2	99.8
Зочид буудал	316.4	290.4	451.7	1,077.9	1,555.3	491.6	144.3
Зоогийн газар	539.1	378.8	480.9	1454.9	1714.8	318.1	117.9

8.2 НЕФТЬ ХАНГАМЖ, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	Онууд					2012	2012
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2011
1.Татан авалт-бүгд	сая төг	29287.4	19455.3	35327.1	78085.7	117921.2	402.6	151.0
- Бензин	тн	7801.9	4864.1	5671.3	5459.3	8663.8	111.0	158.7
- Дизелийн түлш	тн	9925.7	11419.5	18753.9	33589.4	53208.4	536.1	158.4
- Тослох материал	тн	150.3	238.9	136.9	857.9	140.8	93.7	16.4
2.Борлуулалт-бүгд	сая төг	25145.7	20275.6	24887.6	48909.9	53351.8	212.2	109.1
- Бензин	тн	7954.6	4311.7	4066.7	3320.3	6691.2	84.1	201.5
- Дизелийн түлш	тн	7965.7	9591.4	13195.5	20599.2	21887.1	274.8	106.3
- Тослох материал	тн	139.9	372.8	123.1	1036.1	121.6	86.9	11.7
3. Хамрагдсан нэгж	тоо	5	5	5	5	6	120.0	120.0

8.3 ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
						2008	2011
Гүний худгийн тоо*	52	60	357	451	470	᠔	104.2
Ус түгээх цэг	46	46	46	50	60	130.4	120.0
Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо	9230	9179	12612	13029	8091	87.7	62.1
Хог устгалын цэгийн тоо	14	14	14	14	15	107.1	107.1
Хог тээврийн машины тоо	24	28	24	27	24	100.0	88.9
Гэрэлтүүлэгтэй гудамж талбай .мян м2	957.5	534.8	23.8**	33.3**	48**	᠔	х
Халуун усны газрын тоо	24	30	29	32	29	120.8	90.6
- түүний багтаамж	97	127	107	118	96	99.0	81.4

Тайлбар- * Өмнө онуудад төв суурин газруудын мэдээллийг хамруулж байсан бол 2010 оноос аймгийн дүнгээр мэдээлдэг боллоо.

** 2010 оноос гэрэлтүүлэгтэй гудамжийг км-ээр хэмждэг болсон.

8.4 ХОТ, НИЙТИЙН АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумаар, оны эцэст

	Гүний худгийн тоо		Халуун усны цэгийн тоо		Түүний багтаамж хүн		Цэцэрлэгт хүрээлэн		Хөшөө б
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
Айраг	28	28	2	2	7	7	1	1	2
Алтанширээ	36	36	1	1	2	2	0	0	5
Даланжаргалан	22	22	2	2	9	9	2	2	2
Дэлгэрэх	20	20	1	1	2	2	1	1	4
Иххэт	21	21	1	1	4	6	1	1	2
Мандах	39	39	1	1	2	2	2	2	4
Өргөн	23	41	2	1	6	2	0	0	3
Сайхандулаан	35	36	2	2	3	3	1	1	1
Улаанбадрах	35	35	1	1	2	2	1	1	6
Хатанбулаг	34	34	1	1	2	2	2	2	6
Хөвсгөл	33	33	1	1	2	2	0	1	6
Эрдэнэ	26	26	3	3	12	6	0	0	0
Сайншанд	78	78	9	6	38	27	2	3	10
Замын үүд	21	21	5	6	27	24	4	4	4
Бүгд	451	470	32	29	118	96	17	19	55

ЕС. ОРОН СУУЦ

9.1 АШИГЛАЛТАНД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦ, м², ОНЫ ЭЦЭСТ

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u>	<u>2012</u>
						2008	2011
Нийт талбай	5437	8096	12358	14421	25200	463.5	174.7
өмчийн Төрийн	168	1766					
хэлбэрээр: Хувийн	5269	6330	12358	14421	25200	478.3	174.7
Сууцны талбай	4891	6306	10054	11344	20344	415.9	179.3
өмчийн Төрийн	168	1436					
хэлбэрээр: Хувийн	4723	3395	10054	11344	20344	430.7	179.3

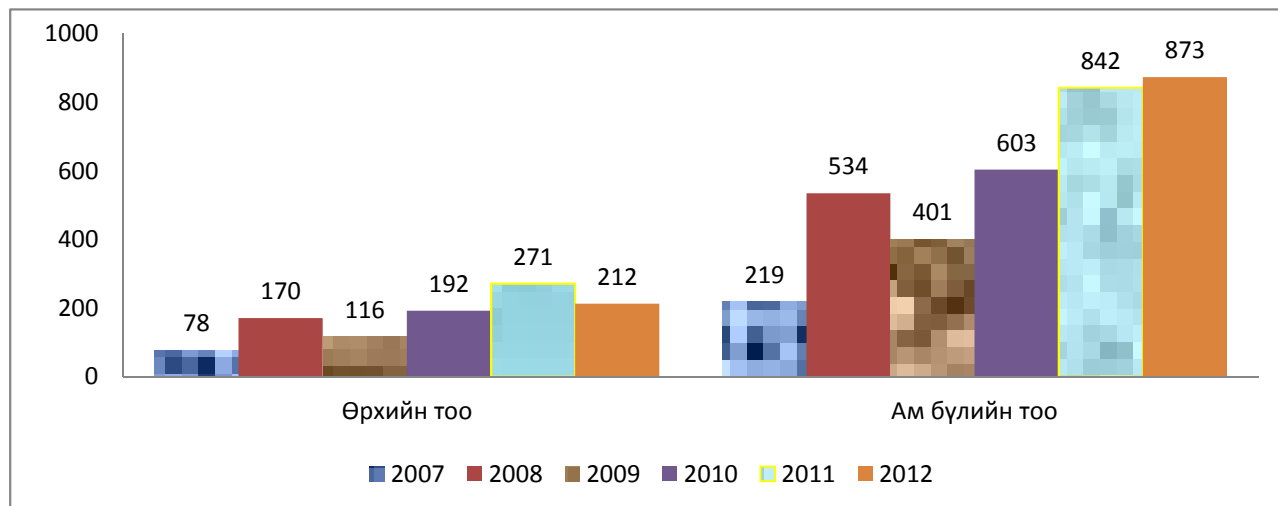
Ашиглалтад оруулсан орон сууц , нийт талбай м²

9.2 АШИГЛАЛТАНД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦ өрх, хүн амын тоогоор

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u>	<u>2012</u>
						2008	2011
Тухайн сууцанд амьдарч байгаа өрхийн тоо	170	116	192	271	212	124.7	78.2
Тухай сууцанд амьдарч байгаа хүний тоо	534	401	603	842	873	163.5	103.7

АШИГЛАЛТАНД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦАНД АМЬДАРЧ БУЙ өрх, хүн амын тоо

АРАВ. БОЛОВСРОЛ

БОЛОВСРОЛ

10.1 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД

	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
						2008	2011
Суралцагч-Бүгд	13071	12947	12733	12861	12738	97.5	99.0
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	11188	11062	10940	10897	10869	97.1	99.7
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	933	913	843	743	691	74.1	93.0
Төмөр замын МСҮТ-д	-	-	-	155	165		106.5
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	950	972	950	1066	1013	106.6	95.0
Сургуулийн тоо-Бүгд	22	22	22	23	24	109.1	104.3
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	20	20	20	20	21	105.0	105.0
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	1	1	1	2	2	200.0	100.0
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	1	1	1	1	1	100.0	100.0

10.2 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД ЭЛСЭГЧИД

	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
						2008	2011
Элсэлт-Бүгд	3748	2778	3971	3665	3507	93.6	95.7
ЕБС-ийн элсэлт-Бүгд	3088	2168	3334	2885	2793	90.4	96.8
Үүнээс: Бага боловсролоор элсэгчид	1418	1067	1041	1004	1157	81.6	115.2
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжил, сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн элсэлт	412	362	437	496	459	111.4	92.5
Үүнээс:							
Тогооч	83	53	40	60	47	56.6	78.3
Барилгын өрөг угсрагч, мужаан, засал чимэглэлчин, сантехникч, цахилгаанчин	199	164	185	149	108	54.3	72.5
Оёмол бүтээгдэхүүний оёдолчин	-	22	-	-	15		
Үсчин, гоо засал	42	30	40	-	-		
Автомашинь засварчин, гагнуурчин	42	40	40	32	68	161.9	212.5
Монгол үндэсний хөгжим	-	-	20	-	-		
Дүрслэх урлаг	-	17	-	-	-		
Компьютерийн оператор	46	36	40	-	-		
Хүнд машин механизмын засварчин, оператор	-	-	72	20	40		200.0
Бусад	-	-	-	80	16		20.0
Замчин	-	-	-	30	24		80.0
Туслах машинч	-	-	-	49	74		151.0
Өртөөний жижүүр	-	-	-	38	36		94.7
Вагон үзэгч	-	-	-	38	31		81.6
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	248	248	200	284	255	102.8	89.8
Анагаах, сувилахуй /баклавар/	218	136	146	184	62	28.4	33.7
Эм найруулагч, бага эмч	30	112	54	100	193	643.3	193.0

10.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬ ТӨГСӨГЧИД

	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
						2008	2011
Төгсөлт-бүгд	3360	2755	3504	3413	4192	124.8	122.8
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	2961	2262	2893	2892	3601	121.6	124.5
5-р анги	1051	502	1040	1130	1256	119.5	111.2
9-р анги	1140	998	1191	1130	1508	132.3	133.5
11-р анги	770	762	662	632	837	108.7	132.4
МСҮТөв	178	282	378	339	240	134.8	70.8
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	221	211	233	182	351	158.8	192.9
ЕБС-ийн сурлагын Стандарт хангалт %	96.3	96.0	96.5	96.6	96.8	100.5	100.2
А, В-ийн эзлэх %	43.7	46.7	45.0	43.0	45.4	103.9	105.6

10.7 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАГЧ БАГШИЙН ХАРЬЦАА*, сумаар

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2012-2009
БҮГД	21.2	20.6	20.5	19.6	-1.6
Айраг	21.7	20.7	18.6	19.3	-2.5
Алтанширээ	15.1	14.6	14.3	11.6	-3.5
Даланжаргалан	18.2	17.3	17.2	16.0	-2.1
Дэлгэрэх	22.1	21.8	19.4	17.5	-4.6
Иххэт	19.3	18.1	17.0	17.7	-1.6
Мандах	22.2	20.3	18.9	15.5	-6.7
Өргөн	18.7	16.9	15.7	16.0	-2.7
Сайхандулаан	10.8	11.5	9.8	9.2	-1.6
Улаанбадрах	17.1	15.8	13.2	12.9	-4.2
Хатанбулаг	21.0	19.5	17.2	15.8	-5.2
Хөвсгөл	17.9	15.5	15.8	15.2	-2.7
Эрдэнэ	18.1	17.2	16.0	14.8	-3.3
Сайншанд	22.0	22.2	23.0	21.1	-0.9
Замын-Үүд	23.8	22.9	23.9	23.7	0.0

10.8 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, сумаар

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2012	2012
					2009	2011
БҮГД	11062	10940	10897	10869	98.3	99.7
Айраг	782	745	689	674	86.2	97.8
Алтанширээ	181	175	171	151	83.4	88.3
Даланжаргалан	400	380	379	353	88.3	93.1
Дэлгэрэх	310	284	271	245	79.0	90.4
Иххэт	406	398	375	372	91.6	99.2
Мандах	288	264	246	201	69.8	81.7
Өргөн	280	270	251	240	85.7	95.6
Сайхандулаан	119	126	108	101	84.9	93.5
Улаанбадрах	222	190	185	168	75.7	90.8
Хатанбулаг	462	430	378	347	75.1	91.8
Хөвсгөл	251	233	221	213	84.9	96.4
Эрдэнэ	380	361	335	296	77.9	88.4
Сайншанд	4534	4590	4711	4804	106.0	102.0
Замын-Үүд	2447	2494	2577	2704	110.5	104.9

10.9 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, сумаар

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2012	2012
					2008	2011
БҮГД	523	531	531	555	106.1	104.5
Айраг	36	36	37	35	97.2	94.6
Алтанширээ	12	12	12	13	108.3	108.3
Даланжаргалан	22	22	22	22	100.0	100.0
Дэлгэрэх	14	13	14	14	100.0	100.0
Иххэт	21	22	22	21	100.0	95.5
Мандах	13	13	13	13	100.0	100.0
Өргөн	15	16	16	15	100.0	93.8
Сайхандулаан	11	11	11	11	100.0	100.0
Улаанбадрах	13	12	14	13	100.0	92.9
Хатанбулаг	22	22	22	22	100.0	100.0
Хөвсгөл	14	15	14	14	100.0	100.0
Эрдэнэ	21	21	21	20	95.2	95.2
Сайншанд	206	207	205	228	110.7	111.2
Замын-Үүд	103	109	108	114	110.7	105.6

10.10 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР
БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТЭЙ БОЛОН АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО

	Хүсэлт гаргасан хүүхэд			Амьдарч буй хүүхэд		
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2010-2011	2011-2012	2012-2013
БҮГД	968	836	843	905	828	843
Айраг	65	60	53	65	60	53
Алтанширээ	47	50	47	47	50	47
Даланжаргалан	23	11	18	23	11	18
Дэлгэрэх	65	48	50	50	48	50
Иххэт	52	48	45	47	48	45
Мандах	80	70	50	80	70	50
Өргөн	45	32	40	40	32	40
Сайхандулаан	37	33	33	37	33	33
Улаанбадрах	50	50	45	50	50	45
Хатанбулаг	120	126	124	115	119	124
Хөвсгөл	70	67	67	67	67	67
Эрдэнэ	60	41	35	50	40	35
Сайншанд	172	165	196	164	165	196
Замын-Үүд	82	35	40	70	35	40

10.11 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ
НАРЫН ТОО, ХАМРАГДСАН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

	Багш нарын тоо			Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо		
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2010-2011	2011-2012	2012-2013
БҮГД	90	89	100	3 102	3 441	3 639
Айраг	3	3	7	155	142	218
Алтанширээ	2	2	2	77	80	77
Даланжаргалан	4	4	4	138	174	193
Дэлгэрэх	2	2	2	131	170	177
Иххэт	4	4	4	170	164	169
Мандах	2	2	2	81	103	122
Өргөн	2	2	2	92	106	116
Сайхандулаан	1	1	2	35	65	90
Улаанбадрах	3	3	3	116	121	119
Хатанбулаг	3	3	5	152	159	183
Хөвсгөл	2	2	3	89	129	132
Эрдэнэ	3	3	3	169	178	148
Сайншанд	52	51	50	1 425	1550	1546
Замын-Үүд	7	7	11	272	300	349

10.12 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
НЭГ БАГШИД НОГДОХ ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

	Цэцэрлэгийн тоо			1 багшид ногдох хүүхдийн тоо			
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2010/2011	2011/2012	2012/2013	$\frac{2012}{2011}$
БҮГД	24	24	24	34	39	36	105.6
Айраг	1	1	1	52	47	31	60.3
Алтанширээ	1	1	1	39	40	39	100.0
Даланжаргалан	1	1	1	35	44	48	139.9
Дэлгэрэх	1	1	1	66	85	89	135.1
Иххэт	1	1	1	43	41	42	99.4
Мандах	1	1	1	41	52	61	150.6
Өргөн	1	1	1	46	53	58	126.1
Сайхандулаан	1	1	1	35	65	45	128.6
Улаанбадрах	1	1	1	39	40	40	102.6
Хатанбулаг	2	2	2	51	53	37	72.2
Хөвсгөл	1	1	1	45	65	44	98.9
Эрдэнэ	1	1	1	56	59	49	87.6
Сайншанд	9	9	9	27	30	31	112.8
Замын-Үүд	2	2	2	39	43	32	81.7

10.13 СОЁЛ УРЛАГ

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоо	1	1	1	1	1	100.0	100.0
Уран бүтээл, тоо	8	2	8	4	4	50.0	100.0
Тоглолт, тоо	212	123	240	254	159	75.0	62.6
Үзэгчид, мян хүн	42.4	10.2	43.5	54.5	16.5	38.9	30.3
Музейн тоо	14	14	14	14	14	100.0	100.0
Үүнээс: Сумын музей	12	12	12	12	12	100.0	100.0
Үзэгчид бүгд мян хүн	10.1	8.9	10.1	9.8	7.1	70.3	72.5
Номын сангийн тоо	14	14	14	14	14	100.0	100.0
Үүнээс: Нийтийн	1	1	1	1	1	100.0	100.0
Суудлын тоо	216	240	261	247	274	126.9	110.9
Үүнээс: Нийтийн	80	80	80	80	80	100.0	100.0
Номын фондын ном, мян	131	138.1	139.2	141.0	144.4	110.2	102.4
Үүнээс: Нийтийн	55.4	56.7	57.4	58.0	58.8	106.1	101.4
Фондонд шинээр авсан, м	4.0	7.7	1.2	1.6	3.4	85.0	207.3
Соёлын төвийн тоо	13	13	13	13	13	100.0	100.0
Суудлын тоо	2410	2410	2410	2410	2410	100.0	100.0
Зохиогдсон ажлын тоо	872	997	1304	1356	1495	171.4	110.3
Үүнд хамрагдагчид, мян :	87.7	99.2	121.5	137.6	141.2	161.0	102.6

АРВАН НЭГ. ЭРҮҮЛ МЭНД

11.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Эрүүл мэндийн байгууллага	88	81	87	88	94	106.8	106.8
- Эрүүл мэндийн газар (төв)	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Нэгдсэн эмнэлэг	2	2	2	2	2	100.0	100.0
- Уламжлалт монгол эмнэлэг	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Цэргийн эмнэлэг/Төмөр зам	4	4	4	4	4	100.0	100.0
- Сумын эмнэлэг	13	12	12	12	12	92.3	100.0
-Сум дундын эмнэлэг	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Багийн бага эмчийн салбар	35	29	34	35	35	100.0	100.0
- Өрхийн эмнэлэг	3	3	3	3	4	133.3	133.3
- Хувийн эмнэлэг	13	13	14	15	20	153.8	133.3
Үүнээс: ортой	3	2	2	2	2	66.7	100.0
- Эхчүүдийн амрах байр	15	15	15	14	14	93.3	100.0
Эмнэлгийн ор бүгд	363	356	366	361	366	100.8	101.4
Үүнээс : Төрөхийн ор	31	37	37	46	46	148.4	100.0
Эмчилгээ үйлчилгээ-бүгд /мян /							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо	13.4	12.9	13.8	13.6	13.3	99.3	98.0
- Эмнэлгийн ор хоног	106.9	100.8	104.6	102.1	99.1	92.7	97.1
- Амбулаторийн үзлэг	349.4	377.7	395.6	403.1	404.6	115.8	100.4
- Урьдчилан сэргийлэх тарил	8.8	9.5	8.5	8.8	12.0	136.4	135.7
Үүнээс:							
Монголын уламжлалт анагаах ухааны төв							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо /мян	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	100.0	92.1
- Эмнэлгийн ор хоног /мян /	5.2	5.2	5.4	5.3	5.4	103.8	101.5
- Амбулаторийн үзлэг /мян.х	1.7	1.8	2.3	3.5	3.0	176.5	86.6
Хувийн эмнэлэг							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо /мян	1.0	0.6	0.7	0.8	0.9	90.0	114.2
- Эмнэлгийн ор хоног /мян	9.7	5.1	5.9	6.2	7.0	72.2	113.5
- Амбулаторийн үзлэг /мян.х	10.1	9.6	8.4	14.6	15.5	153.5	105.9
Нялхсын эндэгдэл	38	29	32	18	23	60.5	127.8
Эхийн эндэгдэл	1						

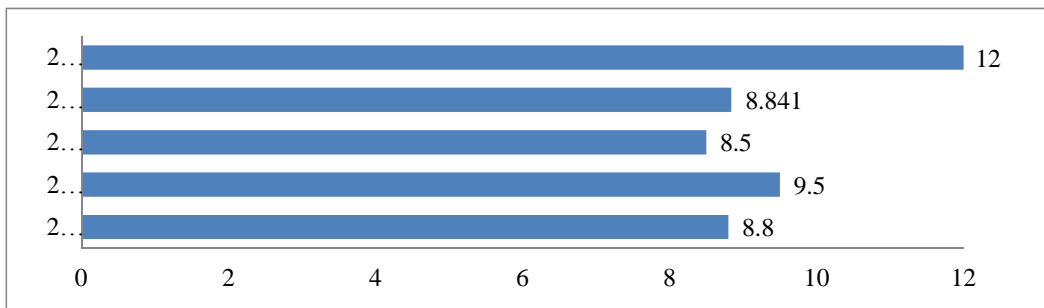
11.2 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, ажил мэргэжлээр

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
Бүгд	830	820	856	868	925	111.4	106.6
Үүнээс:							
Их эмч	167	186	184	179	183	109.6	102.2
Эм зүйч	17	18	17	20	22	129.4	110.0
Бага эмч	79	75	71	72	56	70.9	77.8
Сувилагч	176	174	185	180	178	101.1	98.9
Эх баригч	18	18	17	19	18	100.0	94.7

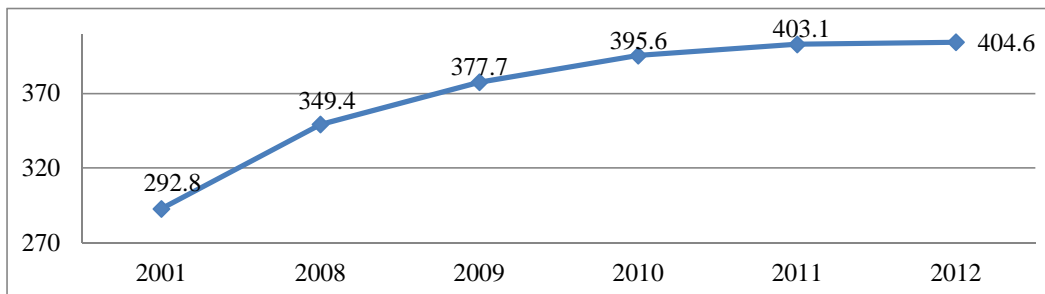
11.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2008}$	$\frac{2012}{2011}$
БҮГД	13103	12926	13822	13570	13270	101.3	97.8
Айраг	620	464	430	439	416	67.1	94.8
Алтанширээ	250	266	192	201	195	78.0	97.0
Даланжаргалан	238	205	230	228	201	84.5	88.2
Дэлгэрэх	299	281	256	246	236	78.9	95.9
Иххэг	323	331	297	269	227	70.3	84.4
Мандах	235	244	259	255	194	82.6	76.1
Өргөн	272	241	235	222	197	72.4	88.7
Сайхандулаан	229	149	150	161	123	53.7	76.4
Улаанбадрах	212	207	222	198	228	107.5	115.2
Хатанбулаг	273	221	220	244	208	76.2	85.2
Хөвсгөл	248	234	277	236	158	63.7	66.9
Эрдэнэ	281	246	227	228	205	73.0	89.9
Зүүнбаян	294	315	378	277	373	126.9	134.7
Замын-Үүд	1799	1835	1722	1737	1739	96.7	100.1
Нэгдсэн Эмнэлэг	5356	5664	6460	6233	6200	115.8	99.5
Төмөр зам	766	710	837	912	871	113.7	95.5
УАУТ	519	525	540	543	529	101.9	97.4
Улаан-Үүл	98	51	62	64	66	67.3	103.1
ЗБЦА	30	51	39	51	25	83.3	49.0
Сулинхээр	104	57	55	38	23	22.1	60.5
Ачлал	321	323	391	441	490	152.6	111.1
Идэр-Өлзийт	336	306	343	347	366	108.9	105.5

Зураг. УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТАРИЛГА, /мян.хүн/

Зураг. АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ, /мян.хүн/

11.4 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	2012- 2008	2012- 2011
БҮГД	29.7	20.2	23.8	11.8	14.5	0.5	2.7
Айраг	23.3	13.2			14.1	0.6	14.1
Алтанширээ				34.5			-34.5
Даланжаргалан		28.2					
Дэлгэрэх			20.0				
Иххэт		17.9		39.2			-39.2
Мандах							
Өргөн							
Сайхандулаан	32.3		29.4				
Улаанбадрах		27.8					
Хатанбулаг				15.4			-15.4
Хөвсгөл	117.6		16.1	27.8			-27.8
Эрдэнэ			21.7				
Сайншанд	58.2	32.4	52.3	18.9	29.5	0.5	10.6
Замын-Үүд	14.3	22.8	9.1	5.5	11.9	0.8	6.3

11.5 ЭМНЭЛЭГИЙН ОРНЫ ТОО, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> <u>2008</u>	<u>2012</u> <u>2011</u>
БҮГД	363	356	366	361	366	100.8	101.4
Айраг	12	8	10	10	10	83.3	100.0
Алтанширээ	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Даланжаргалан	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Дэлгэрэх	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Иххэт	8	10	8	8	8	100.0	100.0
Мандах	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Өргөн	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Сайхандулаан	5	5	5	5	5	100.0	100.0
Улаанбадрах	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Хатанбулаг	8	8	8	8	8	100.0	100.0
Хөвсгөл	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Эрдэнэ	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Зүүнбаян	10	8	8	8	8	80.0	100.0
Замын-Үүд	45	55	55	55	55	122.2	100.0
Нэгдсэн эмнэлэг	140	140	140	140	140	100.0	100.0
Төмөр зам	20	20	20	15	15	75.0	100.0
УАУТ	15	15	15	15	15	100.0	100.0
Улаан-Уул	8	7	8	8	8	100.0	100.0
Сулинхээр	8	7	5	5	5	62.5	100.0
ЗБЦА	6	5	6	6	6	100.0	100.0
Хувийн эмнэлэгүүд	30	20	30	30	35	116.7	116.7

11.6 ИХ ЭМЧИЙН ТОО, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> 2008	<u>2012</u> 2011
БҮГД	167	186	184	179	183	109.6	102.2
Айраг	2	3	2	2	2	100.0	100.0
Алтанширээ	2	2	2	2	2	100.0	100.0
Даланжаргалан	1	3	1	2	3	300.0	150.0
Дэлгэрэх	1	2	2	2	1	100.0	50.0
Иххэт	0	3	2	1	1		100.0
Мандах	2	2	2	2	1	50.0	50.0
Өргөн	2	2	3	2	2	100.0	100.0
Сайхандулаан	1	3	2	2	2	200.0	100.0
Улаанбадрах	2	3	2	2	1	50.0	50.0
Хатанбулаг	3	2	5	4	2	66.7	50.0
Хөвсгөл	1	2	2	1	2	200.0	200.0
Эрдэнэ	2	4	4	4	1	50.0	25.0
Сайншанд	126	134	132	130	138	109.5	106.2
Замын-Үүд	22	21	23	23	25	113.6	108.7

11.7 НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> 2008	<u>2012</u> 2011
БҮГД	333	310	325	338	333	99.9	98.6
Айраг	1783	1199	1800	1785	1792	100.5	100.4
Алтанширээ	654	653	652	642	641	98.1	99.8
Даланжаргалан	2486	851	2581	1292	875	35.2	67.7
Дэлгэрэх	1768	891	899	910	1843	104.2	202.5
Иххэт		725	1072	2131	2143		100.6
Мандах	778	764	754	772	1566	201.4	202.8
Өргөн	898	908	625	958	959	106.8	100.1
Сайхандулаан	1207	406	617	595	592	49.0	99.5
Улаанбадрах	747	514	771	771	1524	204.0	197.7
Хатанбулаг	1008	1493	619	766	1517	150.5	198.2
Хөвсгөл	1478	766	783	1587	797	53.9	50.2
Эрдэнэ	1160	599	646	643	2537	218.7	394.4
Сайншанд	158	153	160	163	153	96.9	93.9
Замын-Үүд	524	611	600	629	600	114.5	95.3

11.8 НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2008	2009	2010	2011	2012	<u>2012</u> 2008	<u>2012</u> 2011
БҮГД	316	332	323	336	342	108.3	101.9
Айраг	713	720	720	714	717	100.5	100.4
Алтанширээ	261	327	326	428	427	163.5	99.8
Даланжаргалан	622	511	430	431	438	70.4	101.6
Дэлгэрэх	354	356	359	364	369	104.2	101.3
Иххэт	555	544	536	533	536	96.6	100.6
Мандах	389	382	377	386	392	100.7	101.4
Өргөн	299	454	375	479	480	160.2	100.1
Сайхандулаан	302	243	411	297	296	98.0	99.5
Улаанбадрах	299	309	308	308	305	102.0	98.8
Хатанбулаг	432	746	387	437	607	140.5	138.7
Хөвсгөл	370	383	391	317	319	86.2	100.4
Эрдэнэ	290	479	287	322	846	291.6	262.9
Сайншанд	209	203	207	212	203	96.9	95.9
Замын-Үүд	576	675	657	724	714	123.9	98.7

11.9 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР ТЭТГЭМЖИД ХАМРАГДСАН ХҮНИЙ ТОО,
ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР ТЭТГЭМЖ

	Хүний тоо		<u>2012</u> 2011	Олгосон тэтгэвэр (сая.төг)		<u>2012</u> 2011
	2011	2012		2011	2012	
1 Халамжийн тэтгэвэр-Бүгд	1086	1213	111.7	685.6	1225.2	178.7
2 Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж-Бүгд	7401	7234	97.7	1491.2	1714.4	115.0
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмж	2022	1837	90.9	462.5	705.7	152.6
Ахмад настныг асарч буй иргэн	331	295	89.1	132.5	146.2	110.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэнд	252	208	82.5	103.6	106.8	103.1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг асарч буй иргэнд	249	169	67.9	82.5	90.3	109.5
Бүтэн өнчин хүүхэд асран хамгаалж үрчлэн авч өсгөсний тэтгэмж	22	27	122.7	8.1	13.5	166.7
Гэр бүлийн тухай хуулийн 25.5-д заасан хүүхдийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалж байгаа иргэнд	9	10	111.1	4.0	4.7	117.5
Ганц бие ахмад настныг гэр бүлдээ авч асран хамгаалж байгаа иргэнд	6	4	66.7	2.1	2.0	95.2
Ганц бие хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалж байгаа иргэнд	10	6	60.0	6.9	3.1	44.9
Алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	4500	4678	104.0	689.0	642.1	93.2
3 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	5086	4603	90.5	323.7	474.8	146.7
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	658	834	126.7	113.6	132.9	117.0
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	4327	3,710	85.7	126.1	270.0	214.1
Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, мөнгөн тусламж	999	953	95.4	136.0	150.0	110.3
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	101	59	58.4	84.0	71.9	85.6
4 Хүний хөгжил сангийн хишиг	58147	65803	113.2	15708.9	13936.8	88.7

11.10 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА төрлөөр

	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж /сая төгрөг/		2012 2011
	2011.12	2012.12	
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого сая төг	13,900.5	16,837.4	121.1
Үүнээс:			
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	8980.3	10592.7	143.8
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	649.8	771.3	143.2
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	2911.9	3473.5	127.1
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	801.9	1256.3	143.4
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	556.6	743.6	143.7
Нийгмийн даатгалын зарлага, сая төг	11,292.0	20,739.5	183.7
Үүнээс:			
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	8365.6	13859.1	198.1
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	921.0	1221.3	158.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	1170.7	3912.8	180.4
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	572.5	1055.1	239.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	262.2	691.2	146.9

Тайлбар: ҮОМШӨ- Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

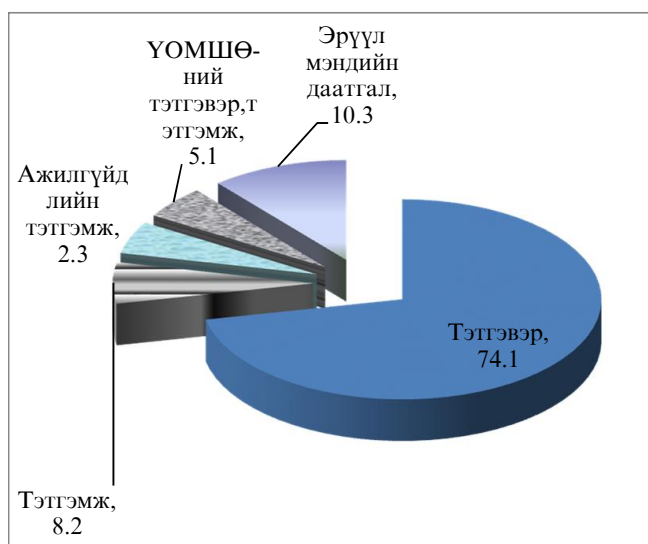
11.11 НИЙГМИЙН ДААТГАЛД ЗААВАЛ ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр

	2011.12	2012.12	2012 2011
1. Заавал даатгуулагчдын тоо	14923	16699.0	111.9
Үүнээс:			
Аж ахуй нэгж, байгууллага	7893	8683	110.0
Төсөвт байгууллага	7030	8016	114.0
2. Олгосон тэтгэвэр, сая төг	8,177.1	14,182.2	173.4
Үүнээс:			
Өндөр настны	5790.3	9966.1	172.1
Хөгжлийн бэршээлтэй иргэдийн	808.3	1459.5	180.6
Тэжээгчээ алдсаны	517.9	905.2	174.8
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	519.6	1122.2	216.0
Цэргийн	541.0	729.2	134.8

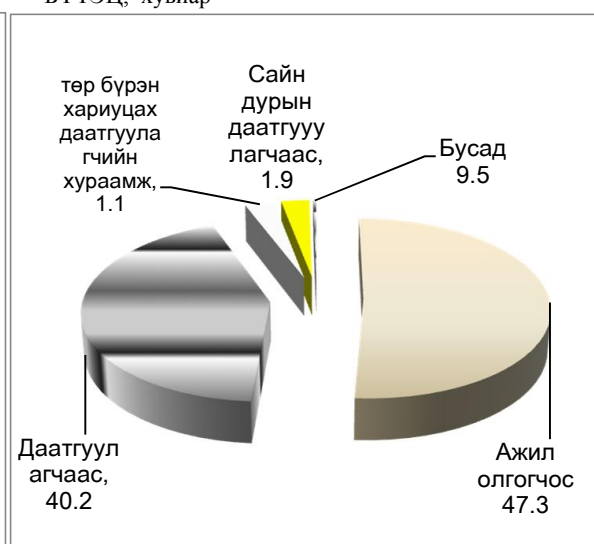
11.12 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО, ОНЫ ЭЦЭСТ

	2008	2009	2010	2011	<u>2011</u> 2010
Даатгуулагчдын тоо:	13794	13687	14236	14923	104.8
Аж ахуйн нэгж байгууллага	10027	8385	8672	7893	91.0
Төсөвт байгууллага	3767	5302	5564	7030	126.3
Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж /сая.төг/	6952.6	8924.3	9510.3	11292.0	118.7
Тэтгэвэр	4392	6222.4	6821.9	8365.6	122.6
Тэтгэмж	430.9	878.7	634.5	921.0	145.2
Үүнээс:					
Ажилгүйдлийн тэтгэмж	285.4	300.8	498.0	262.2	52.7
ҮОМШӨ-ний тэтгэвэр, тэтгэмж	407.1	467.3	504.0	572.5	113.6
Эрүүл мэндийн даатгал	1437.2	1055.1	1051.9	1170.7	111.3
Нийгмийн даатгалын орлого-Бүгд	7,232.2	7,852.5	10,709.7	13,900.5	129.8
Ажил олгогчоос	4,025.9	4,035.5	5,381.5	6,573.9	122.2
Даатгуулагчаас	2,887.8	3,415.1	4,074.5	5,592.1	137.2
Үүнээс:					
Төр бүрэн хариуцах даатгуулагчийн хураамж	170.7	159.2	79.2	155.0	195.7
Сайн дурын даатгуулагчаас	138.1	209.8	178.7	261.3	146.2
Бусад	9.7	32.9	995.8	1,318.2	132.4

ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН БҮТЭЦ, хувиар

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, хувиар

АРВАН ХОЁР. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО

12.1. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар

Салбарын ангилал	2008	2011	2012	Үүнээс:					
				Үйл ажиллагаа явуулж байгаа	Үйл ажиллагаа явуулаагүй	Үүнээс:			
						Эхлээгүй	Түр зогсон	Бүрэн зогсоосон	Бусад
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур	9	24	36	17	19	8	6	5	
Уул уурхай олборлох	8	12	14	7	7		6	1	
Боловсруулах үйлдвэр	29	49	48	22	26	2	17	5	2
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	5	4	2	1	1	1			
Барилга	12	18	23	15	8	4	3	1	
Бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, гэр ахуйн барааны	250	209	245	154	91	35	40	7	9
засварлах үйл ажиллагаа									
Зочид буудал, зоогийн	50	66	79	62.0	17	3	7	3	4
Тээвэр агуулахын аж ахуй, Холбоо	17	39	37	20	17	12	3	1	1
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	20	113	74	50	24	6	13	3	2
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн үйл ажиллагаа	24	50	53	41	12	1	7	4	
Төрийн удирдлага, оатлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	65	52	53	52	1		1		
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	52	61	63	49	14	1	7	4	2
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	52	55	61	55	6	4	1	1	
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйл ажиллагаа	72	95	117	62	55	6	24	23	2
БҮГД	665	847	905	607	298	83	135	58	22

12.2. АЖ АХУЙН НЭГЖ БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, сумаар, үйл ажиллагаа эрхлэлтээр

	2008	2011	Бүгд 2012	Үүнээс:					
				үйл ажиллагаа явуулж байгаа	үйл ажиллагаа яв-гүй	Үүнээс:			
						эхлээгүй	түр зогссон	бүрэн зогсоосон	бусад
ААНБ-ын тоо БҮГД	665	847	905	607	298	83	135	58	22
Айраг	34	45	52	29	23	5	9	8	1
Алтанширээ	17	18	20	17	3	1	2		
Даланжаргалан	24	29	28	20	8	1	6		1
Дэлгэрэх	17	18	19	15	4	2	2		
Иххэт	27	26	26	19	7	1	6		
Мандах	17	16	14	14	0				
Өргөн	19	18	20	17	3		2		1
Сайхандулаан	15	12	12	9	3		2		1
Улаанбадрах	17	15	15	13	2	1		1	
Хатанбулаг	23	16	15	12	3		2		1
Хөвсгөл	11	11	11	10	1	1			
Эрдэнэ	21	21	20	13	7		5	2	
Сайншанд	326	446	486	325	161	33	75	41	12
Замын үүд	97	156	167	94	73	38	24	6	5

12.3 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО (2005-2012 он)

	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2008	2012 2011
ААН байгууллагын тоо, БҮГД	665	694	705	847	905	136.1	106.8
Үйл ажиллагаа явуулж буй ААН байгууллагын тоо	482	470	459	711	607	125.9	85.4

12.4 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, ажиллагчдын тооны бүлгээр

Салбарын ангилал	2010	2011	2012	Ажиллагчдын тооны бүлэг			
				0-9	10-19.	20-49	50+
ААНБ-ын тоо-бүгд	459	711	607	461	70	56	20
Хөдөө аж ахуйн, ан агнуур	8	15	16	12	2	2	0
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	3	11	7	7	0	0	0
Боловсруулах үйлдвэр	13	35	20	18	1	1	0
Цахилгаан, хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	5	4	1	0	0	0	1
Барилга	12	16	15	6	3	5	1
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах зочид буудал, зоогийн газар	161	143	147	143	2	1	1
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	31	56	61	50	9	2	0
6	31	19	15	2	2	0	
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	13	99	52	52	0	0	0
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн үйл ажиллагаа	23	44	39	30	5	2	2
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	62	51	63	33	9	16	5
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	47	59	49	10	16	15	8
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	47	53	56	30	17	8	1
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	28	94	62	55	4	2	1

АРВАН ГУРАВ. ТӨСӨВ

13.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ

13.1.1.Орон нутгийн төсвийн орлого, сая төгрөгөөр

	2011.12	2012.12			2012 2011
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	
Нийт орлого ба тусламж-ДҮН	13179.1	17103.1	19385.3	113.3	147.1
А. Урсгал орлого	10026.5	14314.9	14497.6	101.3	144.6
1. Татварын орлого	9522.2	13682.0	13674.2	99.9	143.6
1.1 Орлогын албан татвар	6319.1	8129.2	8931.7	109.9	141.3
1.2 Өмчийн татвар	151.0	330.8	193.3	58.4	128.0
татвар	377.6	258.4	512.4	198.3	135.7
1.4Бусад	2674.5	4963.6	4036.8	81.3	150.9
2. Татварын бус орлого	504.3	632.9	823.4	130.1	163.3
3. Тусламжийн орлого	0.0	0.0	1008.0	0.0	0.0
Б. Хөрөнгийн орлого	3152.6	2788.2	3879.7	139.1	123.1

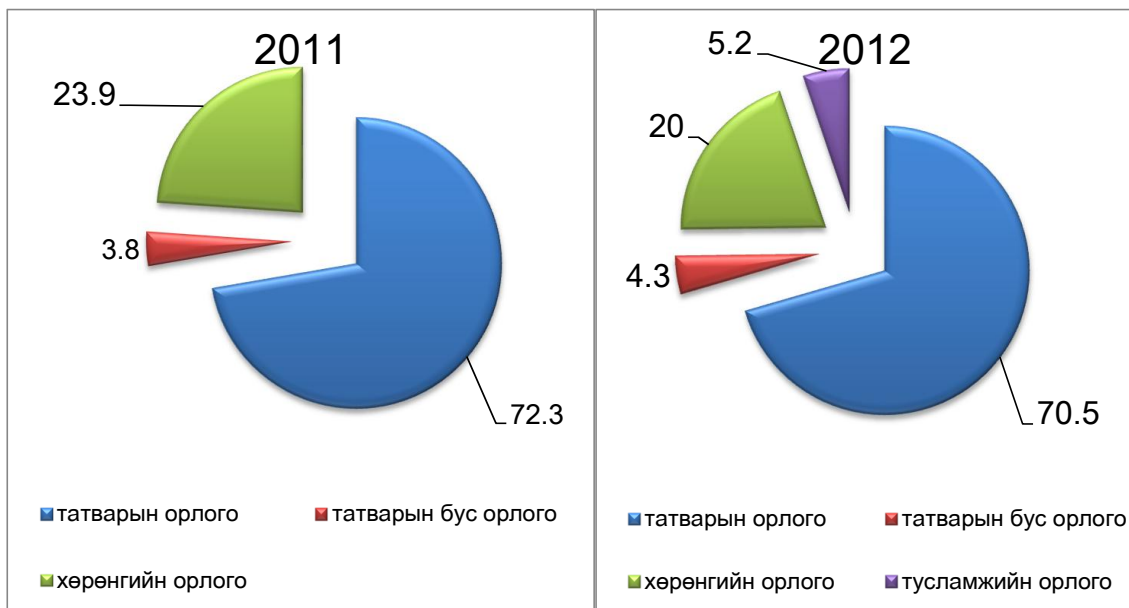
13.1.2.Орон нутгийн төсвийн зарлага, сая төгрөгөөр

	2011.12	2012.12			2012 2011
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	
Нийт зарлага ба цэвэр зээл-ДҮН	10244.0	13789.4	13306.0	94.1	129.9
1. Урсгал зардал	5182.8	7422.2	6985.2	94.1	134.8
1.1.Бараа үйлчилгээний зардал	4942.6	7147.1	6707.7	93.9	135.7
1.1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	2386.4	3971.0	3779.3	95.2	158.4
1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	256.0	437.9	399.4	91.2	156.0
1.1.3 Бараа үйлчилгээний бусад	2300.2	2738.2	2529.0	92.4	109.9
1.2 Татаас, урсгал шилжүүлэг	240.2	275.1	277.5	100.9	115.5
1.2.1 Татаас	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.2.2 Өрх гэрт олгох шилжүүлэг	190.2	145.1	146.6	101.0	77.1
1.2.3 Улсын төсөвт өгсөн шилжүүлэг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2 Хөрөнгийн зардал	5061.2	6367.2	6320.8	0.0	124.9

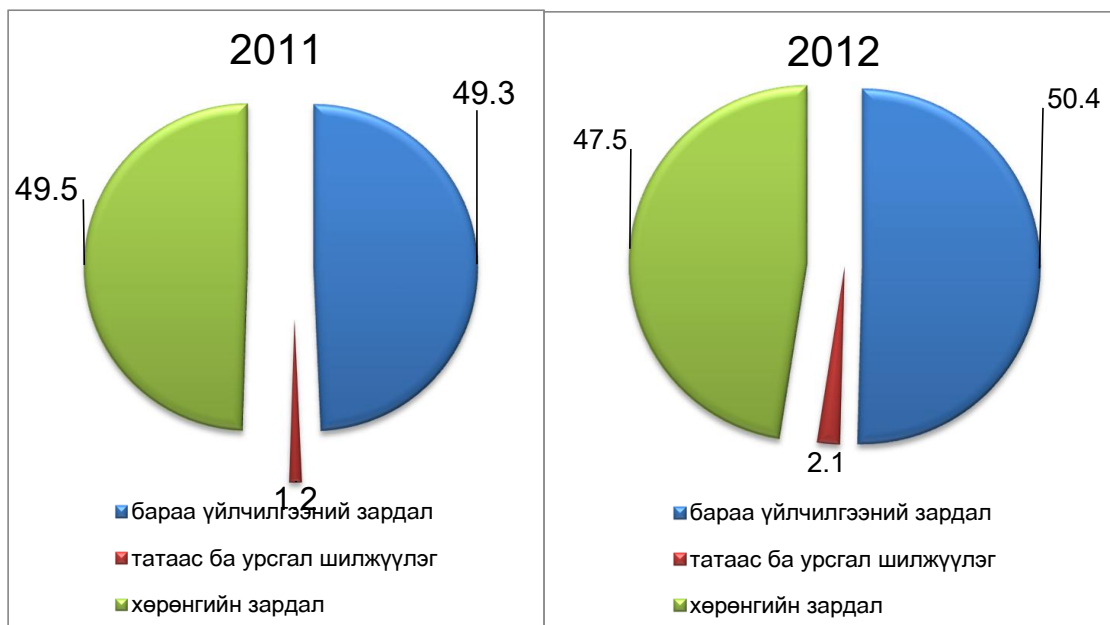
13.1.3 Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага, сумаар, сая төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь
Дүн	17103.1	19385.3	113.3	13789.4	13306.0	96.5
Айраг	85.2	100.2	117.6	264.4	241.2	91.2
Алтанширээ	56.6	57.5	101.6	251.3	246.3	98.0
Даланжаргалан	179.6	165.3	92.0	263.0	252.6	96.0
Дэлгэрэх	77.9	85.9	110.3	275.9	281.9	102.2
Иххэт	53.2	60.0	112.8	279.5	273.5	97.9
Мандах	91.6	100.8	110.0	286.6	266.5	93.0
Өргөн	49.5	48.8	98.6	260.0	249.8	96.1
Сайхандулаан	82.4	80.5	97.7	240.6	225.9	93.9
Улаанбадрах	24.6	26.3	106.9	258.3	248.0	96.0
Хатанбулаг	274.1	219.4	80.0	324.8	269.9	83.1
Хөвсгөл	402.3	247.7	61.6	255.2	249.3	97.7
Эрдэнэ	50.2	50.9	101.4	283.3	279.2	98.6
Сайншанд	425.0	459.3	108.1	1065.4	1084.2	101.8
Замын үүд	2003.9	1997.4	99.7	983.6	972.2	98.8
СЭЗБЗХ	13247.0	15685.3	118.4	8497.5	8165.5	96.1

Зураг. Орон нутгийн төсвийн орлогын бүтэц, хувиар

Зураг. Орон нутгийн төсвийн зарлагын бүтэц, хувиар

13.2 УЛСЫН ТӨСӨВ

13.2.1. УЛСЫН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГА, сая төгрөгөөр

	2011.12	2012.12			2012 2011
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	
Нийт зарлага ба цэвэр зээл-ДҮН	20834.7	28321.0	27835.7	98.3	133.6
1. Урсгал зардал	20834.7	28321.0	27835.7	98.3	133.6
1.1. Бараа үйлчилгээний зардал	19498.7	26128.1	25798.5	98.7	132.3
1.1.1. Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	11313.0	17455.0	16826.4	96.4	148.7
1.1.2. Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд	1106.8	1784.7	1638.7	91.8	148.1
1.1.3. Бараа үйлчилгээний бусад	7078.9	6888.4	7333.4	106.5	103.6
1.2. Татаас, урсгал шилжүүлэг	1336.0	2192.9	2037.2	92.9	152.5
1.2.1. Татаас	416.5	0.7	0.4	0.0	0.1
1.2.2. Өрх гэрт олгох шилжүүлэг	551.9	1854.1	1668.1	90.0	302.2

13.2.2. УЛСЫН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГЫН ЭХ ҮҮСВЭР, сая төгрөгөөр					
Нийт орлого ба тусламж-ДҮН	21457.8	28321.0	26882.7	94.9	125.3
А. Урсгал орлого	1518.9	200.3	930.9	464.8	61.3
1 Татварын орлого	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2 Татварын бус орлого	1518.9	200.3	930.9	464.8	61.3
Б. Хөрөнгийн орлого	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
В. Тусламжийн орлого	19938.9	28120.7	25951.8	98.9	251.8
3. Улсын төсвийн санхүүжилт	18925.0	26877.8	24722.9	0.0	130.6
4. Эрүүл мэндийн даатгал	1013.9	1242.9	1228.9	98.9	121.2

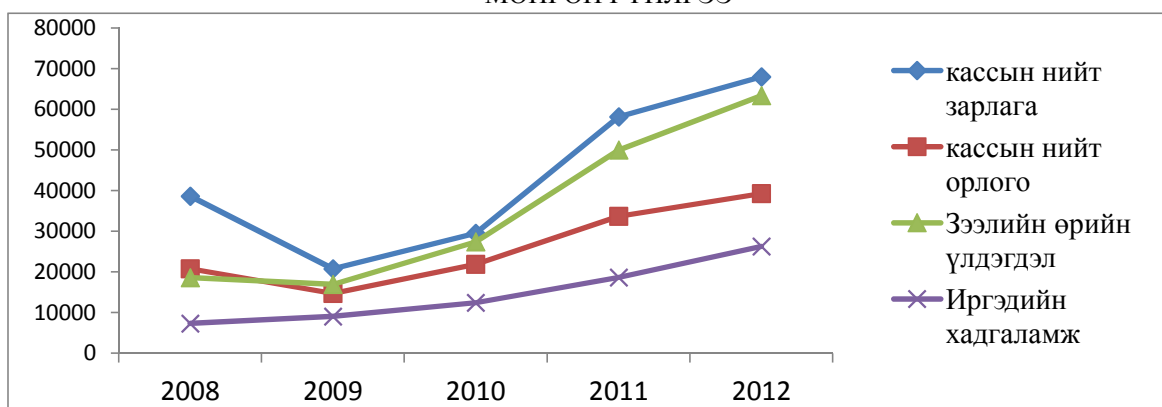
13.2.3. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, сая төгрөгөөр					
Татварын орлого-БҮГД	1535.4	1605.7	1938.0	120.7	126.2
1. ААНБ-ын орлогын албан татвар	175.7	156.0	300.9	192.9	171.3
2. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	571.6	590.0	978.9	165.9	171.3
3. Онцгой албан татвар	12.1	10.5	11.6	110.5	95.9
4. Ашигт малтмалын нөөц ашигласны татвар	691.7	732.0	425.7	58.2	61.5
5. Агаарын бохирдлын төлбөр	31.7	49.2	187.4	380.9	0.0
6. Өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын татвар	52.6	68.0	33.5	49.3	0.0

АРВАН ДӨРӨВ, ЗЭЭЛ, МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ

14.1 МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ оны эцэст, сая төг

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2008	2012 2011
Монгол банкнаас авсан	20774.2	14689.6	21877.6	33701.8	39263.2	189.0	116.5
- Цэвэр орлого	179697.9	128165.5	151456.0	257461.7	366678.1	204.1	142.4
Монгол банкинд өгсөн	38648.1	20749.3	29493.3	58162.8	68001.2	175.9	116.9
- Цэвэр зарлага	164704.8	116419.0	135276.1	260003.4	362047.9	219.8	139.2
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	18538.5	16919.0	27410.9	50009.4	63343.0	341.7	126.7
- үүнээс чанаргүй зээл	327.4	771.6	300.3	235.3	308.1	94.1	130.9
Зээлдэгчийн тоо	13810	11847	15558	15555	15666	113.4	100.7
Иргэдийн хадгаламж	7276.5	9038.4	12417.0	18657.2	26265.5	361.0	140.8
Хадгаламж эзэмшигчийн тоо	22202	24173	25813	31643	38896	175.2	122.9

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ

14.2 БАНКУУДЫН НЭГДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ оны эцэст

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2008	2012 2011
Бэлэн мөнгө	1772.5	1202.0	1240.3	1887.6	2344.4	132.3	124.2
Нийт зээл	18497.9	16879.8	27410.9	50009.3	63343.0	342.4	126.7
Үүнээс чанаргүй зээл	327.4	771.6	300.3	235.3	308.1	94.1	130.9
Үндсэн хөрөнгө	556.7	513.3	390.0	908.9	1111.1	199.6	122.2
Нийт актив	21241.2	18851.6	29869.2	55856.0	67611.0	318.3	121.0
Харилцах	2723.1	3255.6	5385.6	7059.0	8462.6	310.8	119.9
Хугацаатай хадгаламж	5232.4	6650.0	8503.3	12671.4	18574.0	355.0	146.6
Хугацаагүй хадгаламж	2045.2	2388.3	3913.6	5985.8	7691.1	376.1	128.5
Өөрийн хөрөнгө	2185.9	1448.4	1813.7	3935.5	5252.6	240.3	133.5
Нийт пассив	19055.3	18978.7	28055.5	51920.5	62358.0	327.2	120.1
Ашиг/алдагдал	2185.9	1448.4	1813.7	3935.5	5252.6	240.3	133.5
Нийт орлого	4954.7	4621.3	5098.9	8474.4	11149.0	225.0	131.6
Үүнээс хүүний орлого	4412.9	2709.7	4482.3	7033.3	9887.3	224.1	140.6
Нийт зардал	2768.8	3164.0	3285.2	4538.9	5896.1	212.9	129.9
Үүнээс хүүний зардал	2768.8	1135.1	1257.4	1708.9	2332.4	84.2	136.5
Олгосон зээл	30 965.7	13 992.6	34 382.7	83 384.3	61 499.9	198.6	73.8
Төлөгдсөн зээл	26 826.8	13 660.6	23 210.5	60 847.3	48 499.3	180.8	79.7
Салбар нэгжийн тоо	38	38	38	40	44	115.8	110.0

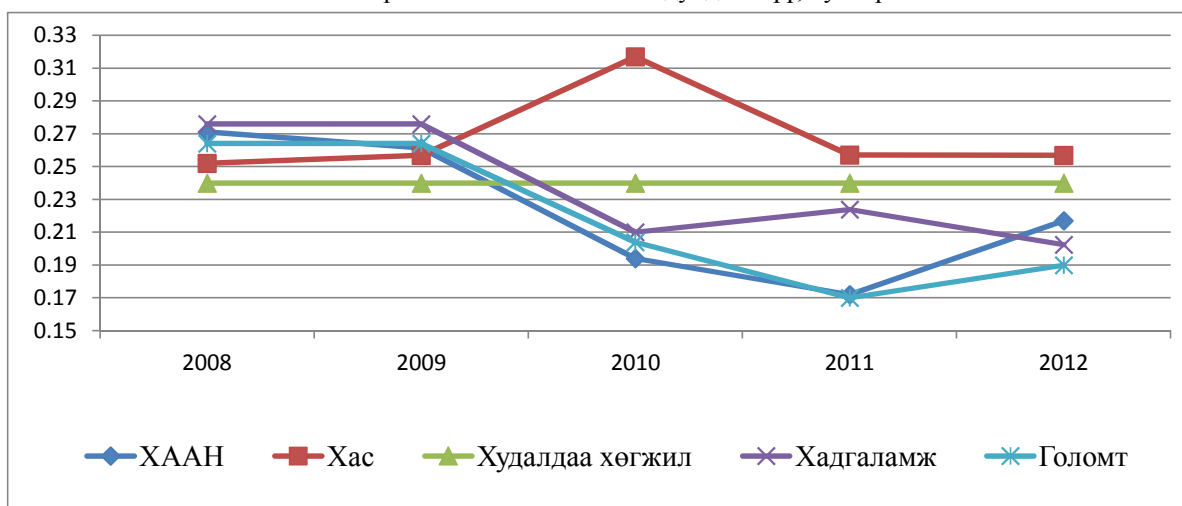
14.3 ЗЭЭЛ салбараар, оны эцэст

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012	сая.төг	
						2012 2008	2012 2011
Нийт зээл	18497.9	16879.8	27410.9	50009.4	63343.0	342.4	126.7
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуйн	260.1	96.8	617.0	1124.7	1310.3	503.8	116.5
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	89.7	132.8	20.2	0.0	8.5	9.5	0.0
Боловсруулах үйлдвэр	1226.5	1739.9	58.2	47.7	106.1	8.7	222.4
Цахилгаан, дулааны үйлдвэр	52.4	315.0	45.0	42.6	238.1	454.4	558.9
Барилга	488.3	484.0	4633.3	920.9	465.3	95.3	50.5
Худалдаа	2561.6	1527.6	2396.4	6729.1	8133.6	317.5	120.9
Тээвэр	826.0	196.9	477.6	596.0	2633.9	318.9	441.9
Аялал жуулчлал	583.2	445.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бусад	12410.1	11941.6	19163.2	40548.4	50447.2	406.5	124.4

14.4 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ХҮҮ оны эцэст

Банкууд	2008	2009	2010	2011	2012	2012- 2011
<i>Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар</i>						
ХААН	27.1%	26.1%	19.4%	17.2%	21.7%	4.5%
Хас	25.2%	25.7%	31.7%	25.7%	25.68%	0.0%
Худалдаа хөгжил	24.0%	24.0%	24.0%	24.0%	24.0%	0.0%
Монгол шуудан	22.7%	22.7%	x	x	x	
Анод	25.6%	25.6%	x	x	x	
Хадгаламж	27.6%	27.6%	21.0%	22.4%	20.24%	-2.2%
Голомт	26.4%	26.4%	20.4%	17.0%	19.0%	2.0%
<i>Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү, хувиар</i>						
ХААН	9.6-18%	8.4-18%	5.8-11.5%	10.0-15.0%	7.8-15.0 %	x
Хас	14.1-18%	9.12-18%	6.6-13.0%	6.6-13.5 %	8.2-13.5 %	x
Худалдаа хөгжил	13.2-17.8%	6.0-17.8%	6.0-12.5%	6.0-14.6 %	8.4-14.6 %	x
Монгол шуудан	12-18.6%	8.4-18.6%	x	x	x	x
Анод	1-18%	6.0-7.2%	x	x	x	x
Хадгаламж	12-16.8%	6.0-16.8%	7.2-15.0%	6.0-16.8 %	12.0-15.0 %	x
Голомт	0.8-16.8%	8.4-19.2%	6.6-13.68%	6.0-15.0 %	8.4-19.4 %	x

Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар

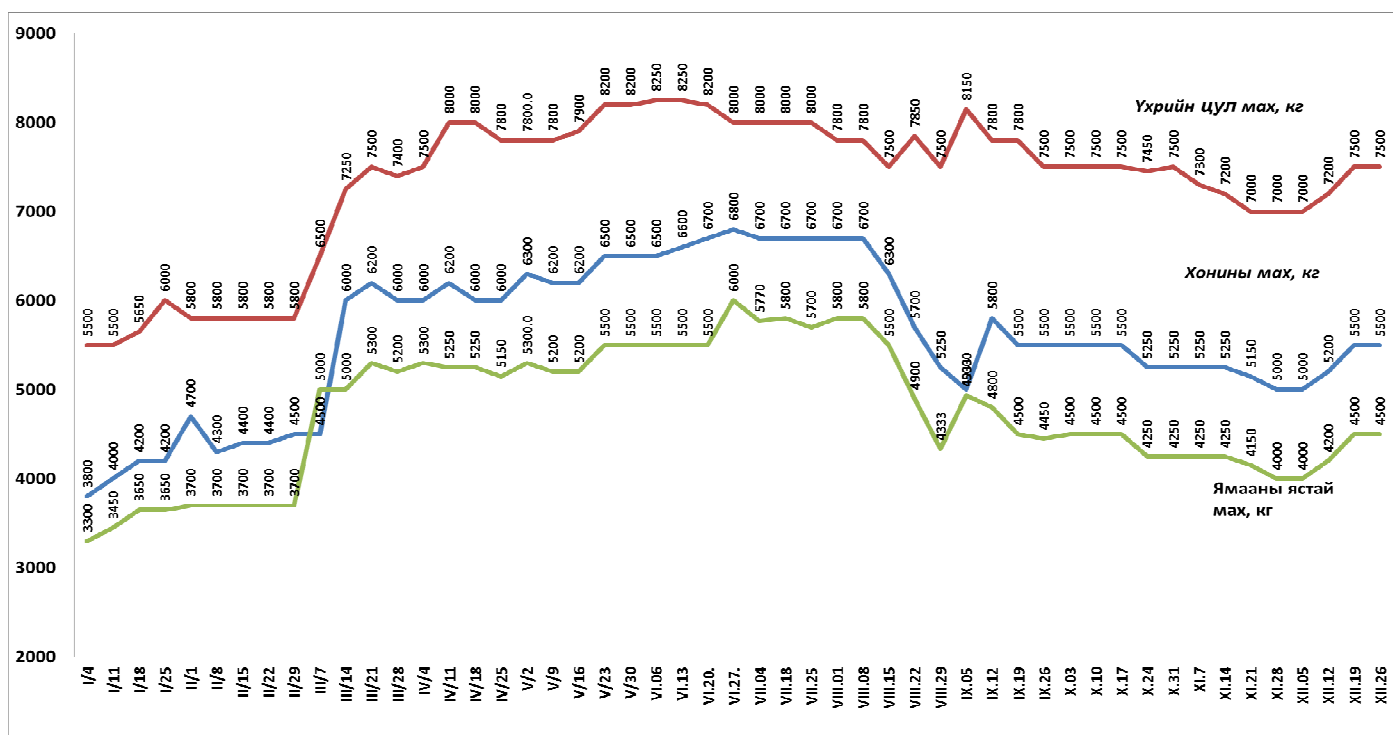
АРВАН ТАВ. ҮНЭ

15.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

(Сайншанд сумын төвийн зах зээлийн үнийн ажиглалтаар)

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	ЖИН	2012 - 12	2012-12	2012- 12
		2010- 12	2011-12	2012-11
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	1.0000	123.7	113.8	101.4
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.3371	137.5	118.2	102.8
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ	0.0255	161.8	156.4	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	0.1799	125.4	116.1	101.3
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ТҮЛШ	0.0960	114.5	109.4	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	0.0617	109.3	109.6	100.1
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0164	117.5	116.9	100.0
ТЭЭВЭР	0.1433	104.9	101.6	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0486	100.8	100.0	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0205	96.6	94.6	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0015	142.9	129.9	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0075	170.5	152.9	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.0393	112.7	108.1	100.0

15.1.1 ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ 2012.1-2012.12-Р САРЫН ҮНИЙН СУДАЛГАА / 7 хоногоор /

15.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ, ТАРИФ / Сайншанд сумын ажиглалтаар/

1. Хүнсний бараа

(төгрөг)

	2008.ХИИ	2009.ХИИ	2010.ХИИ	2011.ХИИ	2012.ХИИ	2012.ХИИ 2011.ХИИ	2012.ХИИ 2008.ХИИ
1. Гурил дээд зэрэг	850	850	900	800	825	103.1	97.1
1-р зэрэг	750	720	700	700	725	103.6	96.7
2. Талх ш	650	550	530	550	600	109.1	92.3
3.Цагаан будаа	1000	1200	1500	1550	1550	100.0	155.0
4. Шар будаа	1200	1130	1230	1600	1575	98.4	131.3
5. Хонины мах	2500	2000	2800	3800	5350	140.8	214.0
6. Үхрийн мах	3200	3000	3800	5500	7450	135.5	232.8
7. Хиам	3500	3500	3800	4800	6150	128.1	175.7
8. Өөхөн тос	1500	1350	1500	800	800	100.0	53.3
9. Шингэн сүү	1500	1700	1800	1800	2000	111.1	133.3
10. Тараг	1500	1730	1800	1800	2000	111.1	133.3
12. Элсэн чихэр	900	1400	1600	1550	1550	100.0	172.2
13. Монгол хатуу чихэр	3000	3500	3500	3700	3700	100.0	123.3
14. Ирис гадаад/мишка/	3900	4630	6000	6500	8000	123.1	205.1
15. Ногоон цай	2500	4000	4500	4500	4500	100.0	180.0
16. Төмс	350	500	630	733	700	95.5	200.0
17. Байцаа	600	800	850	833	800	96.0	133.3
18. Сонгино	600	800	800	1000	800	80.0	133.3
19. Шилтэй өргөст хэмх	1000	1200	1200	1500	1650	110.0	165.0
20. Давс 1кг монгол	300	300	300	300	325	108.3	108.3
21. Ургамлын тос	2600	2300	2500	2650	2700	101.9	103.8
22. Архи	3600	3950	4000	3980	5800	145.7	161.1
23. Янжуур (Алтан навчис)	500	500	500	500	1200	240.0	240.0

(төгрөг)

	2008.ХИИ	2009.ХИИ	2010.ХИИ	2011.ХИИ	2012.ХИИ	2012.ХИИ 2011.ХИИ	2012.ХИИ 2008.ХИИ
--	----------	----------	----------	----------	----------	----------------------	----------------------

2. Орон сууц түлш , цахилгаан

(төгрөг)

1. Халаалт. М2(НӨТ-тэй)	160	160	198	198	198	100.0	123.8
2. Цэвэр ус 1 тн (нөттэй)	330	330	660	660	660	100.0	200.0
3. Цахилгаан квт	70.4	70.4	82.5	83.2	83.2	100.0	118.2

3. Тээвэр холбооны үйлчилгээ

(төгрөг)

1. ТЗ-ын билет зөөлөн	14250	21500	21500	21500	21500	100.0	150.9
хатуу	4900	7400	7400	7400	7400	100.0	151.0
2. Телефон ашиглалт	1500	1500	1500	2000	2000	100.0	133.3
3. Телевизор	850	850	850	850	850	100.0	100.0
4. Бинзен шатахуун (А-80)	1495	1430	1390	1520	1500	98.7	100.3

15.3 ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ НЭГЖИЙН ҮНЭ , аймаг, нийслэлээр
/ 2012 оны 12-р сарын 7 хоногийн үнийн мэдээгээр/

Аймаг	1-р зэргийн гурил кг				Хонины мах кг				Ямааны мах кг			
	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26
Баян-Өлгий	760	760	760	760	5666	5666	5500	5500	4666	4666	4666	4666
Говь-Алтай	900	900	900	900	4000	5000	5000	5000	3000	4000	3800	3800
Завхан	800	800	800	800	5500	5500	5500	5500	5000	5000	5000	5000
Увс	900	900	900	900	5500	5500	5500	5500	3800	3800	3800	3800
Ховд	900	900	900	900	6500	6000	7500	7500	4800	5000	5000	5000
Архангай	670	670	670	680	5800	5800	5800	5700	5000	5000	5000	4700
Баянхонгор	860	860	860	860	4200	4300	4500	4800	3200	3500	3800	3800
Булган	800	850	850	850	5000	5000	5000	5000	3500	4000	4000	4000
Орхон	650	650	650	650	5500	5500	5800	5900	4500	4500	4000	4600
Өвөрхангай	700	700	700	700	5200	5000	4900	5200	5000	4000	4100	4200
Хөвсгөл	950	950	950	950	6200	6200	6300	6300	5000	5000	5500	5500
Говьсүмбэр	640	640	640	640	4800	4600	4600	4600	4700	4600	4600	4500
Дархан-Уул	810	810	810	810	5500	5500	5800	5800	4500	4500	5100	5200
Дорноговь	700	700	700	700	5000	5000	5350	5500	4000	4050	4300	4500
Дундговь	850	850	850	850	5000	5000	5000	5500	4200	4100	4000	4500
Өмнөговь	850	850	850	850	6000	6000	6000	6000	4500	4500	5000	5000
Сэлэнгэ	700	700	700	700	5300	5300	5300	5300	5000	5000	5000	4900
Төв	650	650	650	650	5500	5500	5500	5500	4300	4300	4500	4500
Дорнод	630	630	630	630	5400	5500	5800	6000	5000	5000	5200	5200
Сүхбаатар	830	830	830	830	5500	5500	5500	5500	4000	4000	4000	4000
Хэнтий	800	800	800	800	5000	5000	5000	5000	4500	4500	4500	4500
Улаанбаатар	703	703	703	703	6213	6213	6186	6375	4700	4660	4660	4800

Аймаг	Элсэн чихэр, 1 кг				Цаган будаа кг				Шингэн сүү л			
	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26	ХИ/5	ХИ/12	ХИ/19	ХИ/26
Баян-Өлгий	1800	1800	1800	1800	1700	1700	1700	1700	1800	1800	1800	1800
Говь-Алтай	1700	1700	1700	1700	1600	1600	1600	1600	1800	1800	1800	1800
Завхан	1700	1700	1700	1700	1600	1600	1600	1600	1800	1800	2000	2000
Увс	1700	1700	1700	1700	1600	1600	1600	1600	1700	1800	1800	1900
Ховд	1800	1800	1800	1800	1700	1700	1700	1700	1500	1500	2000	2000
Архангай	1700	1800	1800	1800	1700	1800	1800	1800	1200	1500	1500	1500
Баянхонгор	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600
Булган	1800	1800	1800	1800	2000	1800	1800	1800	1000	1000	1200	1300
Орхон	1500	1500	1500	1500	1600	1600	1600	1600	1300	1300	1300	1300
Өвөрхангай	1600	1600	1600	1600	1600	1500	1500	1500	1500	1800	1800	1800
Хөвсгөл	1800	1800	1800	1800	1700	1700	1700	1700	1300	1300	1500	1500
Говьсүмбэр	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1000	1000	1000	1000
Дархан-Уул	1700	1700	1700	1700	1700	1700	1700	1700	1100	1100	1100	1200
Дорноговь	1550	1550	1550	1550	1550	1550	1550	1550	2000	2000	2000	2000
Дундговь	1600	1600	1600	1600	1700	1700	1700	1700	2000	2000	2000	2000
Өмнөговь	1770	1770	1800	1800	1700	1700	1700	1700	2500	2500	2500	2500
Сэлэнгэ	1500	1500	1500	1500	1600	1600	1600	1600	1000	1000	1000	1000
Төв	1500	1500	1500	1500	1600	1600	1600	1600	1200	1300	1300	1300
Дорнод	1600	1600	1600	1600	1500	1500	1500	1500	1200	1200	1200	1200
Сүхбаатар	1600	1600	1570	1570	1530	1530	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Хэнтий	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1200	1200	1200	1200
Улаанбаатар	1733	1733	1733	1733	1738	1738	1738	1725	1160	1160	1160	1160

15.4 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ, говийн бүсийн аймгуудаар

12 сарын 21 ний байдлаар /

№	НЭРТӨРӨЛ	Дорноговь	Өмнөговь	Дундговь	Говьсүмбэр
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	825	1050	900	900
2	Гурил, 1-р зэрэг	725	850	776	640
3	Гурил, 2-р зэрэг	600	700	616	600
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК,	800	850	750	850
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	800	725	800	600
6	Гурилан боов, 0.5кг	1300	900	817	1800
7	Жигнэмэг, Юбилейные	750	850	770	800
8	Цагаан будаа, задгай, кг	1550	1750	1616	1600
9	Шар будаа, задгай, кг,	1575	1700	1467	1300
10	Элсэн чихэр, кг	1550	1800	1533	1500
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
11	Хонины мах, кг	5350	6000	5000	5300
12	Үхрийн мах, кг	7450	0	6500	6800
13	Адууны мах, кг	5300	5000	5000	5200
14	Ямааны мах	4400	5000	4067	4600
15	Дотор мах, цувдай, цусгүй	2500	3000	1000	2500
16	Хиам, чанасан, 1кг	6150	8500	7800	7500
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
17	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	375	350	276	250
18	Ампциллин, 500 mg, 10ш	1700	1500	1433	1400
19	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	250	400	300	300
20	Хлорфенамен, Монос	850	900	850	1000
21	Пенициллин, тариагаар, 1 сая	205	220	230	250
22	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	900	800	783	850
04.2.1 ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
23	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	2100	3000	2000	2500
24	Цемент, 1 уут, БНХАУ	7750	10000	10167	9000
25	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	55000	75000	75000	80000
26	Хадаас, 100 гр, 70 мм	275	300	200	250
27	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	120000	180000	127500	0
28	Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбуу, 5 ханатай гэрийн	55000	55000	40333	50000
04.3.4 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
29	Халаалт, 1м2	198	334	110	300
04.4.1 СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
30	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	86.2	87.8	86.2	86.2
31	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	83.2	87.8	83.6	83.2
04.4.2 ХАТУУ ТҮЛШ					
32	Түлшний мод, шуудайгаар	6500	1800	1200	1500
33	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	7000	640	2500	2000
07.2.2 ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
34	Бензин, А-80, 1 литр	1500	1580	1490	1400
35	Бензин, А-92, 1 литр	1750	1800	1720	1670
36	Дизелийн түлш, 1 литр	1850	1820	1800	1800
07.3.2 АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
37	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	600	2000	700*	500
38	Ур- аймгийн төвийн таксины хөлс, нэг км-ээр	(,,)	27500	15333	12000

* 1 километрийн үнэ

- Тухайн сард худалдаанд байхгүй

(,,) - тухайн тоо баримт байхгүй

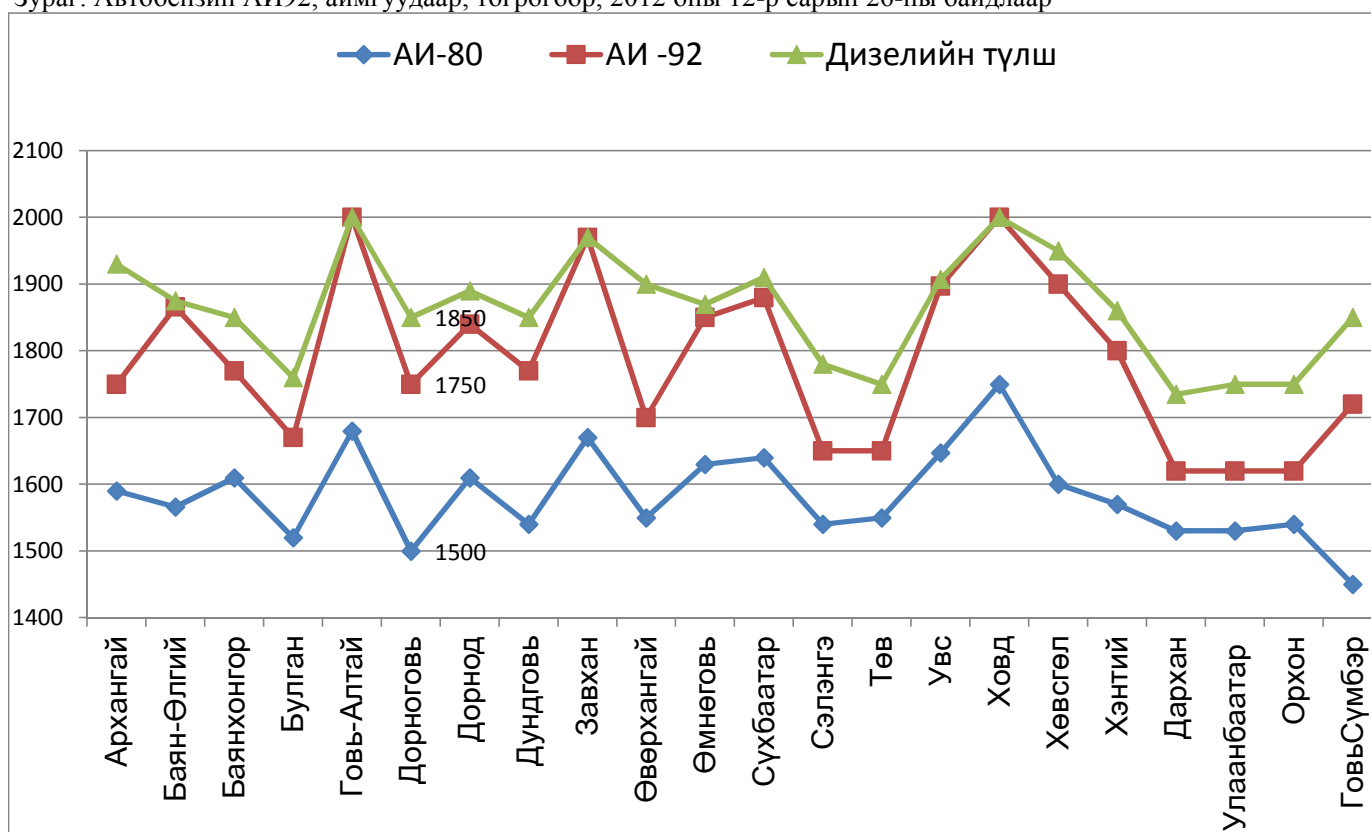
Хүснэгт 15.5. Улаанбаатар хотод зарагдаж байгаа автобензин, дизель, хийн түлшний үнэ, 12-р сарын 26-ны байдлаар

	Жаст ойл	Петровис	Магнай трейд	Сод монгол	Шунхлай	Дундаж үнэ
1	Аи-95	литр	1750	1750	1750	1750
2	Аи-76, 80	литр	1530	1530	1530	1530
3	Аи-92, 93	литр	1620	1620	1620	1620
4	Дизель түлш	литр	1750	1750	1750	1750

Хүснэгт 15.6. Аймгийн төвүүдэд худалдаалж байгаа автобензин, дизелийн түлшний үнэ, 2012 оны 12-р сарын 26-ны байдлаар

д/д	Аймаг	АИ-80	АИ -92	Дизелийн түлш	д/д	Аймаг	АИ-80	АИ -92	Дизелийн түлш
1	Архангай	1590	1750	1930	12	Сүхбаатар	1640	1880	1910
2	Баян-Өлгий	1566	1866	1875	13	Сэлэнгэ	1540	1650	1780
3	Баянхонгор	1610	1770	1850	14	Төв	1550	1650	1750
4	Булган	1520	1670	1760	15	Увс	1647	1897	1907
5	Говь-Алтай	1680	2000	2000	16	Ховд	1750	2000	2000
6	Дорноговь	1500	1750	1850	17	Хөвсгөл	1600	1900	1950
7	Дорнод	1610	1840	1890	18	Хэнтий	1570	1800	1860
8	Дундговь	1540	1770	1850	19	Дархан	1530	1620	1735
9	Завхан	1670	1970	1970	20	Улаанбаатар	1530	1620	1750
10	Өвөрхангай	1550	1700	1900	21	Орхон	1540	1620	1750
11	Өмнөговь	1630	1850	1870	22	ГовьСүмбэр	1450	1720	1850

Зураг. Автобензин АИ92, аймгуудаар, төгрөгөөр, 2012 оны 12-р сарын 26-ны байдлаар

АРВАН ЗУРГАА. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

16.1 ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН ҮНДСЭН АНГИЛАЛ, оны эцэст

	мянган-га				
	2008	2009	2010	2011	2012
Аймгийн нийт газар нутаг	10947.23	10947.23	10947.23	10947.23	10947.23
Хөдөө аж ахуйн газар	9651.53	9707.26	9703.77	9695.45	9681.50
Хот, тосгон бусад суурин газар	25.43	25.47	28.66	35.66	41.45
үүнээс: Зам шугам сүлжээний газар	47.59	47.85	48.15	49.47	50.67
Ойн сан бүхий газар	158.43	158.43	158.43	158.43	158.43
Усны сан бүхий газар	27.77	27.76	27.76	27.76	27.77
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	1036.48	980.46	980.46	980.46	987.41

Эх сурвалж: Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

16.2 ГАЗАРТ УЧРУУЛСАН ХОХИРОЛ, оны эцэст, га-гаар

	2008	2009	2010	2011	2012
Аймгийн нийт газар нутгийн хэмжээ	10947230	10947230	10947230	10947230	10947230
Газарт учруулсан хохирол-бүгд	521411.7	22806.6	318.4	913.2	822.4
үүнээс					
- бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газар	520606.0	21145.9		263.0	3.75
- хот тосгон бусад суурин газарт	573.0	459.6	296.6	107.0	125.8
- тариалангийн газар	8.0				
- ойн сан бүхий газарт					60.0
- усны сан бүхий газарт					
- ухагдаж эвдэрсэн газар	224.7	1201.1	21.8	543.2	632.8
үүнээс шалтгаанаар					
- геологийн эрэл хайгуулын ажлаас	21.4	606.9			420.8
- ашигт малтмалын олборлолтоос	20.0	594.2	21.8	543.2	60.6
- батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанаас					
- барилга, инженерийн шугам сүлжээ барих, засвар	1.5				1.4
- үйлчилгээний ажил зам, тээвэр, холбооны барилга засвар, үйлчилгээ	181.8				150.0

Эх сурвалж: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуучлалын газар

16.3 ГЭР БҮЛИЙН ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ЗОРИУЛАЛТААР ИРГЭДЭД ӨМЧЛҮҮЛСЭН ГАЗАР, нэгжээр

	Өмчлөх хүсэлт ирүүлсэн өрхийн тоо		Өмчлүүлэх шийдвэр гаргасан өрхийн тоо		Өмчлүүлсэн газрын хэмжээ / га-гаар/	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Айраг	390	0	390	0	31.04	
Алтанширээ		0		0		
Даланжаргалан	38	73	38	73	4.2	3.52
Дэлгэрэх	4	23	4	23	0.42	2.17
Иххэт	10	58	10	58	2.14	5.11
Мандах	17	45	17	45	1.88	3.15
Өргөн	124	71	124	71	21.84	3.85
Сайхандулаан	3	3	3	3	0.4	0.35
Улаанбадрах	5	0	5	0	1.48	
Хатанбулаг	9	0	9	0	4.41	
Хөвсгөл	7	0	7	0	0.9	
Эрдэнэ	14	1	14	1	1.02	2.03
Сайншанд	602	2803	550	2771	137.83	609.58
Замын үүд						
Бүгд	1223	3077	1171	3045	207.56	629.76

16.4 ЭЗЭМШИЖ, АШИГЛАЖ БАЙГАА ГАЗРЫН ӨЙЛӨН

	Эзэмшиж, ашиглаж байгаа газар- Бүгд				Үүнээс: шинээр нэмэгдсэн			
	2011		2012		2011		2012	
	тоо	га	тоо	га	тоо	га	тоо	га
1 Иргэн	7650	4649.8	8408	4976.6	235	15.7	758	326.8
2 ААНБ	880	594944	1104	605992	93	8617.8	224	11048.5
Дүн	8530	599593	9512	610968.6	328	8633.5	982	11375.3

16.5 ГАЗРЫН ТӨЛБӨР

/ мян.төгрөгөөр /

	Тооцсон төлбөр		Төлөгдсөн		Барагдуулалтын хувь	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
1 Иргэн	12986.4	17695.4	11958.5	12483.71	92.1	70.5
2 ААНБ	250133.6	254557.0	152350.1	229149.19	60.9	90.0
Дүн	263120.0	272252.4	164308.6	241632.9	62.4	88.8

Эх сурвалж: Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

16.6 БАЙГАЛ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДАЛ оны эцэст

		Хэмжи х нэгж	2008	2009	2010	2011	2012	
1	Ойжуулалт	Тарьсан мод	тоо	50068	36626	44381	90248	91138
		Үүнээс: Ургасан	тоо	36832	27973	32665	74000	74732
		Ургалтын хувь	хувь	73.5	76.3	73.6	81.9	82.0
2	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгж	тоо	38	59	62	25	118
		Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	тоо	145	279	297	144	272
		ААНБ, иргэд						
3	Нөхөн сэргээлт	Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	га	34.5	36.8	49.6	140.1	131.35
		Нөхөн сэргээлтийн зардал	мян.төг	7650.0	20689.4	433984.8	12338.7	809415
4	Ховор амьтны нөөц	Аргаль	тоо	х	ө	2050	х	ө
		хулан	"-	х	ө	2875	х	4161
		Янгир	"-	х	ө	120	х	ө
		Хар сүүлт	"-	х	ө	583	х	ө
		Тусгай хамгаалалттай нийт газар	тоо	138	146	152	158	175
		Улсын хамгаалалттай	тоо	5	5	5	8	8
			га	713640	713640	713640	776778	776778
5	Үүнээс:	Аймгийн хамгаалалттай	тоо	14	14	14	25	26
			га	15095	15095	15095	204494	209415
		Сумын хамгаалалттай	тоо	119	127	132	25	141
			га	90787	93017	135903	120465	213560

Эх сурвалж: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуучлалын газар

16.7 ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	СТАНЦЫН НЭР	Агаарын дундаж температур /C°/	Агаарын үнэмлэхүй хамгийн их температур /C°/	Агаарын үнэмлэхүй хамгийн бага температур /C°/	Хөрсний гадаргын хамгийн их температур /C°/	Хөрсний гадаргын хамгийн бага температур /C°/
1	Айраг	3.3	35	-32	58	-36
2	Алтанширээ	3.2	39	-33	60	-37
3	Дэлгэрэх	2.8	34	-33	67	-36
4	Иххэт	1.1	35	-35	56	-36
5	Мандах	3.1	34	-29	61	-34
6	Өргөн	3.8	33	-34	58	-34
7	Сайхандулаан	4.0	39	-32	65	-34
8	Улаанбадрах	5.0	37	-30	63	-34
9	Хатанбулаг	6.0	36	-27	55	-32
10	Хөвсгөл	5.0	38	-30	59	-34
11	Эрдэнэ	4.0	36	-38	62	-40
12	Сайншанд	4.2	35	-31	59	-35
13	Замын-Үүд	3.4	35	-33	62	-36

№	СТАНЦЫН НЭР	Хур тунадасны нийлбэр /мм/	Хур тунадастай хоногийн тоо	Салхины хамгийн их хурд/м/с/	10м/с-ээс их салхитай өдрийн тоо	Цасан шуургатай өдрийн тоо
1	Айраг	168.6	46	14	48	2
2	Алтанширээ	143.2	49	20	26	0
3	Дэлгэрэх	270.9	69	22	95	5
4	Иххэт	191.6	52	20	47	3
5	Мандах	163.8	60	20	99	9
6	Өргөн	170.7	60	24	54	5
7	Сайхандулаан	143.1	47	20	51	2
8	Улаанбадрах	174.9	42	20	28	1
9	Хатанбулаг	147.1	57	20	54	5
10	Хөвсгөл	170.5	58	20	128	8
11	Эрдэнэ	192.5	70	30	89	2
12	Сайншанд	150.9	61	28	148	6
13	Замын-Үүд	161.9	65	26	119	5

Эх сурвалж: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

"ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД ОЛОН НИЙТИЙН САНААЧЛАГА САНГААС ХИЙСЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

№	Сумдын нэр	1.Эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжүүлсэн төсөл /мян.төг-өөр/									
		2007		2009		2010		2011		2012	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт
1	Айраг					1	1191.2				
2	Алтанширээ			1	2650					1	4391.0
3	Даланжаргалан			1	4622.9	1	3155.0				
4	Дэлгэрэх			1	21355.7	1	1050.0				
5	Иххэт							2	5997.0	1	1180.0
6	Мандах	1	7698.3	2	6489.9	1	1190.0			1	2900.0
7	Өргөн					1	4870.0			1	1200.0
8	Сайхандулаан			1	15000	1	2539.0				
9	Улаанбадрах			1	980	1	20500.0	1	3700.0		
10	Хатанбулаг			2	3197.8	2	10665.7			1	8161.9
11	Хөвсгөл			1	14718.4						
12	Эрдэнэ	1	2764.5	1	4583.2						
13	Сайншанд	1	2330.0	2	5680.5	1	3325.0			1	7607.7
14	Замын-үүд			1	5388						
	Дүн	3	12792.8	14	84666.4	10	48485.9	3	9697	6	25440.6

№	Сумдын нэр	2.Боловсролын чиглэлээр хэрэгжүүлсэн төсөл /мян.төг-өөр/									
		2007		2009		2010		2011		2012	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт
1	Айраг	1	3794.3	2	13821.5	1	16192.6	1	11753.5	1	9744.0
2	Алтанширээ	1	3991.6	1	3913.5					2	12769.0
3	Даланжаргалан			3	7315	1	6280.0	1	11189.9	1	5900.0
4	Дэлгэрэх	1	975.0	1	7000.0	2	5278.5	1	3300.0		
5	Иххэт					1	7050.0				
6	Мандах			1	15377.4	1	11788.8	1	3250		
7	Өргөн	1	1751.7	2	24122.4					1	7800.0
8	Сайхандулаан	1	1170.0	1	5050.0	2	10164.0				
9	Улаанбадрах	1	1280.0	3	17762.0					1	4997.5
10	Хатанбулаг	1	6526.3	1	8220.8						
11	Хөвсгөл	1	3401.4	1	6773.7	2	24245.1			1	9650.0
12	Эрдэнэ							1	22523.4		
13	Сайншанд	2	9173.9	3	13643	3	18850.0	2	9810.0	3	17039.0
14	Замын-үүд			2	11650	1	5250.0				
	Дүн		32064.2	21	134649.3	14	105099	7	61826.8	10	67899.5

№	Сумдын нэр	3.Дэд бүтэцийн чиглэлээр хэрэгжүүлсэн төсөл /мян.төг-өөр/									
		2007		2009		2010		2011		2012	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт
1	Айраг			2	14726.4						
2	Алтанширээ			2	11159.6						
3	Даланжаргалан			3	7819.9	1	9462.6				
4	Дэлгэрэх							1	8042.6	1	14500.0
5	Иххэт			2	23712.9	1	14500.0			1	10971.9
6	Мандах					1	25270.9			1	9800.0
7	Өргөн					1	14500.0	1	4200.0		
8	Сайхандулаан					1	6361.5				
9	Улаанбадрах									1	19350.0
10	Хатанбулаг					1	14500.0	1	2250.0	1	6090.4
11	Хөвсгөл										
12	Эрдэнэ			1	17097.5	1	21711.4			1	15400.0
13	Сайншанд			3	45327.3	4	23499.4			2	24960.2
14	Замын-үүд			2	16635.8	1	24000.0			1	38738.1
	Дүн			15	136479.4	12	153805.8	3	14492.6	9	139810.6

№	Сумдын нэр	4.Бусад чиглэлээр хэрэгжүүлсэн төсөл /мян.төг-өөр/									
		2007		2009		2010		2011		2012	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт
1	Айраг					3	13894.2	2	7957.0		
2	Алтанширээ					9	24991.1	10	18474.6		
3	Даланжаргалан					5	10035.1	7	8724.3	1	10900.0
4	Дэлгэрэх					11	15995.9	1	8776.6		
5	Иххэт					2	8888.7	2	5848.9		
6	Мандах					3	5176.0	5	9027.0		
7	Өргөн					7	9046.9	2	7977.1	1	11026.7
8	Сайхандулаан					6	7456.9	11	25401.8	1	15680.6
9	Улаанбадрах					12	10384.4	13	16828.1		
10	Хатанбулаг			1	19902.0	6	7841.7	3	9966.0		
11	Хөвсгөл					44	67589.8	129	92051.8		
12	Эрдэнэ					13	9511.6	3	7659.7	1	8434.6
13	Сайншанд					5	95121.2	10	28163.0		
14	Замын-үүд					5	30632.3	1	19200.0		
	Дүн			1	19902.0	114	267645.4	180	230900.0	4	46041.9
	Нийт дүн	3.0	44857.0	51.0	375697.1	150.0	575036.1	193.0	316916.4	29.0	279192.6

№	Сумдын нэр	БМААЭУ-ын чиглэлээр хэрэгжүүлсэн төсөл /төг-өөр/. 2012 ii													
		өвс тэжээлийн агуулах		тэжээл үйлдвэрлэл		малын эрүүл мэнд		бэлчээрийн ургамал, хадлан		бэлчээрийн усан хангамж		эрсдэл сангийн төсөл			
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	Санхүүжилт		
1	Айраг					1	8,169,000								
2	Алтанширээ					1	5,750,000		2	3,980,000		4	3,017,500		
3	Даланжаргалан								1	2,425,000		2	2,116,400		
4	Дэлгэрэх					1	5,837,051					10	10,883,400		
5	Иххэт					3	10,614,000					8	8,613,500		
6	Мандах	1	4,410,460			2	4,739,700								
7	Өргөн					1	7,298,522								
8	Сайхандулаан			1	8,700,000	1	3,060,000					2	6,010,000		
9	Улаанбадрах	1	4,620,000			1	1,099,430					11	9,281,590		
10	Хатанбулаг								2	6,695,840		5	6,865,960		
11	Хөвсгөл								2	8,510,800		18	32,708,340	57	20,622,025
12	Эрдэнэ	1	3,478,000			4	8,663,900								
13	Сайншанд					1	7842191								
14	Замын-үүд					2	6,120,000					2	4,059,800		
	Дүн	3	12,508,460	1	8,700,000	18	69,193,794		7	21,611,640		62	83,556,490	57	20,622,025
Нийт дүн															216,192,409

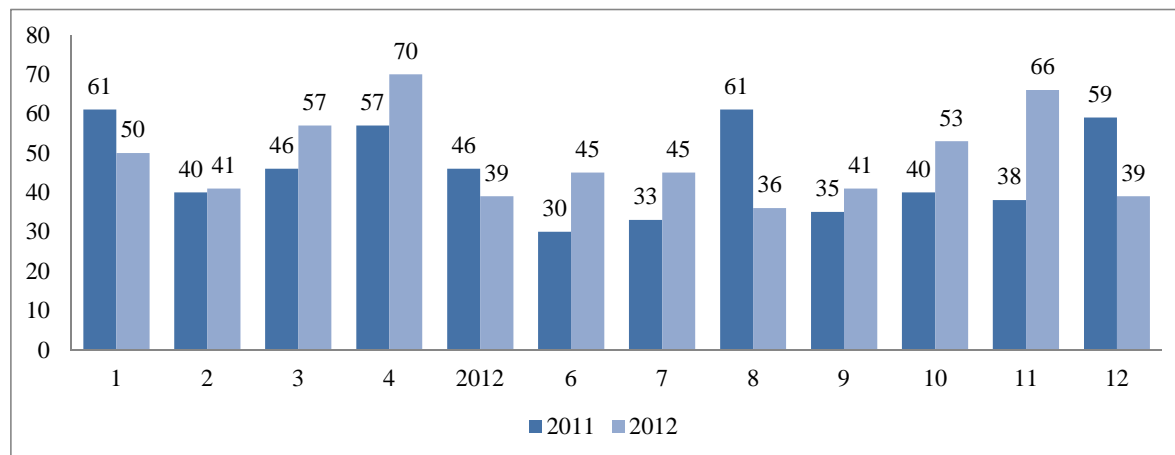
Эх сурвалж : Аймгийн ӨАЧДЗөвлөл

АРВАН ДОЛОО. ГЭМТ ХЭРЭГ

17.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн өнгөөр, аймгийн дүнгээр

	2008	2009	2010	2011	2012	2012 2011	Хэргийн өнгийн бүтэц		
							2011	2012	
							Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг - Бүгд	528	579
Хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	6	6	15	9	19	211.1	1.6	3.3	
Дээрмийн гэмт хэрэг	8	4	3	4	10	250.0	0.7	1.7	
Танхайн гэмт хэрэг	16	30	29	25	20	80.0	4.6	3.4	
Хүчингийн гэмт хэрэг	9	6	8	13	13	100.0	2.4	2.2	
ИЭЧЭМ эсрэг гэмт хэрэг	188	216	200	207	220	106.3	37.9	37.8	
Бусдын эд зүйлийг булаах гэмт хэрэг	-	-	-	2	6	300.0	0.4	1.0	
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	164	126	102	126	141	111.9	23.1	24.2	
үүнээс: - иргэдийн өмчийн	104	76	68	87	95	109.2	15.9	16.3	
- малын хулгайн	49	36	24	26	36	138.5	4.8	6.2	
- ААНБ-ын өмчийн	11	14	10	13	10	76.9	2.4	1.7	
Ашиглалийн гэмт хэрэг	5	7	5	8	7	87.5	1.5	1.2	
Залилангийн хэрэг	5	8	11	7	9	128.6	1.3	1.5	
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй	20	31	24	70	47	67.1	12.8	8.1	
Албан тушаалын хэрэг	2	2	2	5	5	100.0	0.9	0.9	
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	2	2	1	0	4		0.0	0.7	
Контарвант / спирт / -ын хэрэг	37	57	40	29	20	69.0	5.3	3.4	
Бусад гэмт хэрэг	66	84	81	41	61	148.8	7.5	10.5	
Онц хүнд гэмт хэрэг	8	6	7	9	12	133.3	1.6	2.1	
Хүнд гэмт хэрэг	36	36	45	31	44	141.9	5.7	7.6	
-согтуугаар үй.	187	208	202	215	246	114.4	39.4	42.3	
-гудамж, олон	103	95	70	88	89	101.1	16.1	15.3	
Гэмт хэргийн тоо	122	160	152	157	187	119.1	28.8	32.1	
-бүлэглэн үйлд	89	94	51	58	64	110.3	10.6	11.0	
-хүүхэд оролц	13	16	10	15	25	166.7	2.7	4.3	
-эмэгтэй хүн о	66	109	74	62	73	117.7	11.4	12.5	
Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг	06.00 -14.00	78	89	76	72	65	90.3	13.2	11.2
	14.00 -19.00	156	193	184	167	173	103.6	30.6	29.7
	19.00 - 22.00	117	111	108	83	100	120.5	15.2	17.2
	22.00 - 06.00	177	186	153	224	244	108.9	41.0	41.9
Гэмт хэргийн улмаас	-нас барсан хү	16	13	23	16	31	193.8	2.9	5.3
	-гэмтэж бэртсэ	269	326	270	291	267	91.8	53.3	45.9

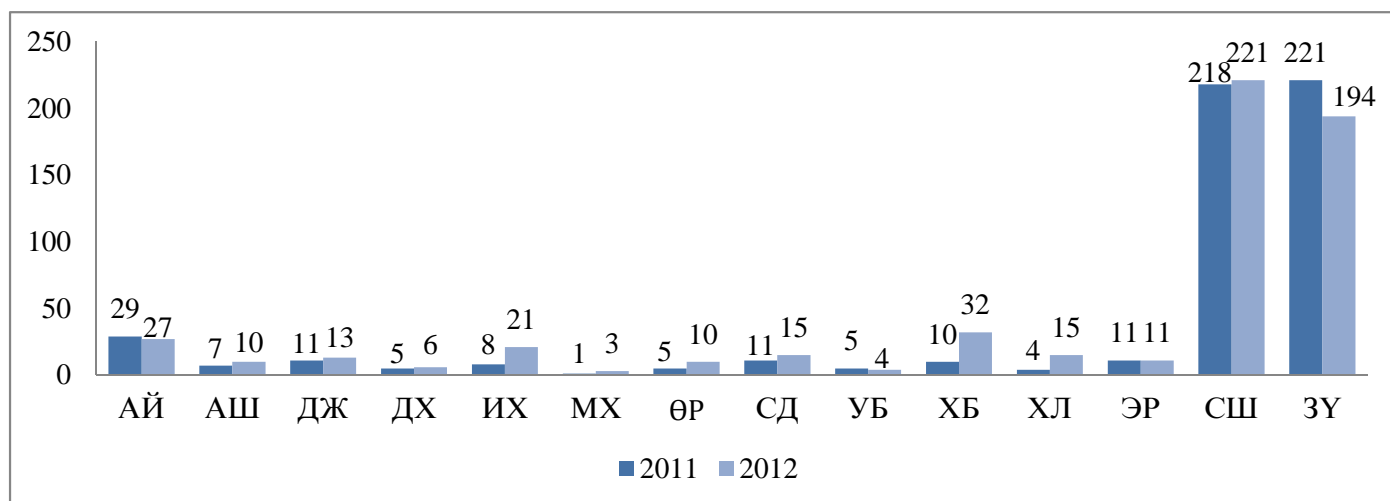
Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сараар, 2011, 2012 он

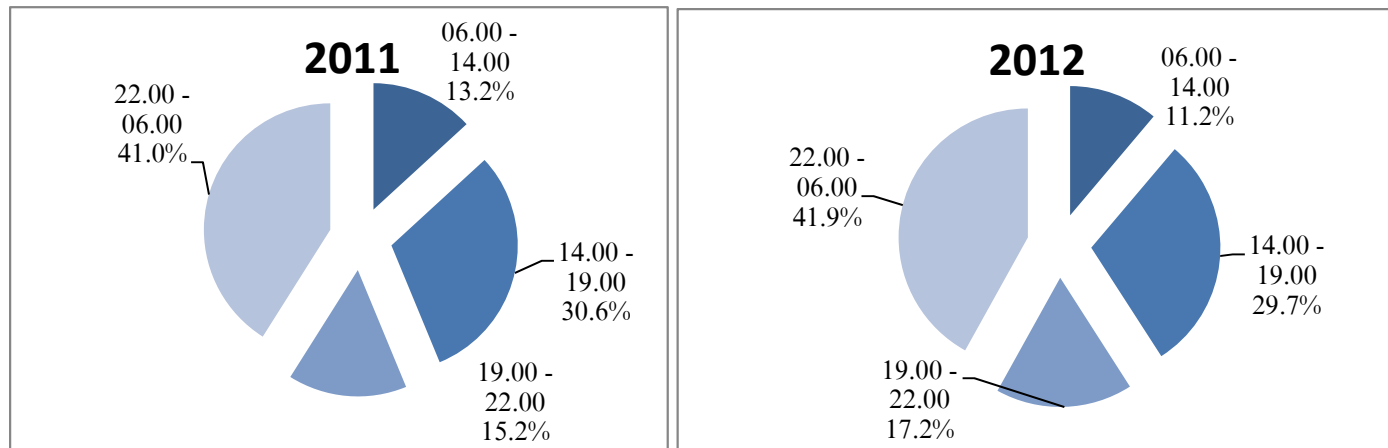
17.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

	БҮГД					Үүнээс: хэргийн төрлөөр						Бусад	
	2008	2009	2010	2011	2012	Хүний амь	ИЭЧЭМ Эсрэг	Танхай	Өмчийн хулгайн хэрэг				
									ААНБ	ИОХ	Малын		
Айраг	21	34	25	29	27	1	8	3		6	2	7	
Алтанширээ	7	7	1	7	10			2	1			6	1
Даланжаргалан	17	20	17	11	13	1	5	2	1			4	0
Дэлгэрэх	4	6	6	5	6	2	2			2			0
Иххэт	17	15	15	8	21		9	1		5	3	3	3
Мандах	9	0	5	1	3					1			2
Өргөн	7	9	2	5	10		3	1		2	3	1	1
Сайхандулаан	15	8	8	11	15		6			1	5	3	3
Улаанбадрах	9	5	5	5	4	1	1			1	1	0	0
Хатанбулаг	13	19	20	10	32	2	8	2		2	6	12	12
Хөвсгөл	8	5	5	4	15		7		1	2	1	4	4
Эрдэнэ	7	6	10	11	11		4		1	2		4	4
Сайншанд	192	191	198	218	221	10	84	5	6	45	5	66	66
Замын-Үүд	202	254	204	221	194	2	81	6		26		79	79
ДҮН	528	579	521	546	582	19	220	20	10	95	36	182	182

Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумдаар

Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН БҮТЭЦ, хэрэг үйлдэгдсэн цагаар

17.3 МАЛЫН ХУЛГАЙН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2007}$	$\frac{2012}{2011}$
БҮГД	44	49	36	24	26	36	81.8	138.5
Айраг	2	5	6	2	4	2	100.0	50.0
Алтанширээ	3	1	1	1	2	6	200.0	300.0
Даланжаргалан	3	2		2	4	4	133.3	100.0
Дэлгэрэх	1	4	4	2			0.0	
Иххэт	9	9	7	7	2	3	33.3	150.0
Мандах		4		1				
Өргөн	3	4	3			3	100.0	
Сайхандулаан	5	3	2		2	5	100.0	250.0
Улаанбадрх	5	1	1	1	1	1	20.0	100.0
Хатанбулаг	4	4	5			6	150.0	
Хөвсгөл	1	4	2		3	1	100.0	33.3
Эрдэнэ	4		1				0.0	
Сайншанд	4	6	2	5	8	5	125.0	62.5
Замын үүд		2	2	3				

17.4 18-ААС ДЭЭШ НАСНЫ 1000 ХҮНД НОГДОХ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2007}$	$\frac{2012}{2011}$
БҮГД	16.7	14.7	15.4	13.0	13.7	14.5	86.9	106.0
Айраг	13.9	9.4	14.8	10.6	12.4	11.4	81.7	91.8
Алтанширээ	7.0	8.3	8.2	1.2	8.2	11.9	170.0	144.6
Даланжаргалан	9.4	10.8	12.8	10.4	6.7	7.9	83.9	117.0
Дэлгэрэх	4.5	3.5	5.2	5.2	4.3	5.1	112.7	118.5
Иххэт	20.5	11.7	10.4	10.6	5.7	15.0	73.2	262.1
Мандах	5.8	9.0	0.0	5.1	1.0	2.9	49.3	289.6
Өргөн	9.1	6.0	7.6	1.6	3.9	7.8	86.3	198.1
Сайхандулаан	18.7	20.1	10.6	10.4	15.0	20.4	108.9	136.0
Улаанбадрх	12.2	13.3	5.0	4.9	4.9	3.9	32.2	80.6
Хатанбулаг	8.5	4.8	10.2	10.3	5.2	16.6	195.8	320.7
Хөвсгөл	6.5	8.4	5.1	5.0	3.9	14.7	225.0	375.0
Эрдэнэ	6.6	4.7	3.9	5.7	6.4	6.5	97.9	100.7
Сайншанд	17.8	14.6	13.9	13.8	15.2	15.6	87.6	102.6
Замын-Үүд	30.0	27.3	30.6	22.5	23.3	19.8	66.1	85.1

17.5 ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, учирсан хохирол, шалтгаан, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ, оны эцэст

		2008	2009	2010	2011	2012	$\frac{2012}{2011}$
Гал түймрийн тоо		26	18	24	30	23	76.7
Учирсан хохирол /мян.төг/		12850.0	280197.0	26383.0	39163.6	90623.0	2.3 дахин
Гал түймрийн улмаас нас барсан хүний тоо		4		1	5	4	80.0
үүнээс: хүүхэд		3		1			
Цахилгаан угсралтын буруугаас		2	2				
Техникийн гэмтлээс		2	1		1	2	2 дахин
Цахилгаан ашиглалтын буруугаас		6	4	10	11	5	45.5
Гагнуурын галаас			2	1	2		0.0
Гал түймрийн шалтгаан	Ил задгай гал, лаа, шүдэнз, тамхины галаас	6	3	2	5		0.0
	Пийшин, зуухны зөрчлөөс	7	1	9	4	2	50.0
	Хүүхдийн болгоомжгүй үйлдлээс	1	2			5	
	Санаатай	1	2	1	2	2	100.0
	Архидан согтуурснаас	1	1	1	3	1	33.3
Шалтгаан олноогүй					2	6	3 дахин
Гал түймрийн аюулаас аварсан	Хүн						х
	Хөрөнгө	57481.0	454034.0	452050.0	151890.2	275100.0	181.1
Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан	Айл өрх	3704	1776	1950	4070	25564	6.3 дахин
	Аж ахуйн нэгж, байгууллага	486	315	323	385	622	161.6

СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН

ДАРГА	Д.МӨНХТУЯА
АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН	Б.ЦЭРЭНДОРЖ
МЭРГЭЖИЛТЭН	Х.ӨЛЗИЙСҮРЭН
МЭРГЭЖИЛТЭН	И.ДАВААСҮРЭН
МЭРГЭЖИЛТЭН	Р.ЭНХБАЯР
АЖИЛТАН	Б.ЭНХЦЭЦЭГ